

WCORAJ JAK Z NAGŁĄ TAK
CÓŚ KUPNEŁO WEDLE LASU, TO
ZEK POMYŚLOŁ ŻE NIC INO
TE DULARY OD BUSA ZRUCAJA-
A TO JENO STAREGO MACIASCYKA
KOCIOŁ OD SAMOGONU
ROZERWAŁO.

OKŁADKA KRZYSZTOF
KRZYSZTOFORSKI

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI
Numer 95, 31 sierpnia 1989
Cena \$1.25

PROBLEMY
KOALICJI
TADEUSZA
MAZOWIECKIEGO

DZIELI RZĄDZ.

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

redaktor naczelny: Grażyna Farmus
dyrektor reklamy: Zdzisław Wójcik
dyrektor artystyczny: Stefan Siwiński

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus - Świat, Kanada
Wiesława Czapińska - Polska
Leszek Szaruga - Z dystansu
Rafał Marszałek - Listy z Piasków
Karolina Jankowska - Czytane między ...
Lektury nieobojętne
dr Zofia Bończa - Poradnia zaufania
dr Krzysztof Ostaszewski - Pokochać kapitalizm
dr Lidia Dobosz - Zdrowie
dr Jadwiga Górnicka - Apteka natury
Halina Baranowska - Życie nie umierać
Ewa Rewkowska - Horoskop, kalendarium
Elżbieta Wolska - Polak nie zginie

WSPÓŁPRACUJĄ:

prof. dr Ewa Brantley
dr Tadeusz Prus
Wacław Liebert
Adam Tomaszewski
Iwona Majewska
Wojciech Wojnarowicz
Janusz Pietrus
S.Cech
Krzysztof Krzysztoforski
Andrzej Stawicki
Nina Geysztor-Zawirska
Magda Czyżycka
Bogusław Rzepecki
Lech Jamka (RFN)
Marek Gaszyński (Polska)
Jan Rulewski (Polska)
Lothar Herbst (Polska)
Serwis własny z Polski, IPNS, Dementi, IPA
Typesetting: Olimpia Orlewicz

SPIS TREŚCI

Naszym zdaniem.....	2
Świat	4
Kanada	6
Polska	8
Wdowi grosik dla PZPR	13
Spółeczne Liceum w Warszawie	14
Zdjęcie: A.Stawickiego	15
Z dystansu	16
100 urodziny A.Hitlera	18
Pakt między diablem i szatanem	20
Sport	22
Żylaki	24
Pigułki PCAG	25
Kabaret Dudek	26
Horoskop	28
Kalendarium.....	29
Krzyżówka	30
Echo poleca	31
Exhibition 89	34
L.Szaruga W.Czapińska S.Cech	
L.Dobosz	
E.Dziewoński	
M.Gaszyński	
OKŁADKA: K.Krzysztoforski Dementi K.Krzysztoforski	
Dziel i rządź	I
Protest młodych	II
Dolary od Busa	IV

ADRES: 51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
POCZTOWY: TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046
ADVERTISEMENT: \$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch
\$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00; photo extra \$ 5.00,
Full page \$850.00, half page \$250.00,
JOB ADS FREE
SUBSCRIPTION: półroczna \$ 25.00, roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów,
PRENUMERATA: zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej.

POLSKA: BRAK WIZJI?

Pod takim tytułem ukazał się w amerykańskim tygodniku "Time" z 4 września wyłuszczonego drukiem, króciutki komentarz krytykujący anemiczną reakcję USA na niekomunistycznego premiera w Polsce. Jest to kolejny znaczący dowód, że w wolnym świecie środki masowego przekazu wytworzą niezmiernie korzystny klimat dla Polski. Czy zgodne z tym klimatem będą decyzje rządów zachodnich o pomocy? Oto "cudze zdanie" będące także "naszym zdaniem".

Czy jeszcze sześć miesięcy temu prezydent Bush mógł wyobrazić sobie, że za jego życia, a w o wiele mniejszym stopniu za jego prezydentury - Europa Wschodnia dorobi się niekomunistycznego rządu? Prawdopodobnie nie. Dlaczego więc jego odpowiedź na to ideologiczne zwycięstwo, o którym jego poprzednicy od Harry Trumana po Ronalda Reagana mogli tylko marzyć, jest tak oziębła?

USA oferują 119 mln dol. pomocy dla kierowanego przez Solidarność rządu w Polsce - ani o przysłowiowy jeden cent więcej niż były gotowe przekazać komunistom, którzy zamknęli Wałęsę kilka lat temu. Dla porównania pomoc USA dla Izraela w tym roku wyniesie 3 mld dol., a dla Egiptu 2,4 mld dol. A popatrzysz na cyfry jeszcze inaczej widzimy, że całkowita pomoc dla Polski wynosi mniej niż 1/4 kosztów produkcji jednego bombowca Stealth.

Zebyśmy się dobrze rozumieli: rzucenie dodatkowych pieniędzy do tygla, bez odpowiedniego planu, oznacza bardziej oferowanie taniego poklasku niż produktywnie partnerstwo. Ale przecież wyznaczona suma jest symbolem priorytetów. Czyżby priorytety dla Polski pozostały niezmiennione? Sukces premiera Tadeusza Mazowieckiego może zależeć od jego zdolności do opanowania ekonomicznej sytuacji Polski - i to szybkiego opanowania. Czy Stany Zjednoczone rzeczywiście mogą pozwolić sobie na to, aby mu się nie

udało z powodu braku pomocy?

Dziwne, powiedzmy delikatnie, że George Bush wydaje się reagować tak samo na ten historyczny przełom demokracji jak i na komunistyczny status quo.

Przełożył: ŚWIATOWIT

WITAJ DYKTATURO

Wśród różnych zasłyszanych głosów na temat tego, co się dzieje w kraju przewija się wątek: płynności, niezrozumiałości i nieprzewidywalności sytuacji.

Widać, że tegie głowy wolą przecze-kać zanim wystąpią z nową etykietą. Nie wychylają się poza obracaniem językiem wokół faktu oczywistego. "Pierwszy niekomunistyczny premier" i dodają "pierwszy niekomunistyczny rząd" (co do ostatniego stwierdzenia są wciąż wątpliwości). Chcemy być lepsi nawet za cenę nieuchronnych omyłek - wyczuć pismo nosem. Bez pojęciowego przyszpilenia sytuacji będziemy się czuć niepewnie.

Jak tu określić te kilkaset ludzi wliczając w to nowicjuszy, którzy zerwawszy się od okrągłego stołu, ożywiwszy jeszcze raz czerwony napis z chorągiewką na wyborczy moment przeciągają dziś na swoją stronę biurokratów, którzy Polskę trzęśli lub tym wstrząsom asystowali?

Pochlebstwem Piotra Wierzbickiego jest nazwanie ich społecznym ruchem Solidarności, jej niezwiązkową częścią. Szokującą prawdą tegoż autora jest zauważenie, że nie będą im bliskie ideały wielkoprzemysłowej klasy robotniczej. Im będą od nich dalej, tym bardziej operatywny będzie ich rząd.

Twierdząc, że grupa ta nie jest nawet esencją ruchu społecznego Solidarności. Powstała w wyniku sztucznego procesu destylacji z owego ruchu. Składa się ona bez wyjątku z tych, którzy zakładają

rozkład systemu przez wchodzenie w jego struktury. Linii, którą lansowano przez 20 lat, gdy była nierealna, a teraz okazała się skuteczna.

Zwolennicy całkowitej izolacji komunistów - inna część ruchu społecznego Solidarności zostali na ulicach z demonstrantami. I ze swoją moralną racją równie starą, choć niesprawdzoną.

I cóż to szkodzi można by zapytać, że jest to twór jednomyślny i sztuczny? Nie tylko nie szkodzi, ale pomaga dla celów, dla których właśnie się wyłania. Otóż grupa ta nie tworzy rządu demokratycznego. Będzie to rząd demokratów sprawujących dyktaturę. Z kryształowym demokratą na czele.

Jakikolwiek nie byłby ten skład rządu, w swoich ostatecznych proporcjach jest nową zupełnie dla Polaków formą. Czynnikiem rozpiętym pomiędzy nielegalnym, okupacyjnym rządem komunistów a legalnym pozbawionym władzy ustawodawczej i wykonawczej rządem na uchodźstwie.

Udzielamy mu poparcia nie dlatego, że mylimy go z rządem demokratycznym, legalnym czy nieokupacyjnym, ale zakładając, że jako rząd przejściowy z władzą komisaryczną, dyktatorską przybliży nas do niepodległości. Chociaż nie jest rządem Solidarności ani w sensie związku zawodowego ani ruchu społecznego. Jest jednak bardzo potrzebny. Jego miejsce w historii zależeć będzie od ograniczenia władzy komunistów. A także rozmachu reformatorskiego w dziedzinie gospodarczej, otwarcia na Zachód, relacji z niecierpliwą ulicą, związkami zawodowymi, nomenklaturą.

Musi to też zrozumieć opozycja nieprzejeđnanych, przeczekać, dać szansę kolegom i porozmawiać z nimi. Nie wiem czy nieprzejeđnanych w tych warunkach stać na taki gest cierpliwości i zdolności taktycznych.

Zbliżają się niewątpliwie rządy ludzi światłych. No cóż. Witaj oświecona dyktaturo! W czym ci pomóc?

NACZELNA

50 ROCZNICA WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ

Jeden z 2700 niemieckich czołgów, które brały udział w forsowaniu Polski. Zaczęło się wszystko w piątek 1 września 1939 r. Okupacja niemiecka skończyła się w 1945 r. Natomiast sowiecka, która rozpoczęła się 17 września 1939 r. trwa do dziś.

ŚWIAT

- W sowieckich republikach bałtyckich odbyły się masowe demonstracje w 50 rocznicę podpisania układu Ribbentrop-Mołotow przez III Rzeszę i Związek Sowiecki. Uczestnicy domagali się niezależności i niepodległości dla Litwy, Łotwy i Estonii. Wznoszono m.in. okrzyki: "Precz z okupacyjną armią rosyjską" oraz "Śmierć komunizmowi". Ponad 1 milion mieszkańców republik utworzył łańcuch rąk ludzkich ciągnący się przez kilkaset km i łączący stolice Litwy, Łotwy i Estonii w pokojowym proteście przeciwko paktowi, który oddał republiki bałtyckie pod sowiecką okupację. Moskwa udzieliła poważnego ostrzeżenia republikom, radząc im, aby nie wyczerpały jej cierpliwości.

Monica De Greiff

- W Kolumbii wojsko i policja dokonały ponad 500 akcji przeciwko handlarzom narkotyków, aresztując ponad 11 tys. podejrzanych osób. Akcje te nastąpiły w odpowiedzi na zamor-

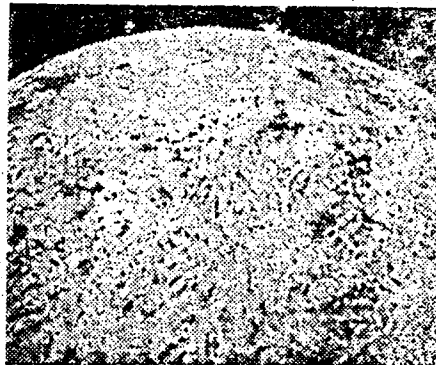
dowanie przez handlarzy narkotyków czołowego kandydata na przyszłoroczne wybory prezydenckie - Luisa Galana, głoszącego konieczność podjęcia przez rząd zdecydowanych kroków w walce z handlarzami. Prezydent Kolumbii V. Barco zniósł zakaz ekstradycji do USA przestępców ściganych przez Stany Zjednoczone. Zgodnie z przewidywaniami handlarze narkotyków odpowiedzieli akcjami odwetowymi, wysadzając w powietrze kilka banków w stolicy kraju Bogocie i rozsyłając do kilkuset osób na wysokich stanowiskach w rządzie pogróżki gwałtownej śmierci. Minister sprawiedliwości 32-letnia Monica De Greiff, przebywająca służbowo w USA, zaprzeczyła pogłoskom, iż zrezygnowała ze stanowiska po otrzymaniu pogróżek śmierci wobec siebie, męża i 3-letniego syna.

- Około pół miliona osób wzięło udział w demonstracji niepodległościowej w stolicy Mołdawii Kiszyniowie. Domagali się oni uczynienia z języka mołdawskiego języka oficjalnego w republice. Tysiące demonstrantów wznosiło także okrzyki "Rosjanie do domu", "Wolna Mołdawia" oraz "Precz z komunizmem".

- Opozycja brytyjska i izraelska wezwała rządy swych krajów, aby odebrały paszporty byłym specjalistom w brytyjskich oraz izraelskich siłach zbrojnych, szkolących pod względem wojskowym i wywiadowczym kolumbijskich handlarzy narkotyków.

- Amerykański statek kosmiczny Voyager przekazał tysiące wysokiej jakości zdjęć Neptuna i jego księżyców (wiele zdjęć w kolorze). Voyager, który podróżuje już w kosmosie 12 lat i przeleciał ponad 7 mld km poprzednio przekazał nieocenione zdjęcia innych planet i ich księżyców Układu Słonecznego. Naukowcy na całym świecie są całkowicie zgodni, że Voyager jest niebywałym sukcesem amerykańskich uczonych i programu badań kosmicznych Stanów Zjednoczonych. Wkrótce statek opuści Układ Słoneczny teoretycznie mogąc lecieć "przed siebie" nieskończenie długo. Przez wiele lat będzie przekazywał dane i zdjęcia na Ziemię

(optymiści utrzymują, że może to robić jeszcze do 30 lat).

Tryton: tajemniczy księżyc Neptuna

- G. Tarasow wysłannik sowieckiego ministra spraw zagranicznych E. Szewardnadze z misją pokoju do Libanu odbył w Bejrucie rozmowy z przywódcami chrześcijan i muzułmanów, a następnie udał się na rozmowy do stolicy Syrii Damaszku.

Z innym wysłannikiem Szewardnadze odbył rozmowy w Watykanie w sprawie pokoju w Libanie papież Jan Paweł II.

- Wszyscy obywatele wschodni Niemcy, którzy w liczbie 181 znaleźli się na terenie ambasady RFN w Budapeszcie w momencie, gdy rząd zachodni Niemiec zdecydował się na jej zamknięcie z powodu napływu uciekinierów z NRD przybyli do RFN. Rzecznik rządu zachodni Niemiec poinformował, że władze węgierskie powołując się na pobudki humanitarne zezwoliły RFN na zabranie uciekinierów z Węgier.

- W Japonii z powodu wieloletniego utrzymywania płatnych stosunków seksualnych z gejszą zrezygnował ze stanowiska 69-letni T. Yamashita, szef gabinetu premiera T. Kaifu, jeden z jego najbliższych współpracowników i przyjaciół. Premier Kaifu powołał na jego miejsce 61-letnią Mayumi Moriyamę, pierwszą kobietę, która osiągnęła tak wysokie stanowisko w historii Partii Liberalno-Demokratycznej.

- Prezydent Bush mianował byłą gwiazdę filmową 61-letnią Shirley Temple ambasadorem USA w Czechosłowacji.

ŚWIAT

- Sześciu śpiewaków i kilku członków obsługi technicznej wschodni Niemiec opery Komische Oper po dwutygodniowych występach w W. Brytanii odłączyło się od zespołu nie powracając do NRD. Cała grupa, jak podały wiarygodne źródła, została za pośrednictwem ambasady zachodni Niemiec w Londynie przewieziona do RFN.

- Departament stanu USA przyznał - jak poinformowała senator Barbara Mikulski ze stanu Maryland - 1750 dodatkowych wiz imigracyjnych dla uchodźców z Europy Wschodniej, oczekujących na imigrację do USA w obozach dla uchodźców w Austrii i we Włoszech. Uchodźcy ci, w tym około 1000 Polaków, zostali wcześniej zakwalifikowani przez władze amerykańskie do imigracji do USA, oczekując w kolejce na lot. Dzięki decyzji dodatkowa grupa uchodźców przybędzie do USA do końca br.

- Władze sowieckie w Moskwie zapewniają, że dokładają wszelkich starań aby wyjaśnić co się stało z zaginionym niespodziewanie francuskim multimilionerem ormiańskiego pochodzenia. Po raz ostatni G. Besmadajana widziano 29 lipca jak wychodził z hotelu Rossija. Obecnie rzecznik sowieckiego ministerstwa spraw zagranicznych poinformował, że w grę wchodzi porwanie wyrażając przekonanie, iż porywacze zostaną ujęci. Besmadajana przybył do ZSSR w celu udzielenia pomocy swym rodakom po trzęsieniu ziemi w Armenii, ale wielokrotnie KGB zarzucało mu, że finansuje ormiański ruch niepodległościowy w Armenii.

- W Sydney w Australii aresztowano grupę członków rasistowskiej organizacji podejrzanych o liczne napaści na domy i przedsiębiorstwa imigrantów z Azji.

- Setki tysięcy Pakistańczyków uczciło pamięć Zia ul-Haqa manifestując na ulicach wielu miast pakistańskich w pierwszą rocznicę śmierci byłego prezydenta w tajemniczej katastrofie lotniczej. Raport o przyczynach katastrofy podkreślił prawdopodobieństwo sabotażu nie wskazując sprawców. Do dzisiaj nikt w tej sprawie nie został zatrzymany.

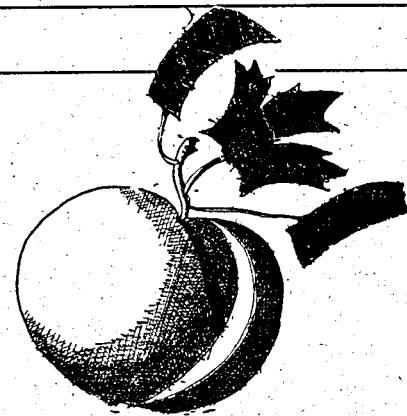
- Kilku czołowych dowódców contras zwróciło się do USA o przyznanie im azylu politycznego. Międzynarodowa komisja demobilizacji contras ustaliła, że partyzanci przebywający w Hondurasie będą składać broń dobrowolnie, a każdy partyzant odmawiający powrotu do Nikaragui będzie mógł udać się do któregoś z krajów, które podpisały porozumienie w Tela.

- Kilku żołnierzy wschodni Niemiec, którzy ostatnio zdezerterowali do RFN potwierdziło poprzednie doniesienia zbiegłych strażników granicznych, że władze NRD zniósł rozkaz strzelania do uciekających przez granicę cywilów. Jak dodali rozkaz ten może być w każdej chwili przywrócony, gdyż władze cały czas toczą spory o to, czy NRD ponosi większe szkody dopuszczając do ucieczek czy też szargając swą opinię na arenie międzynarodowej z powodu strzelania do ludzi. Nadal obowiązuje rozkaz strzelania do uciekających żołnierzy, strażników granicznych oraz osób uciekających przy użyciu ciężkich pojazdów.

- Z okazji 44 rocznicy wyzwolenia Korei spod 36-letnich rządów japońskich władze Korei Południowej uwolniły ponad 1000 więźniów. Amnistią nie zostali objęci więźniowie skazani za handel narkotykami i przestępstwa przeciwko życiu.

Precz z sierpem i młotem, precz ze swastyką - mówi plakat Estończyków podczas demonstracji w Tallinie w 50 rocznicę paktu Ribbentrop-Mołotow. Tyle że nazizmu i III Rzeszy już od kilkadziesiąt lat nie ma, a komunizm i Związek Sowiecki nadal trzymają się.

PARTIA POSTĘPOWO-KONSERWATYWNA PARTIA NARODOWA?

W Ottawie odbył się zjazd rządzącej Partii Postępowo-Konserwatywnej. Przybyło nań około 4,5 tys. delegatów z całej Kanady. Na zjeździe poruszono i omówiono dziesiątki spraw na posiedzeniach plenarnych i w zespołach roboczych. Premier Kanady Brian Mulroney powiedział delegatom, że Partia Postępowo-Konserwatywna staje się coraz bardziej partią narodową, reprezentującą wszystkich Kanadyjczyków i ma olbrzymią szansę na wygranie po raz trzeci z rzędu wyborów federalnych za około 4 lata. Premier zaznaczył, że jest wiele dziedzin życia, które wymagają zdecydowanej zmiany na lepsze. Zdaniem Mulronego pomimo wielkich wydatków na szkolnictwo i oświatę rezultaty kanadyjskiego systemu edukacyjnego nie są najlepsze. Absolwenci kanadyjskich szkół średnich plasują się na odległych miejscach pod względem wiedzy w porównaniu z absolwentami szkół średnich z innych krajów, a około 17% absolwentów praktycznie jest analfabetami. Według premiera wielki biznes powinien także część swych olbrzymich dochodów przeznaczać na badania podstawowe i finansowanie własnych instytutów i placówek badawczych i wdrożeniowych. Przeorientowanie priorytetów wielkiego biznesu na długofalowe inwestycje badawcze zapewni Kanadzie na pokolenia siłę, pomyślność i konkurencyjność na arenie międzynarodowej. Mulroney podkreślił także, że ratyfikowanie układu Meech Lake jest jedynie pierwszym krokiem do zjednoczenia wszystkich bez wyjątku Kanadyjczyków wokół kanadyjskiej konstytucji. Dodał, że jego rząd będzie kontynuował politykę przyjmowania do Kanady coraz więk-

KANADA

szej liczby imigrantów z całego świata. Trudno sobie wyobrazić przyszłość Kanady bez imigrantów - zaznaczył Mulroney. Minister finansów M. Wilson powiedział delegatom, że muszą mu pomóc w upowszechnianiu idei, iż proponowany przez niego nowy 9% podatek od sprzedaży jest korzystny dla Kanady jako kraju i że bez niego trudno będzie znieść deficyt budżetowy. Wilson przyznał, że podatek ten nie cieszy się popularnością społeczeństwa. Jednakże premier Mulroney wyraził przekonanie, że Kanadyjczycy zrozumieją konieczność podatku i że pierwsze negatywne odczucia związane z podatkiem wkrótce znikną. Mulroney dodał także, że Wilson jest prawdopodobnie najlepszym ministrem finansów w historii Kanady.

1,7 MLN DOL. NA KAMPANIE PRZYWÓDCZĄ. CZY NIE ZA DUŻO?

W Partii Liberalnej trwają spory co do tego czy zezwolenie kandydatom na przywódców Partii Liberalnej na wydanie maksimum 1,7 mln dol. na cele kampanii przywódczej nie jest za wysokim limitem, wykluczającym z konkurencji świetnych kandydatów, nie dysponujących aż takimi olbrzymimi sumami pieniędzy. Zdaniem krytyków limit ten jest nazbyt wysoki nie tylko dlatego iż eliminuje kandydatów niezamożnych, ale także dlatego że wielu kandydatów, aby uzyskać takie pieniądze, będzie musiało związać się z wielkim byznosem w celu zdobycia dotacji. Zwolennicy wysokiego limitu twierdzą, że kandydat, który nie potrafi zebrać 1,7 mln dol. nie powinien w ogóle startować w walce o przywództwo partii, gdyż oznacza to, iż nie ma wpływu, siły przekonywania, znaczenia oraz innych cech przywódczych.

TYLKO 18% KANADYJCZYKÓW POPIERA NOWY PODATEK FEDERALNY

Sondaż opinii wykazał, że 76% Kanadyjczyków jest przeciwnych wprowadzeniu nowego 9% podatku federalnego, 18% popiera podatek, a 6% nie ma zdania. Jednakże 58% Kanadyjczyków oświadczyło, że propozycja, a następnie wprowadzenie podatku nie wpłynie na ich stosunek do partii kon-

serwatywnej. 42% oświadczyło, że podatek prawdopodobnie zmniejszy ich poparcie dla rządu federalnego konserwatystów.

PAPIEŻ KOPTYJSKI W KANADZIE

W Kanadzie przebywa papież Szenuda - duchowy przywódca koptów, 9 mln chrześcijan ortodoksyjnych żyjących w zdominowanym przez muzułmanów Egipcie. Papież Szenuda odbywa po świecie zachodnim 3-miesięczną misję propagowania pokoju na Środkowym Wschodzie poprzez doprowadzenie do utworzenia państwa palestyńskiego. "Bezdomność narodu jest sprawą nieludzką" - argumentuje papież. Szenuda jest 117 następcą św. Marka ewangelisty, który w 48 roku przybył do Aleksandrii, wprowadzając chrześcijaństwo do Egiptu.

SYSTEM PRAWNY DLA BOGATYCH

Na dorocznym zjeździe Kanadyjskiego Towarzystwa Prawników odbytym w Vancouver został przedstawiony raport, w którym stwierdzono, że kanadyjski system prawny często nie obejmuje bądź ignoruje potrzeby prawne ludzi biednych, nieuprzywilejowanych i etnicznych mniejszości. Prze-

KANADA

wodnicząca grupy prawników, która przygotowała raport, Barbara Nelson powiedziała, że kanadyjski system prawny upośledzony jest przez nazbyt wysokie koszty, zwłokę oraz nagminne rozwiązywanie nieomalże wszystkich spraw spornych, włącznie z najdrobniejszymi, na sali sądowej. Raport podkreśla także, że w wielu sytuacjach ludzie biedni nie mają szans na sprawiedliwość, gdyż nie stać ich na poniesienie kosztów prawnych. "Wielu obywateli widzi nasze sądy, naszych sędziów i prawników jako zjawiska dla nich niedostępne, należące do korporacji, rządu i bogatych" - stwierdza raport. System prawny, który nie zapewnia równej sprawiedliwości wszystkim obywatelom jest istotnym podważeniem demokracji. Teoretycznie każdy obywatel ma takie same szanse skorzystania z systemu prawnego, jednakże w praktyce na ogół mogą w pełni z niego korzystać jedynie ludzie, których na to stać ze względów finansowych.

PONAD 5 MILIONÓW SPOŁECZNIKÓW

Kanadyjski Urząd Statystyczny poda, że w ciągu roku, od jesieni 1986 do jesieni 1987, 5 milionów Kanadyjczyków poświęciło pewną ilość swego czasu na pracę społeczną. Wykonali oni pracę równą pracy pół miliona pracowników zatrudnionych na pełnym etacie przez rok. Najczęściej poświęcają się pracy społecznej osoby z wyższym wykształceniem oraz osoby z rodzin o dochodzie rocznym przekraczającym 60 tys. dol.

6 MILIONÓW TO ZA MAŁO

Na jednej z synagog na przedmieściach Vancouver nieznani sprawcy wymalowali swastyki i antysemickie napisy. Jeden z nich głosił: "6 milionów to za mało".

PORNOGRAFIA LEGALNA?

Sędzia Scott Wright z Winnipegu uniewinnił Dona Butlera, właściciela wypożyczalni kaset video, oskarżonego o posiadanie i wypożyczanie kaset z filmami pornograficznymi, przedstawiającymi zbiorowe stosunki seksualne, stosunki kazirodcze oraz wiele innych aktów seksualnych, określonych przez prokuratora jako wulgarne, chore bądź niemoralne. Sędzia Wright orzekł, że kanadyjska konstytucja, opierająca się o

wolność, w tym i wolność wyboru zapewnia obywatelom prawo wyboru niezależnie od tego, czy jest to wybór moralny czy też nie. Zakaz oglądania wulgarnych filmów oznaczałby arbitralne pozbawienie obywateli prawa wolnego wyboru. Jednakże sędzia uznał Butlera winnym przestępstwa posiadania filmów pornograficznych, przedstawiających sceny seksualne oparte o przemoc. Don Butler powiedział, że orzeczenie sędziego Wrighta jest wielkim wydarzeniem, gdyż umożliwi swobodne wypożyczanie w całej Kanadzie filmów pornograficznych. Zapowiedział on apelację od wyroku skazującego go za posiadanie filmów pokazujących stosunki seksualne oparte o przemoc. Według Butlera kanadyjska konstytucja daje również obywatelom prawo posiadania i wypożyczania takich filmów pornograficznych. Prokuratura prowincjonalna w Manitobie zapowiedziała złożenie apelacji w sprawie wy-

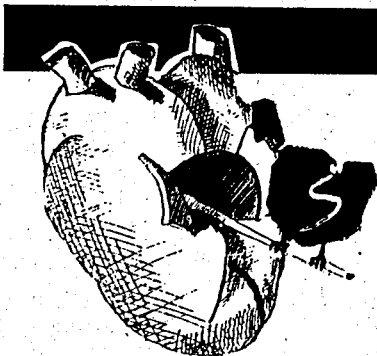
roku uniewinniającego Butlera.

44% KANADYJCZYKÓW GOTOWYCH WALCZYĆ ZA KANADĘ

44% Kanadyjczyków odpowiedziało, że w przypadku wojny są gotowi bezwarunkowo walczyć za Kanadę. 24% odpowiedziało, że przystąpią do wojny tylko w pewnych warunkach, a 28% stwierdziło, że w żadnych warunkach nie wezmą udziału w wojnie za Kanadę. Najwyższą gotowość walki za swą ojczyznę wśród badanych krajów wyrazili Żydzi, których aż 89% odpowiedziało, że gotowi są do walki za Izrael bezwarunkowo. 77% Amerykanów stwierdziło, że przystąpi bezwarunkowo do wojny za Stany Zjednoczone. Wyższą gotowość od Kanadyjczyków wyrazili także Australijczycy - 60% i Brytyjczycy - 49%, niższą natomiast Francuzi - 41% i Niemcy z RFN - tylko 15%.

W demonstracji w Toronto w 50 rocznicę paktu Ribbentrop-Mołotow wzięło udział około 5 tys. osób, w tym liczna grupa Polaków z flagami narodowymi oraz antykomunistycznymi i antysowieckimi plakatami. Do zgromadzonych przemówił radny polskiego pochodzenia Chris Korwin-Kuczyński. Podobne demonstracje odbyły się w kilkunastu miastach kanadyjskich we wszystkich 10 prowincjach Kanady.

POLSKA

Jacek Ambroziak, radca prawny w Sekretariacie Episkopatu Polski oraz zastępca red. nac. "Tygodnika Solidarność" został powołany przez T. Mazowieckiego na stanowisko podsekretarza stanu w Urzędzie Rady Ministrów. Pierwszy człowiek powołany przez nowego premiera.

W czwartek 24 sierpnia Sejm PRL wybrał zdecydowaną większością głosów Tadeusza Mazowieckiego na stanowisko premiera PRL. "Dwa tygodnie temu poparłem kandydaturę T. Mazowieckiego na stanowisko prezesa Rady Ministrów, uznając, że Polska wymaga zasadniczego przełomu, bez którego nie przestaniemy się osuwać gospodarczo i cywilizacyjnie. Dzisiaj możemy stwierdzić, że przełom ten stał się faktem. Premier T. Mazowiecki jest jednym z nas tak jak wtedy, gdy razem z nami spał na styropianie w czasie stocznioowych strajków, gdy był internowany i gdy wszyscy walczyliśmy o "Solidarność". (...) W obliczu tak krytycznej sytuacji pracowniczego potrzebne są radykalne działania rządu, naszego rządu. Równocześnie musimy jednak radykalnie ograniczyć potrzeby ekonomiczne, będące oczywistą konsekwencją każdej walki strajkowej" - oświadczył 25 sierpnia w Gdańsku Lech Wałęsa.

Lech Wałęsa zaapelował do strajkujących robotników i kolejarzy oświadczeniem o konieczności udzielenia co najmniej półrocznego moratorium strajkowego rządowi T. Mazowieckiego. Przewodniczący "S" stwierdził, że społeczeństwo "powinno dać czas nowemu premierowi, bo są wszelkie dane ku temu, by było w kraju lepiej. I z tego miejsca apeluję do was: musi być lepiej, zrobimy lepiej. Musimy naturalnie rozwiązać wszystkie problemy, ale bez strat ekonomicznych".

W kraju wygasa powoli fala strajków, które osiągnęły apogeum przed wyborem premiera. Strajkowali kolejarze, górnicy, transportowcy, kioskarze, drogowcy... Kwoty żądanych podwyżek wahały się od 100 do 200 tys. zł.

W związku ze wznowieniem 17 lipca br. stosunków dyplomatycznych między PRL a Stolicą Apostolską prezydent Wojciech Jaruzelski mianował Jerzego Kuberskiego ambasadorem nadzwyczajnym i pełnomocnym PRL przy Stolicy Apostolskiej. 26 sierpnia br. Ojciec Św. Jan Paweł II mianował nuncjuszem apostolskim w Warszawie księdza prałata Józefa Kowalczyka, wynosząc go równocześnie do godności arcybiskupa z tytułarną stolicą w Heraclea.

W liście papieża Jana Pawła II na 50-lecie wybuchu II wojny światowej na konferencję Episkopatu Polski oraz w Liście Apostolskim do wszystkich ludzi dobrej woli czytamy: (...) Naród polski w tej wojnie, która była nieodzowną obroną Europy i jej cywilizacji wobec totalitarnej przemocy wywiązał się w pełni, rzecz można w nadmiarze, ze wszystkich zobowiązań alianckich, płacąc najwyższą cenę za wolność waszą i naszą...".

W sobotę 26 sierpnia w święto Matki Boskiej Częstochowskiej, odbyły się w Jej sanktuarium w Częstochowie uroczystości religijne, w których wzięty udział wielotysięczne rzesze pielgrzymów z kraju i zagranicy przybyłych tu by modlić się przed obliczem Czarnej Madonny, największej relikwii polskiego narodu. Na uroczystości obecni byli członkowie Episkopatu Polski z prymasem Józefem kardynałem Glempem, z delegacją Episkopatu z Niemiec, Francji, pielgrzymi z wielu krajów, m.in. z Austrii, ZSSR, Włoch, Czechosłowacji. Na Jasną Górę przybył premier PRL Tadeusz Mazowiecki.

W poniedziałek 28 sierpnia związkowcy ze służby zdrowia, we wtorek przed południem oświaty, a po południu nauki rozmawiali w poszczególnych

ministerstwach na temat podwyżek płac. Decyzje w tych sprawach powinny być już dawno podjęte. Grubo spóźnione jak na potrzeby "płacobiorców", za wcześnie jak na możliwości "płacidawców". Przyjęto zasadę, że średnie wyposażenie na cały rok ma wynieść 140 tys. miesięcznie, czyli ok. 1680 000 zł. Oznacza to skokowe podwyżki, bo jeśli w I półroczu płaca wynosiła średnio 80 tys., to w II będzie musiała osiągnąć poziom 200 tys. zł. aby utrzymać całoroczną średnią. Dopiero takie podwyżki są w stanie zrównoważyć obecny i przewidywany wzrost cen.

Premier Tadeusz Mazowiecki otrzymuje depesze gratulacyjne z całego kraju i za granicą. Adresaci podkreślają z radością, że jest to pierwszy premier katolik nie związany z partią. Przy wyborze na premiera Tadeusz Mazowiecki oświadczył, że chciałby do 31 sierpnia przedstawić Sejmowi do akceptacji skład swojego nowego rządu. Dziś już wiadomo, że jest to termin nierealny. Także mimo nieustannych spotkań, które premier odbywa z przedstawicielami wszystkich sił politycznych w kraju, mimo licznych rozmów z przedstawicielami innych państw, głównie na tematy gospodarcze. Do tej pory premier spotkał się kilkakrotnie z ZSL, SD i OKP, zarówno z ich władzami, jak i szeregowymi posłami senatorami i posłami w Sejmie. Zdażył już przyjąć przywódcę republikańskiej mniejszości w Senacie USA Roberta Dole'a z żoną Elizabeth, sekretarzem do spraw pracy w administracji USA i szeregiem osobistości ze świata amerykańskiego biznesu. Najbardziej dramatycznie i pilnie obserwowane było jego spotkanie z ministrem bezpieczeństwa państwowego ZSSR, inaczej mówiąc czołowym KGB-są tego kraju Władimirem Krićkowem. Po spotkaniu wydano komunikat z którego wynika, przynajmniej oficjalnie, że KGB nie ma zastrzeżeń co do osoby premiera Mazowieckiego. W Warszawie spekuluje się, że KGB usiłowało wywrzeć nacisk na Mazowieckiego, aby zaakceptował obsady kontrowersyjnych ministerstw przez PZPR.

"Polecamy krajom EWG szybkie udzielenie pomocy żywnościowej dla Polski -

POLSKA

oświadczyli eksperci ekonomiczni przebywający w Polsce z laureatem nagrody Nobla Normanem Borlangiem. Eksperci zalecają, aby pomoc żywnościowa dla Polski miała miejsce już w połowie września.

Federalny minister pracy RFN Norbert Blaum powiedział, że przybył do Polski, aby zorientować się w szansach wizyty kanclerza RFN w Polsce. Agencje zachodniemieckie przewidywały wizytę kanclerza Niemiec przed końcem września, kiedy to nowy gabinet Mazowieckiego powinien już na dobre rozpocząć pracę. Blaum spotkał się również z Lechem Wałęsą.

W rozmowie z ministrem Blaumem Lech Wałęsa powiedział, że pomoc RFN powinna obejmować utworzenie w Polsce zagranicznych banków, bo Polacy nie mają zaufania do swoich banków i trzymają pieniądze w domach. Minister Blaum potwierdził swoje rozmowy z przedstawicielami banków zachodnich. Swoją drogą jest zadziwiające, że przywódcy polscy nie widzą możliwości utworzenia prywatnych banków polskich, np. na wzór kas zapomogowo-pożyczkowych, których najlepszym wzorem może być kanadyjska Credit Union.

Po tradycyjnej niedzielnej mszy w kościele św. Brygidy w Gdańsku przewodniczący Solidarności Lech Wałęsa udzielił na dziedzińcu przed plebanią wywiadu dla telewizji brazylijskiej. Na pytanie, kto jest ważniejszy dla nas - Papież czy Gorbaczow - odpowiedział nie może tu być porównań. Obydwaj są ważni "jak mistrz szachowy i mistrz bokserski, każdy w swojej klasie".

Rejonowy Urząd Śledczy w Kartuzach prowadzi śledztwo w sprawie zuchwałej kradzieży, jaka miała miejsce z 25 na 26 sierpnia w pobliskiej miejscowości. Złodzieje ukradli drogocenne przedmioty sakralne i wota z ołtarza obrazu Matki Boskiej.

Następuje zadziwiające ożywienie odchodzących ministrów i ich resortów. Wiceminister spraw zagranicznych wręczył 25 bm. notę ambasadorowi CSRS w sprawie budowy koksowni w

Stonowie położonej 2 km od granicy z Polską, której uruchomienie przybliżyłoby źródła emisji zanieczyszczeń stanowiąc zagrożenie dla całego regionu Beskidu. Wręczona została nota ponagląca w sprawie odszkodowań za skażenie Odry na terytorium Czechosłowacji w 1986 roku. Jak dotychczas rząd polski nie otrzymał z tytułu tych zanieczyszczeń odszkodowań podnosząc straty w dziale konsumpcji i rolnictwie.

W ludzkim łańcuchu będącym protestem przeciwko zawartemu przed 50 laty paktowi Ribbentrop-Mołotow utworzonym na terenie 3 republik ZSSR Litwy, Łotwy i Estonii, wzięli udział także mieszkający na Litwie Polacy. Na jednym z wileńskich odcinków od Katedry do Zielonego Mostu stanęli ci, którzy powrócili do Wilna, by zobaczyć groby swych przodków. Nie trzymali się jednak oni za ręce, przedzielały ich zapalone świece, symbolizujące obecność wśród nich tych, którzy zaginęli bez śladu i pozostali na zawsze w obcej ziemi, a także tych, którzy zmarli tu po powrocie w ojczyste strony.

Wicepremier plus 4 resorty to minimum jakie chcielibyśmy otrzymać - powiedział Bentkowski na spotkaniu Klubu Poselskiego ZSL 22 sierpnia br. Z procentów jednak wynika, że powinniśmy dostać nawet 5 resortów. Kiszczak proponował nam stanowisko wicepremiera i 5 - 6 resortów. Nie możemy dostać mniej, a resorty spraw zagranicznych i sprawiedliwości konieczne - dodał Bohdan Krulowski, sekretarz z NK ZSL.

Biuro Polityczne PZPR dokonało także pewnych przewidywań udziału partii w rządzie. Rzecznik Jan Bisztyga stwierdził, że PZPR liczy na możliwie szeroki udział jego partii w rządzie Mazowieckiego.

Nadciągają dalsze szczegóły sensacyjnego 14 plenum KCPZPR. Otóż wysunęło ono pod adresem SD i ZSL rzuty koniunkturalizmu i doprowadzenia do rozbicia koalicji.

Jak już pisaliśmy w ubiegłym tygodniu prezydent Jaruzelski powołał Józefa

Czyrka na ministra stanu. Była to dla wielu obserwatorów decyzja zaskakująca. Otóż zgodnie z konstytucją, prezydent może powołać ministra stanu, którego upoważnia do działania w jego imieniu. Charakterystyczne, że zakres tego upoważnienia zakreśla sam prezydent. Czyrek urasta na najmocniejszego po Jaruzelskim człowieka w PZPR.

Biuro Polityczne PZPR uchwaliło ujawnienie treści traktatu Ribbentrop-Mołotow wraz z tajnym protokołem.

W oświadczeniu czytamy: Wszystkie postanowienia dotyczące Polski i prawnie chronionych interesów, zawarte we wspomnianych wyżej radziecko-niemieckich umowach z roku 1939, były sprzeczne z prawem międzynarodowym w momencie ich zawarcia i jako takie od samego początku powinny być uznane za niebyłe i nieważne. Jest to pierwsza zapowiedź rewizji traktatu Ribbentrop-Mołotow ze strony komunistycznego systemu z szansą na wyciągnięcie wszystkich politycznych konsekwencji nieważności dokumentu.

"Ogłoszenie nominacji Tadeusza Mazowieckiego na premiera jest uważane za jedno z najbardziej znaczących politycznych wydarzeń w Europie Wschodniej od II wojny światowej" - stwierdziła radiostacja BBC w ogólnosiwiatowym programie World Service. Natomiast organ rządu sowieckiego dziennik Izwiestia informując o przejęciu władzy przez premiera Mazowieckiego dodał, że ważne jest, aby PZPR miała swych przedstawicieli w rządzie, a zwłaszcza w ministerstwach obrony, spraw wewnętrznych i w resorcie zagranicznym.

Największy w kraju uniwersytet Uniwersytet Warszawski jest w tragicznym położeniu finansowym. Między innymi dociekliwi obliczyli, że powierzchnia wszystkich pomieszczeń wykładowych, intendenty, piwnic, schodów jest mniejsza niż powierzchnia stóp wszystkich studentów i pracowników tego wydziału. Wynika z tego, że nie udało się urządzić wiecu studentkiego na dziedzińcu, jak to miało miejsce w 1968 roku. A tymczasem coraz mniej

jest chętnych do studiowania. Inżynier dopiero w wieku 35 lat osiąga pensję swego rówieśnika po szkole zawodowej.

Przed zbliżającą się 50 rocznicą wybuchu II wojny światowej Centrum Badań Opinii Publicznej w Polsce oraz podobna tego typu instytucja w RFN, przeprowadziły równocześnie badania na temat stosunków zachodnio-niemieckich. O ile obywatele RFN nie odczuwają powszechnie zagrożenia ze strony Polaków, 99% odpowiedzi to respondenci polscy w tej chwili odczuwają poważne zagrożenie ze strony Niemców, jak również jest w Polsce nadal poważne nastawienie antyniemieckie. Na pytanie - Czy lubisz Niemców? - tylko 9% odpowiedziało "tak" lubię ich, ponad 50% zaprzeczyło, a pozostali nie mieli zdania. Obywatele RFN deklarowali sympatię dla Polaków znacznie częściej (37%), podczas gdy odpowiedź "Nie lubię Polaków" padła tylko w 15% zapytanych.

W sobotę 26 sierpnia w Warszawie odbyło się spotkanie działaczy ruchu narodowego z całego kraju. Obecni postanowili wznowić z dniem 26.08.br. jawną działalność Stronnictwa Narodowego i wybrali jego tymczasowy Zarząd Główny. Prezesem został Antoni Henryk Lutosławski z Milicza.

W Jeleniej Górze zarejestrowano Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Ludzi Życzliwych. Statut stowarzyszenia zakłada nie tylko organizację samopomocy ludzi życzliwych sobie wzajemnie, lecz przede wszystkim ochronę najwyższych wartości moralnych i humanistycznych w tym walkę z alkoholizmem i narkomanią oraz nieuczciwością w kontaktach międzyludzkich.

Powstała przed kilkoma miesiącami pierwsza legalna prywatna oficyna wydawnicza w Poznaniu o nazwie Sawa, zadebiutowała monografią Andrzeja Kowalczyka o Poznaniu.

W Warszawie na Pradze rozpoczyna się budowa pierwszej w Polsce świątyni

Mormonów. Przybyli oni do Polski z USA 60 lat temu.

Ambasador PRL Mirosław Dackiewicz złożył listy uwierzytelniające królowi Lesotho. Jest to pierwszy polski ambasador w tym Królestwie, które jest federalną częścią Republiki Południowej Afryki.

Kolejna sensacja w dziedzinie odkrywkowej. Tym razem nie w Karlinie, ale obok, w Tychowie, kilkadziesiąt kilometrów od Karłina, który kilka lat temu miał być polskim Kuwejtem, niestety niedopuszczonym do eksploatacji, odkryto nowe pokłady ropoosne. Wykonano tu największy, na warunki polskie, odwiert, ok. 4000 m i trysnęło. Oblicza się, że ok. 760 ton ropy. Zasobów pokładu nie można jeszcze ocenić, ale ich przebadaniem i eksploatacją zainteresowane są wielkie firmy amerykańskie, w tym Esso.

Na Wybrzeżu trwają obchody "Dni Sierpniowych" upamiętniających rocznicę podpisania Porozumień Społecznych. Miały też miejsce ostre akcje protestacyjne przeciw odstąpieniu od statutu Solidarności i jej związkowej linii oraz polityce Lecha Wałęsy. Obserwuje się, że zanikł zwyczaj pokazywania symbolicznego "zajęczka" czyli znaku "V". Natomiast rośnie rozgorzenie zwrócone przeciw wszystkim, a zwłaszcza przeciwko linii porozumienia.

WAŁĘSA PRZYBĘDZIE DO KANADY

Lech Wałęsa przyjął zaproszenie Kanadyjskiego Kongresu Pracy do złożenia wizyty w Kanadzie w dniach 11 i 12 listopada.

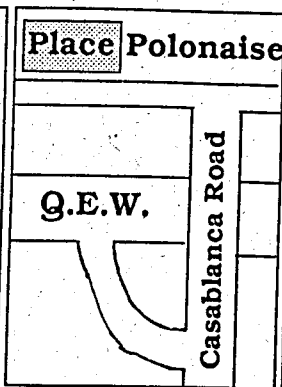
Polski Program Radiowy ECHO OJCZYZNY

zaprasza serdecznie całą Polonię na
PIKNIK

w niedzielę 3 września br.
w "PLACE POLONAISE"
w Grimsby
(zjazd na Casablanca Rd.)
OTWARCIE BRAMY GODZ. 10:00
MSZA ŚW. POŁOWA 12:00

- obfity bar - gorące i zimne dania
- do tańca grać będzie wspaniała orkiestra "REFLEX"
- zabawy i gry z nagrodami dla dzieci

**Wstęp 4.00 dol. od osoby,
dzieci do lat 12 wstęp bezpłatny**

W ubiegły piątek dolar amerykański na czarnym rynku w Warszawie przekroczył 8 tys. złotych polskich.

Jest to wzrost wysokości 1000 zł od ubiegłego tygodnia.

28 sierpnia

Cały dzień premier Tadeusz Mazowiecki prowadził konsultacje związane z formowaniem rządu. Po południu spotkał się z przewodniczącym OKP B. Geremkiem. Spotkanie trwało 2 godziny. Po spotkaniu Geremek zapowiedział ścisłą współpracę OKP z rządem. Ustalono także, że Solidarność nie będzie żądała stanowiska ministra spraw zagranicznych.

Lech Wałęsa zapowiedział, że ogłosi ogólnopolskie moratorium strajkowe po sformowaniu rządu przez Tadeusza Mazowieckiego. Przypuszcza się, że okres moratorium obejmie 6 do 12 miesięcy.

Rzecznik rządu RFN powiedział, że kanclerz Helmut Kohl planuje złożenie wizyty w Polsce w październiku bądź listopadzie br. Według rzecznika rozpoczęły się już przygotowania do wizyty.

29 sierpnia

Przewodniczący Ogólnopolskiego Klubu Parlamentarnego Bronisław Geremek oświadczył, że strona związkowa w nowym rządzie koalicyjnym premiera Tadeusza Mazowieckiego pragnie przejąć kontrolę nad środkami informacji, aby zapewnić pluralizm wypowiedzi i opinii. Geremek dodał, że Solidarność chciałaby otrzymać również teki ministra edukacji narodowej oraz teki związane z sektorem gospodarczym.

Premier Tadeusz Mazowiecki spotkał się w Warszawie z brytyjskim politykiem lordem Cetelem. Jest on członkiem Parlamentu Europejskiego. Omawiano m.in. problem pilnej pomocy gospodarczej Zachodu.

Lech Wałęsa stwierdził, że sytuacja w Polsce grozi załamaniem, o ile zawiodą próby ożywienia gospodarki. Przewodniczący Solidarności wypowiadał się w Gdańsku podczas spotkania z amerykańskim senatorem C.Simonem. Wałęsa ponownie zaapelował o pomoc gospodarczą Zachodu.

NAJLEPSZE TOWARY, KONKURENCYJNE CENY paczek do POLSKI

Prywatny firmowy transport i stała załoga doręczycieli na terenie Polski do Twoich usług. Dostawy do Polski w cyklu 14-dniowym (od listopada - 7-dniowym) bezpośrednio do domu odbiorcy. Dowolnie zestawiaj skład paczki (mandarynki od listopada).

Zamówienie minimum 5 kg.

UWAGA: Ceny ważne do końca 1989 r.

UWAGA: ZWRACAMY KOSZTA nadania listu ekspresowego (do \$3.00) przy zamówieniu paczki o wartości powyżej \$60.00.

Ilość	Nazwa towaru	Cena CD \$	Razem
..... x 1 kg	Cytryny	2.40 =	
..... x 1 kg	Pomarańcze	2.40 =	
..... x 1 kg	Grejpfruty	2.40 =	
..... x 1 kg	Banany	3.00 =	
..... x 1 kg	Mandarynki	2.50 =	
..... x 100 g	Czekolada gorzka	0.80 =	
..... x 100 g	Czekolada mleczna	0.90 =	
..... x 100 g	Czekolada orzechowa	0.80 =	
..... x 200 g	Czekolada orzechowa lux.	2.00 =	
..... x 400 g	Bomboniera	3.70 =	
..... x 300 g	Cukierki witaminowe	3.10 =	
..... x 500 g	Ciasteczka maślane	3.50 =	
..... x 1 op	Guma do żucia (60 g)	0.70 =	
..... x 250 g	Kawa ziarnista brazylijska	2.20 =	
..... x 3 kg	Kawa ziarnista brazylijska	21.00 =	
..... x 5 kg	Kawa ziarnista brazylijska	30.00 =	
..... x 100 g	Herbata cejlońska	1.10 =	
..... x 1 kg	Herbata cejlońska	9.00 =	
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa norm.	1.10 =	
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa rumianek	1.10 =	
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa różana	1.10 =	
..... x 400 g	Herbata instant cytrynowa	2.20 =	
..... x 800 g	Czekolada w proszku	4.20 =	
..... x 250 g	Kakao	1.80 =	
..... x 200 g	Rodzyńki kalifor.	1.10 =	
..... x 200 g	Migdały kalifor.	2.10 =	
..... x 200 g	Wiórki kokosowe	1.40 =	
..... x 400 g	Pasta czekl. orzech.	2.40 =	
..... x 500 g	Margaryna mleczna słonecznikowa	1.90 =	
..... x 1 l	Olej jadalny roślinny	5.20 =	
..... x 500 g	Ryż (USA)	1.90 =	
..... x 400 g	Mąka kartoflana	1.60 =	
..... x 3 op	Budyn czekoladowy i waniliowy	1.20 =	
..... x 1 zest.	Środki do pieczenia	2.50 =	
(10 op. cukr. wan., 6 op. proszku, 12 op. żelatyny, 3 op. drożdży)			
..... x 1 kg	Mąka	1.50 =	
..... x 1 kg	Cukier	1.30 =	
..... x 500 g	Pieprz czarny	5.00 =	
..... x 100 g	Sardynki w oleju	1.00 =	
..... x 1 kg	Kabanosy	9.00 =	
..... x 1 kg	Krakowska	9.00 =	
..... x 1 kg	Frankfurterki	9.00 =	
..... x 1 kg	Szynka gotowana	10.00 =	
..... x 450 g	Szynka w puszcze	4.40 =	
..... x 340 g	Szynka mielona	2.20 =	

Razem:

Ubezpieczenie i dostawa paczki: BEZ OPŁAT w Kanadzie i w Polsce.

Załączam Cheque lub Money Order na sumę ogółem CDS

NADAWCA: tel.:

ODBIORCA: tel.:

Zlecenia przyjmuje:

COPYA-TRADE, 291 Lois Crescent, TIMMINS, Ont. P4P-1G6

TEL. 705-268-6875 (po 6 pm); TEL. 416-252-1807 (po 6 pm); FAX 705-268-9181 (bez przerwy).

W Gdańsku obradowało Prezydium Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ Solidarność. Omawiano m.in. aktualną sytuację polityczną w Polsce, współpracę z OPZZ w sprawach strajków, powołanie krajowej sekcji inwalidów i niepełnosprawnych, a także istnienie Solidarności w prywatnych zakładach pracy. Prezydium zadeklarowało pełne poparcie dla rządu Tadeusza Mazowieckiego.

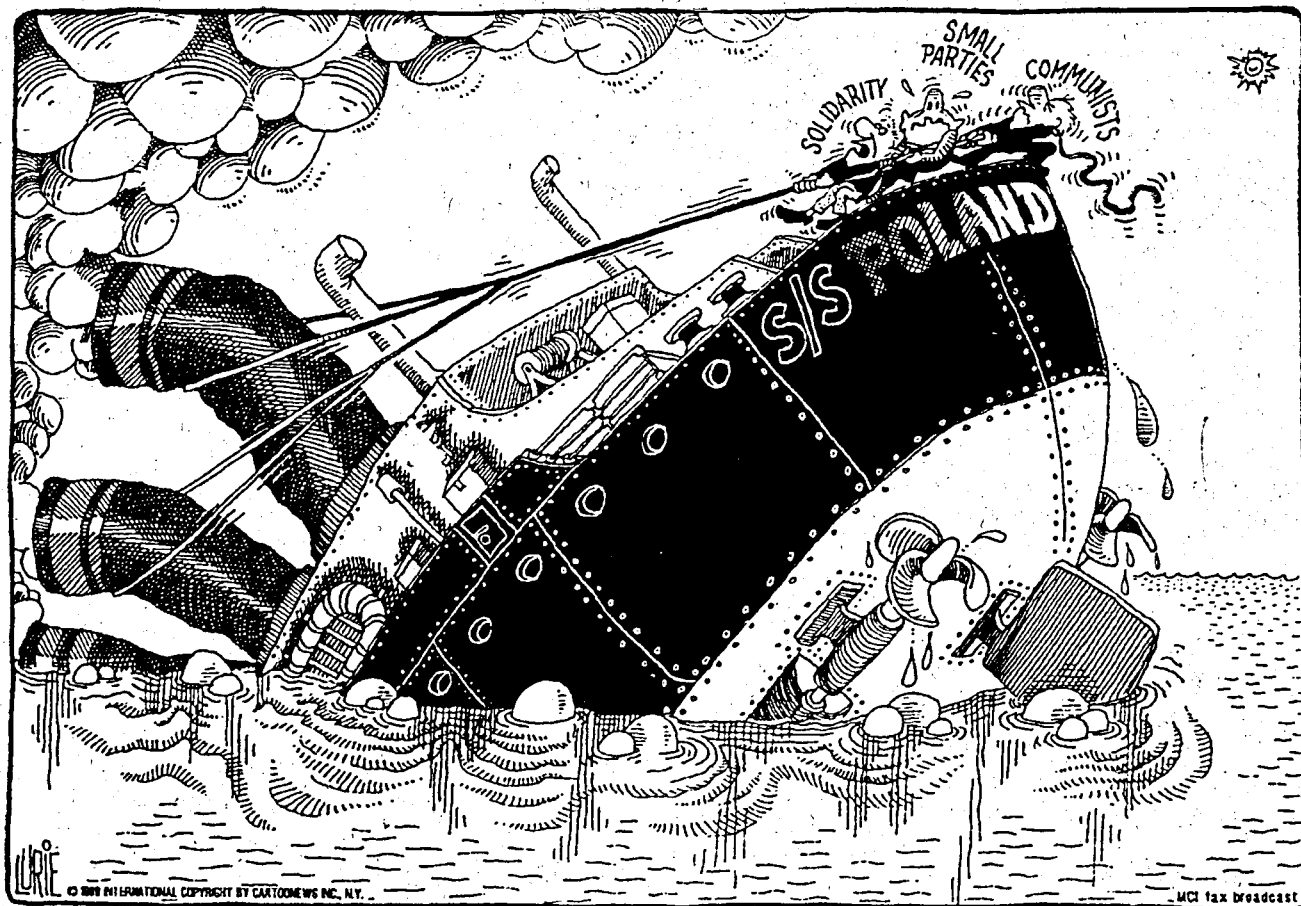
Członkowie Tymczasowej Krajowej Rady NSZZ Solidarność Rolników Indywidualnych podjęli uchwałę, wzywającą wszystkich rolników do zaprzestania protestu i zapłacenia pierwszej i drugiej raty zobowiązań płatniczych w wysokości zgodnej z nakazami. Uchwała stwierdza, że protest wywodził się przede wszystkim z braku zaufania do władzy. Obecnie - jak podkreślają autorzy uchwały - rolnicy mają podstawy wierzyć, że nowo powołany przez Solidarność rząd będzie prawidłowo interpretował i rozwiązywał problemy wsi.

Pierwszy wieloletni dyrektor Rozgłośni Polskiej RWE Jan Nowak-Jeziorański przybył z wizytą do Warszawy. Nowaka-Jeziorańskiego witali m.in. przewodniczący OKP prof. Bronisław Geremek, wicemarszałek Senatu dr Zofia Kuratowska, wicemarszałek Sejmu Olga Krzyżanowska, senator Andrzej Celiński i poseł Jacek Kuroń. Na powitanie przybył naczelnik Szarych Szeregów Stanisław Broniewski-Orsza. Obecny był ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce John Davies. Przed miesiącem osobiste oficjalne zaproszenie do złożenia wizyty w Polsce wystosował do Jana Nowaka-Jeziorańskiego przewodniczący NSZZ Solidarność Lech Wałęsa, wyrażając pewność, że po 45 latach rządów sprawowanych w sposób totalitarny sytuacja zmienia się tak dalece, że przyjazd Jana Nowaka nie jest utopią i podkreślając, że spotkanie i możliwość rozmowy z Nowakiem sprawią mu wielką radość.

Przewodniczący Rady Związku Rady Najwyższej ZSSR Jewgienij Pri-

makow stwierdził, że Związek Sowiecki opowiada się za pogłębieniem i rozwojem kontaktów ze wszystkimi polskimi organizacjami partyjnymi, związkowymi i społecznymi, które są zainteresowane współpracą z sowieckimi partnerami. Primakow wygłosił tę opinię na Kremlu podczas uroczystości wręczenia orderu Przyjaźni Narodów ambasadorowi PRL w Moskwie Włodzimierzowi Natorfowi.

Główna Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce przekazała komunikat o poszukiwaniach grobu ponad 600 mieszkańców. Suwalszczyzny zaarrestowanych przez NKWD w lipcu 1945 roku. Komunikat stwierdza, że w wyniku dotychczasowych poszukiwań odnaleziono groby żołnierzy Wehrmachtu poległych w walkach z armią sowiecką w roku 1944. Dotychczasowy negatywny wynik poszukiwań grobu nie przesądza sprawy i - jak stwierdza komunikat - akcja poszukiwawcza nie została zakończona.

WDOWI GROSİK DLA PZPR

Jerzy Urban powiedział, że władza to wojsko i telewizja. Ma rację. Przeto nie można dopuścić do tego, by media pozostały w rękach partii. Starczy wojsko. A oto teraz idzie. Rząd - ten poprzedni i partia wpadły we własną pułapkę. W czasie obrad okrągłego stołu przekonywały stronę opozycyjną, że radiokomitet musi pozostać w rękach rządu, bo jest to środek komunikowania się ze społeczeństwem. Teraz zaś partia walczy o to, żeby sprawować kontrolę nad radiem i tv. Miejmy nadzieję, iż stanowisko premiera Mazowieckiego będzie w tej sprawie nadal nieustępliwe. Aby panować nad sytuacją w kraju, rząd musi mieć szansę "komunikowania się ze społeczeństwem". Jeżeli publicystyka i dzienniki w tv będą także jak dotychczas to nic nie zmieni opinii, że "telewizja kłamie".

Reorganizacja naszych mass mediów, jak zresztą wszystkiego w kraju, wymaga potężnych i szybkich decyzji. Póki co zarówno Obywatelski Klub Parlamentarny, jak i premier wykazują w tej sprawie nieustępliwe stanowisko. W ogóle w związku z nową sytuacją w rządzie PRL wyniknęły zupełnie nowe problemy.

Gazeta pod nazwą "Rzeczpospolita" nie należąc do RSW Prasa musi pozostać nadal organem rządu. To samo dotyczy Polskiej Agencji Prasowej, której prezesa mianuje premier. Podobnie zresztą jak i prezesa Radiokomitetu PAP - jak wiadomo był jak większość mass mediów instytucją dyspozycyjną. Stąd język komunikatów, zatajanie lub utajanie informacji i powszechna nimi manipulacja. Zmiany, Zmiany, Zmiany! Wiele wody w Wiśle upłynie zanim... Kolejny wielki problem to RSW Prasa. Ten moloch partyjny już w roku 1980 poddany był ostrej krytyce. Wiadomo iż jest to wielki koncern, z którego gigantyczne dochody połyka PZPR. Każdy więc czytelnik kupujący pozornie bezpartyjne "Życie Warszawy", "Świat Mody", "Kobieta i Życie", "Przyjaciółkę", "Przekrój" czy "Ekran" albo "Film" wzbogaca stan posiadania partii. Dorzuca wdowi grosik do kasy PZPR.

Na podróże towarzyszy, na pensje sekretarzy, na ich domy wypoczynkowe i na pomoc różnym krajom walczącym o "lepszy ustrój".

RSW - co ciekawsze nie płaci podatków, została od nich nie wiadomo kiedy i przez kogo raz na zawsze zwolniona. Za czasów, gdy prezesem RSW Prasa był Andruszkiewicz krążył dowcip o tym, że gdyby prezes mógł to przyłączyłby do RSW nawet Związek Solidarności. ZSSR nie przyłączył, ale "Ruch" tak. Czyli wszystkie budki z gazetami, papierosami i mydłem do golenia. Dziś co druga z nich jest nieczynna, a eksprezes od lat bawi na placówce dyplomatycznej w Pradze czeskiej.

Rozbicie monopolu RSW Prasa która na dodatek źle opłaca swoich pracowników, to też jedno z ważniejszych zadań nowego rządu.

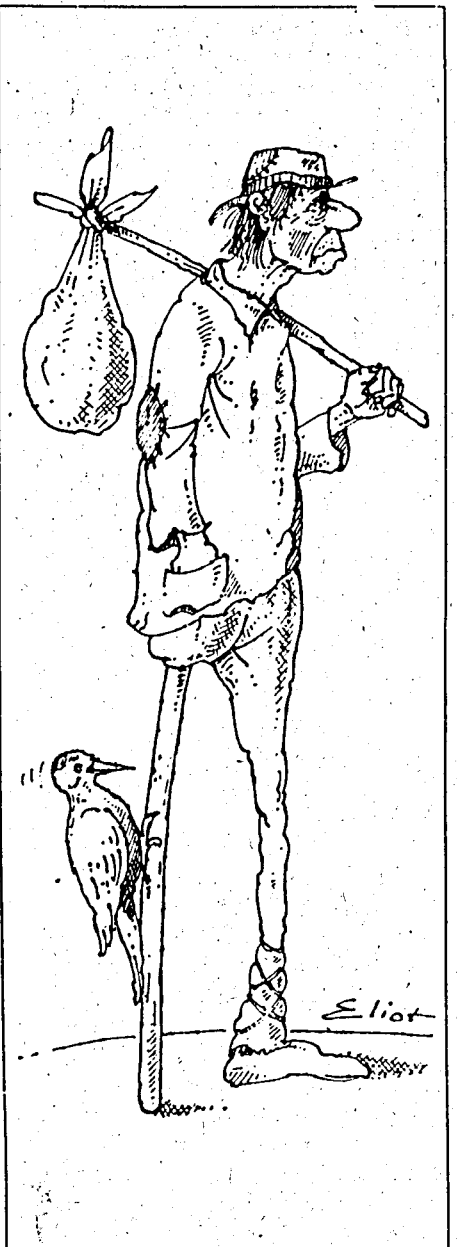
Jak obywatel RFN kupuje gazetę CSL czy CDU to wie, że jego pieniądze idą na tę właśnie partię. Przeciętny Polak, dotychczas "wpuszczany w maliny" kupując "Życie Warszawy", które drukuje głównie nekrologi i ogłoszenia i z tego powodu jest kupowane, nie musi opłacać PZPR.

Jest jeszcze sprawa cenzury. Póki istnieje ustawa o niej, musi istnieć i ten urząd. Jego prezesa też, zdaje się, mianuje premier! Wszystko przed nami, gdy piszę te słowa. Mam nadzieję, że lada dzień chociaż kilka z tych spraw się wyjaśni.

Istnieje jeszcze jeden delikatny problem. Mianowicie "chłopcy i dziewczęta z tamtych lat". Ich nazwiska i oblicza wciąż wyzierają z małego ekranu i radia. Taki np. towarzysz Nomen Omen Uberman, główny ideolog stanu wojennego jest obecnie korespondentem TV w Budapeszcie i stamtąd przypomina o czasach, które chyba już minęły... Jest ich wielu. Nie zginęli. Lista byłaby bardzo długa. Oczywiście, nie idzie o czystkę. Weryfikacja to specjałność tamtej strony. Chodzi jednak o to, by uwiarygodnić środki komunikacji społecznej. Tym, dziś istniejącym, społeczeństwo nie wierzy. Zdecydowanie.

A tak na marginesie, to nie wszystkie pisma podziemne postanowiły się ujawnić. Ludzie nie raz sparzeni są ostrożni. Niecałkowicie jeszcze ufają. Może i słusznie....

W.Cz.

SPÓŁECZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Idea powołania Społecznego Liceum Ogólnokształcącego dojrzała przez lata wśród grupy nauczycieli i pracowników naukowych działających w "Solidarności". Wyrosła ona z poczucia bezradności wobec narastającego w polskim szkolnictwie kryzysu. Doszliśmy do wniosku, że skoro na razie niewiele zależy od nas w skali makrospołecznej, zacząć powinniśmy od działania konkretnego, od założenia szkoły, w której spróbujemy przezwyciężyć podstawowe wady oficjalnego, państwowego szkolnictwa. Ten pierwszy wyłom w państwowym monopolu oświatowym zachęcić może innych do podejmowania podobnych działań i stać się początkiem ruchu społecznego na rzecz rozwoju polskiej oświaty.

Szkoła nasza ma być w pełnym znaczeniu tego słowa szkołą społeczną. O wszystkich sprawach związanych z funkcjonowaniem liceum decydować będą nie władze nadrzędne, lecz szkolna społeczność złożona z uczniów, rodziców i nauczycieli. Głównym zadaniem wychowawczym szkoły będzie przygotowanie młodzieży, poprzez doświadczenia przeżywane w jej małej szkolnej społeczności, do życia w demokratycznym społeczeństwie. Postanowiliśmy zatem, aby życie szkoły opierało się na zasadach demokracji. W Rzeczypospolitej Szkolnej przyjmujemy klasyczny podział na trzy niezależne od siebie formy władzy. Władzę ustawodawczą powierzymy Radzie Szkoły składającej się z wybranych demokratycznie przedstawicieli trzech szkolnych stanów: uczniów, rodziców i nauczycieli. Władzę wykonawczą oddajemy wybieranemu na czteroletnią kadencję spośród nauczycieli dyrektorowi. Władzę sądową przekazujemy Sądowi Szkolnemu składającemu się z sędziów wybieranych w równych proporcjach spośród trzech szkolnych stanów. Chodzi nam o to, by w oparciu o konkretne, żywe doświadczenie uczyć młodzież zasad demokratycznego

współżycia, kultury w rozwiązywaniu pojawiających się konfliktów, przestrzegania wspólnie ustanawianych praw.

Wobec ustanowionego wspólnie szkolnego prawa wszyscy członkowie szkolnej społeczności będą równi, choć różnić będą się rodzajem obowiązków i posiadać uznane przez prawo, konieczne do ich spełnienia przywileje. Chcemy, by w naszej szkole panowało prawo, a nie despotyzm mianowanego odgórnie dyrektora i samowola, posiadających bezwzględną władzę nad uczniem, nauczycieli.

Sądzymy, że demokratyczne zasady funkcjonowania Rzeczypospolitej Szkolnej staną się w praktyce skuteczną metodą wychowania obywatelskiego - przygotowaniem do aktywnego działania w przyszłości na rzecz demokracji w naszym kraju. Jesteśmy też przekonani, że oparte na tego typu pomysły funkcjonowanie szkoły może być jednym ze sposobów przezwyciężenia wad wychowawczych szkoły państwowej, w której narzucana uczniom bierność i premiowanie postaw konformistycznych prowadzi do wyuczonej bezradności lub wyzwala bezprzedmiotową, ślepą agresję.

Nauka w naszej szkole ma być "wkuwaniem" na stopień materiału poszczególnych, nie powiązanych ze sobą, dyscyplin i wiedzy.

Nauczanie w naszym liceum nie będzie podzielone na tradycyjne przedmioty szkolne. Odbywać się ono będzie w zintegrowanych blokach przedmiotowych: humanistycznym, przyrodniczym, matematyczno-fizycznym i psychologiczno-rekreacyjnym, poza tym w szkole nauczone będą dwa języki obce. Chcemy też większy niż to ma miejsce w szkołach państwowych nacisk położyć na umożliwienie uczniom zdobycia szeregu umiejętności praktycznych (prowadzenia samochodu, pielęgnacji niemowląt, gotowania, szycia, urządzania wnętrza domu, itp.).

Nauka w naszej szkole odbywać będzie się w małych 10-12-osobowych zespołach klasowych, co dawać będzie nauczycielowi możliwość indywidualnego podejścia do każdego z uczniów. Chcemy pozostawić uczniom czas na pracę samodzielną, na udział w zajęciach nadobowiązkowych oraz na odpoczynek, dlatego liczbę obowiązkowych zajęć lekcyjnych nie będzie przekraczać 25 godz. tygodniowo.

Uzyskaliśmy wstępną zgodę Ministerstwa Edukacji Narodowej na uruchomienie szkoły we wrześniu 1989 roku. Senat Uniwersytetu Warszawskiego podjął uchwałę o objęciu nad naszą szkołą patronatu merytorycznego. Sprawą w tej chwili najważniejszą jest zdobycie funduszy na prowadzenie szkoły oraz na wynajęcie lokalu, w perspektywie zaś na budowę własnego budynku szkolnego.

Wstępny projekt budżetu na pierwszy rok (1989-1990) funkcjonowania Społecznego Liceum Ogólnokształcącego.

1. Płace personelu szkoły (pensje nauczycieli i administracji)

podatki: 5000\$
2500\$
7500\$

2. Wynajem lokalu ok. 500 do 3000\$
3. Sprzęt i pomoce naukowe ok. 3000\$
4. Wydatki biurowe (w tym papier) ok. 2000\$

W sumie około: 10 000 - 13 500\$

Potrzebny sprzęt:

- kserokopiarka, komputer, 3 rzutniki pisma, telewizor, video, 3 magnetofony.

Osoby zainteresowane opieką nad inicjatywą szkół niezależnych prosimy o skontaktowanie się z Redakcją.

Przedstawicielstwo opisanego Liceum znajduje się w Berlinie Zachodnim.

W Kanadzie nie ma desygnowanej do tego celu placówki opiekuńczej.

Dobrze by było, gdyby inicjatywa niezależnego szkolnictwa znalazła mecenasów na całym świecie.

Zwracamy się z apelem do organizacji kongresowych oraz do Związku Nauczycielstwa Polskiego, aby zainteresował się tą sprawą. Niewykluczone, że prócz pomocy finansowej do organizacji szkoły będzie potrzebna pomoc w postaci fachowej porady czy konsultacji. Dotacje można wysyłać także na adres naszej gazety z dopiskiem na odwrocie czeku "Społeczne Liceum Ogólnokształcące w Warszawie".

Zdjęcie: Andrzej Stawicki

PÓŁ WIEKU PÓŹNIEJ

Pięćdziesiąt lat temu granice państw europejskich zaczęły pękać. Ale czy wojna zaczęła się rzeczywiście 1 września 1939? Formalnie, oczywiście, tak. Lecz gdy przyjrzeć się historii kontynentu od wojen napoleońskich poczynając, wówczas dostrzeże się jedną z najważniejszych przyczyn wojen toczących się na tym kontynencie: są nią układy mocarstw wytyczające granice państw po kolejnych kataklizmach: od Kongresu Wiedeńskiego, poprzez traktat wersalski, po Monachium i w końcu Jaltę. Podziały Europy na zmieniające się "strefy wpływów" siłą rzeczy musiały zaprzeczać aspiracjom poszczególnych narodów. Gdy puścimy film z polityczną mapą kontynentu, wówczas zobaczymy jak w kalejdoskopie znikające i pojawiające się kraje: raz będzie to Czechosłowacja i Polska, raz Macedonia. Mignie na tym filmie epizod ukraiński, pojawią się i znikną państwa bałtyckie - Litwa, Łotwa i Estonia. Rozsypie się cesarstwo austro-węgierskie, wyłoni się współczesna Jugosławia. Jednocześnie korpusy krajów, którym udało się zachować niepodległość, zmieniać będą swe kształty i położenie na mapie. Trwać będzie strzeżona murami banków Szwajcaria, zniknie Serbia, pojawi się i skurczy Finlandia, zapali i zgaśnie alarmowe światło Wolnego Miasta Gdańska, pęknie ciało Niemiec.

Jest oczywiste, że refleksja nad rocznicą wybuchu wojny musi przynieść także sprawę granic - ich trwałości i ich funkcji we współczesnym świecie. Doświadczenie uczy, że każde ich przesunięcie na mapie kosztuje nas wszystkich hektolitry krwi, strumienie łez, obszary ruin. Każde ich otwarcie - jak to się dzieje powoli na zachodnich obszarach kontynentu - przynosi korzyści. Lecz ten rachunek tylko z pozoru jest prosty. Nie obejmuje emocji związanych z narodowymi ambicjami, z wystawianymi przez historię rachunkami, których nigdy do końca wyrównać się nie da.

Pięćdziesiąt lat po rozpoczęciu II wojny światowej warto spojrzeć na to doświadczenie z dystansu - zobaczmy

wówczas, że jest to fragment pewnego procesu, kulminacja nagromadzonych na naszym kontynencie nacjonalistycznych emocji i być może ostatni akt gabinetowej polityki nie liczącej się z odczuciami społeczeństw. Sprzeciwem wobec tak prowadzonej polityki stają się różne inicjatywy społeczne, które zapoczątkował ruch "pokolenia 68" i które w różnych formach opozycji pozaparlamentarnej obudzone zostały zarówno na zachodzie, jak i na wschodzie Europy. Szanse tych ruchów są jeszcze obecnie trudne do określenia, niemniej można już dziś mówić o tym, że wpłynęły one na przemiany świadomości społecznej. Trzeba sobie jednak zdawać sprawę z grożących tym przemianom niebezpieczeństw. Przyszłość nie umarła i coraz żywiej upomina się o swoje prawa.

Jednym ze znaków ostrzegawczych powinna stać się narastająca w całej Europie fala ruchów nacjonalistycznych - widać ją tak we Francji i RFN, jak w Rosji, Jugosławii czy Polsce. Czy będzie to głos Republikanów w Niemczech (mający swój odpowiednik także we wschodniej części kraju), czy głos Towarzystwa "Pamięć" w Rosji - o najdziwniej w nim echo hasła, które ożywiały politykę europejską lat trzydziestych. Tym razem jednak nacjonalizmy, nie mogąc realizować się w ekspansji, prowadzić muszą do zamykania granic, do nowych form izolacjonizmu i narodowych egoizmów. Tendencje te mają podstawy ekonomiczne wynikające z kontrastów między komunistyczną nędzą i zachodnią zamożnością, są więc najbardziej żywym skutkiem rozpoczętej pół wieku temu wojny. Mało się mówi o tym, że mogą stać się ładunkiem wybuchowym rozsadzającym powojenne status quo.

Efektom wojny stały się dwa ściśle ze sobą powiązane zjawiska: ekspansja nędzy komunizmu i wędrowni ludów oznaczająca przede wszystkim ucieczkę od nędzy. O ile w chwili obecnej mamy do czynienia z załamaniem się systemu komunistycznego, to jednocześnie z dnia na dzień nasila się proces przemieszczania ludności Europy. Zapaść

ekonomiczna we wschodniej części kontynentu popycha pozbawionych nadziei na normalne życie ludzi do emigracji. Nie jest to zresztą czynnik jedyny - dochodzą do tego przecież i wzmacniające się w niektórych krajach komunistycznych tendencje nacjonalistyczne panujących w nich reżimów: tak dzieje się w Rumunii i Bułgarii.

Wędrowni ludów trwa: uciekają masowo Węgrzy i Polacy, uchodzą Turcy z Bułgarii, kto żyje stara się wyjechać z Związku Radzieckiego, obywatele NRD ryzykują życiem i więzieniem, byle się wydostać ze swej klatki, w poszukiwaniu pracy ciągną przez Europę Jugosłowianie. Jednocześnie powstała sytuacja paradoksalna: kraje Zachodu, które przez całe lata domagały się od reżimów komunistycznych ułatwień w poruszaniu się ich obywateli po świecie, w chwili obecnej same te podróże utrudniają stwarzając coraz poważniejsze problemy wizowe i broniąc się tym samym przed inwazją głodnych.

Nie jest to jedyny paradoks współczesnej Europy. Kolejny polega na tym, że Zachód, który przez lata całe umacniał poprzez olbrzymie kredyty reżimy komunistyczne, w chwili obecnej, gdy reżimy te przeżywają kryzys i gdy istnieją realne szanse ich rozpadu, odmawia pomocy kredytowej tym społeczeństwom, w których opozycja zyskuje realne szanse przejęcia władzy - dotyczy to Polski i Węgier. Jest to tym bardziej paradoksalne, że właśnie owe kredyty z lat siedemdziesiątych - przyznawane w imię podtrzymywania status quo - stały się podstawową przyczyną obecnego załamania gospodarki tych krajów, których zadłużenie na zachodzie uniemożliwia podjęcie reform gospodarczych.

Slogany o wspólnej Europie, o dążeniach do jedności kontynentu, nie znajdują potwierdzenia w politycznej praktyce. Przepaść dzieląca Wschód od Zachodu, w miarę narastania kryzysu ekonomicznego na Wschodzie, będzie się pogłębiać podobnie, jak pogłębia się przepaść między bogatą Północą i ubogim Południem naszego globu. Prowadzić to musi do narastania napięć

społecznych, a tym samym do destabilizacji. Coraz pilniejszą potrzebą jest stworzenie perspektywicznego planu przewidywania tego kryzysu - takiego planu, który zdołałby pogodzić dwie sprzeczne tendencje: z jednej strony dążenia do poprawy sytuacji gospodarczej w krajach ubogich, z drugiej zaś obronę poziomu życia w krajach bogatych. W opracowaniu tego planu nie można zapomnieć o odpowiedzialności Zachodu za utrzymywanie "spokoju w Warszawie": rachunek kiedyś i tak zostanie wystawiony i lepiej zapłacić go teraz, gdy jeszcze nie jest zbyt wysoki.

Pięćdziesiąt lat po wybuchu wojny, której efektem jest obecna sytuacja, bardziej niż analizy przeszłości potrzebne jest myślenie o przyszłości.

W Europie tylko pozornie panuje spójność. Coraz wyraźniejsze stają się napięcia. Pamięć o tragedii sprzed pół wieku winna stać się punktem odniesienia dla poszukiwań takich rozwiązań, które uchronią nas przed następnym dramatem. Przekonanie o tym, że napięcia na Wschodzie nie będą miały groźnych następstw dla Zachodu jest polityczną naiwnością: podzielone Niemcy winny sobie z tego zdawać sprawę najlepiej. Tymczasem coraz częściej w układzie Wschód-Zachód mamy do czynienia z polityką doraźną, tym samym krótkowzroczną i niebezpieczną.

Głodnej i wstrząsanej społecznymi konwulsjami Europy wschodniej nie da się oddzielić jakimś "kordonem sanitarnym", który zastąpi rozpadającą się "żelazną kurtynę". Dominujące wciąż w polityce zasady Jalty muszą zostać przewyżnione: konieczne jest do tego myślenie niekonwencjonalne, w którym nie ambicje polityczne, ale aspiracje społeczne wyznaczać będą stosunki między krajami naszego kontynentu. Ambicje polityczne u swych podstaw mają pytanie: czyja Europa? Aspiracje społeczne odpowiadają na pytanie inne: jaka Europa? I to właśnie pytanie wysuwa się dzisiaj na plan pierwszy. Pozostawienie go bez odpowiedzi, zagłuszenie przez nacjonalistyczny jazgot wzmacniający narodowe egoizmy, musi doprowadzić do niebezpiecznego wzrostu napięć.

Pęknięcie Europy nastąpiło na granicy polsko-niemieckiej, która pół wieku temu okazała się najstabszą na na-

szym kontynencie. Na ten temat napisano tysiące książek, a napisanych będzie jeszcze więcej. Analiza przeszłości potrzebna jest nam jednak nie po to, by dokonywać rozliczeń: wciąż płacimy historii wystawiony przez nią rachunek, koszty są ogromne. Można jednak myśleć inaczej. Można myśleć o tym, jak te koszty zmniejszyć. Aby jednak stworzyć po temu szanse, analiza przeszłości musi być punktem wyjścia do myślenia o wspólnej przyszłości Europy. Będzie ona możliwa wówczas, gdy granica polsko-niemiecka będzie granicą mocną, a jednocześnie otwartą. Oso-

biście nie mam wątpliwości, że w przewidywalnej przyszłości podział Niemiec zostanie przewyżniony. Pęknięcie Europy może być zlikwidowane tylko tam, gdzie nastąpiło: na granicy dwóch krajów - tej granicy, którą ustaliły powojenne realia.

Oglądając film ze zmieniającą się mapą polityczną Europy uświadamiamy sobie, że nie ma granic sprawiedliwych - historia nie zna pojęcia sprawiedliwości. Mogą natomiast istnieć granice bezpieczne: silne przez uznanie realiów, a dzięki temu otwarte.

LESZEK SZARUGA

STO LAT MINĘŁO...
OD NARODZIN ADOLFA HITLERA
KIM BYŁ JEDEN Z NAJWIĘKSZYCH ZBRODNIARZY LUDZKOŚCI?

WIESŁAWA CZAPIŃSKA

ZA MAŁO GŁÓW

Szczupły, niezbyt wysoki chłopak o gładko zaczesanych, ciemnych włosach, rozkłada przed wysokim gremium egzaminacyjnym swoje rysunki. Jest bardzo pewny siebie. Uważa, iż egzamin na wydział malarstwa Akademii Sztuki w Wiedniu ma już właściwie zdany. To, co przed nim, to jedynie formalność. Sukcesem bowiem okazał się jego rysunek dowolny wykonany na oczach egzaminatorów. Profesorowie biorą do ręki prace kandydata. Przedstawili ich bardzo wiele. W większości rysunki z natury. Pejzaże wykonane w mieście Linz. Budynki, widoczki, uliczki. "Zupełnie niezłe" orzeka komisja. Brakuje jednak portretów. Werdykt komisji brzmi więc następująco: "Adolf Hitler urodzony w Braunau /Inn-górna Austria 20 kwietnia 1889 roku. Rodzice: CK urzędnik. Rysunki próbne nie wystarczające, za mało głów".

Ów werdykt komisji egzaminacyjnej z roku 1907 skierował losy świata na nowe tory. Co by było gdyby 18-letni wówczas Adolf zdał egzamin i został przyjęty w poczet studentów Akademii Sztuki? "Gdybanie" nie jest zajęciem dla szanujących się historyków, ale dziennikarz może sobie na tę szczyptę szaleństwa pozwolić. Snuć ów swoisty sience fiction o przyszłych losach Adolfa Hitlera - artysty malarza.

Czy byłby on nowym Salvatore Dali? Czy może kimś na miarę Picassa? A może po prostu poprawnym pejzażyście, jednym z wielu wykonujących prace do mieszczańskich salonów austriackich?...

A w wiele lat później uliczni muzycanci nie śpiewaliby tej popularnej, okupacyjnej piosenki "Siekiera, motyka, piłka alarz, przegra wojnę głupi malarz". Wówczas, w okupowanej Polsce panowało absolutne przekonanie, iż Hitler był malarzem pokojowym, co jak się okazuje nie było prawdą. Ale wróćmy do rzeczywistości sprzed lat. Otóż Hitler rozgniewał się na Akade-

mię, a szczególnie jej rektora profesora Zygmunta L. Alemanda - Żyda. W jego narodowości upatrywał swoją klęskę i być może właśnie wówczas narodził się jego antysemityzm.

Gdy Hitler był już kanclerzem, krążyła po świecie plotka o jego semickim pochodzeniu. Zresztą, do dziś są zwolennicy tej teorii. W październiku 1933 roku pewien angielski dziennikarz odnalazł na żydowskim cmentarzu w Bukareszcie grób z napisem: "Adolf Hitler urodzony w 1832 roku. Zmarł w 1892 roku". Był to wg jego teorii dziadek Hitlera. Nazwisko Hitler w owych czasach było bardzo popularne. Z tym tylko, że różnie je pisano.

Krążyła także opowieść o babce Hitlera Marii Annie, która to była służącą w żydowskim domu w Grazu. Podobno, zgrzeszyła z panem domu i owocem tego grzechu był chłopiec - późniejszy ojciec Adolfa Hitlera. Inny zaś tropiciel biografii wodza III Rzeszy i jego rodowodu twierdzi, iż w owych czasach w Grazu nie było żadnego Żyda o nazwisku Frankenberger (domniemany dziadek) oraz iż w żadnym domu nie było służącej o nazwisku babki Adolfa (Schicklgruber).

Powróćmy do Adolfa. W czasach gdy zdaje egzamin, nie żyje jego ojciec, właśnie zmarła mu matka. Dwie siostry - jedna Angelika Raubal - z pierwszego małżeństwa ojca, druga Paula, zamieszkały razem. On zaś po pogrzebie matki powrócił do Wiednia. Nie był wówczas biedakiem. Po rodzicach odziedziczył znaczny spadek.

Stolica Austrii - Wiedeń - wówczas na początku naszego burzliwego stulecia tętniła bujnym życiem. Królowała secesja. Jeździły śmieszne samochody. Sukcesy odnosili kompozytor i reżyser operowy Gustaw Mahler oraz wybitny scenograf Alfred Roller. To w jego wiedeńskiej pracowni pragnął się kształcić młody Adolf. Też mu nie wyszło. Roller

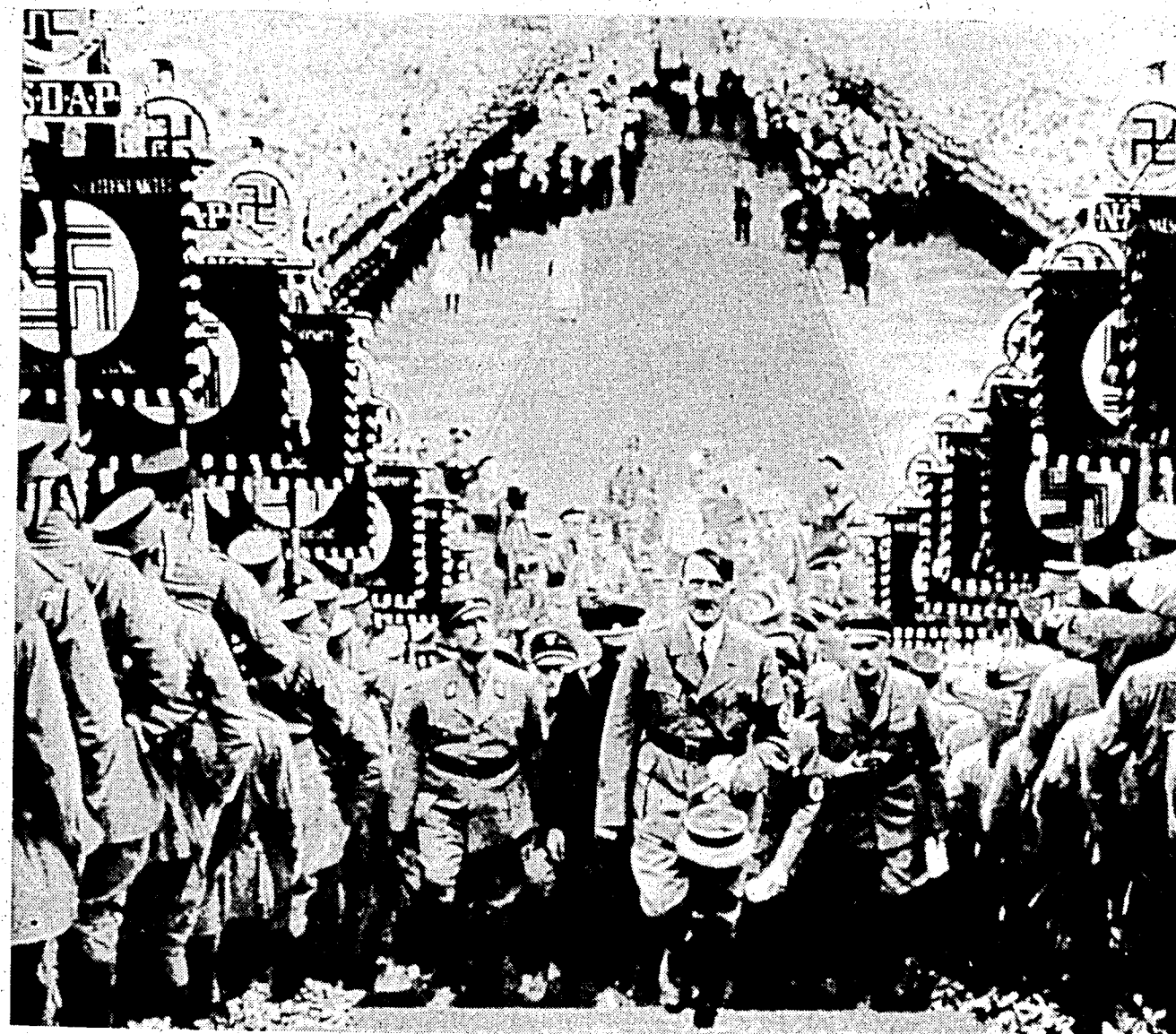
przekazał Hitlera innemu wybitnemu artyście owych czasów rzeźbiarzowi - Panholzerowi.

W Wiedniu zamieszkał Hitler u pewnej wdowy, zresztą Polki z pochodzenia. Żył skromnie, ale dostatnio. W jakiś czas później zaniedbał lekcje rysunku i snuł się po mieście. Namietnie natomiast uczęszczał na wszystkie przedstawienia oper Ryszarda Wagnera. Uwielbiał jego muzykę i tą miłość przetrwała w nim do końca. Wagner w jego przekonaniu to było to! Czysta germańska kultura. Ale uwielbiał również "Wesołą wdówkę" Lehara i pragnął w owych czasach zostać śpiewakiem operetkowym. Zgłosił się nawet na egzamin do teatru, ale później sam zrezygnował, chociaż podobno miał zupełnie niezły głos. Hitler już wówczas nienawidził nowoczesnej architektury, szczególnie zaś bliskie były mu budowle monumentalne. Wyznawał zasadę, iż "wszystko co powstało po 1900 roku jest "dekadenckie i obsceniczne".

W 1908 roku znów startował do Akademii. Przepadł i tym razem. Czyżby znów przedstawił "zbyt mało głów"?

Kończyły mu się pieniądze uzyskane ze spadku. Bieda zaglądała w oczy. Zamieszkał więc w schronisku dla bezdomnych. Notabene finansowanym przez Żyda filantropa. On! Kandydat na Armstę! W schronisku! To było nie do zniesienia.

Brak pieniędzy zmusił go do podjęcia konkretnej pracy. Cóż mógł robić? Zaczął malować pocztówki z widoczkami Wiednia. Nie była to twórczość z natury, ale nie kopiowanie. "Dzieła" Adolfa sprzedawał jego ówczesny przyjaciel - przedsiębiorczy i rzutki Hanisch. W wiele lat później, już po Anschlusie Austrii ów przyjaciel Hitlera z trudnych lat młodości powiesił się w tajemniczych okolicznościach w więzieniu. Sprawa Hanischa, jak zresztą wiele jeszcze innych tajemnic istniejących w biografii

Hitlera wciąż jeszcze oczekuje na jej wyświecenie.

Cóż robi w owych latach nasz niedoszły student? Rysuje, ucieka od odbycia służby wojskowej, afiszuje się ze swoim antysemityzmem i w ogóle za wszelką cenę stara się zwrócić na siebie uwagę. Wreszcie w 1913 roku - 24-letni wówczas Adolf Hitler opuszcza stolicę naddunajską. Miasto walców Sztrausa, wesołych operetek i swawolnych wodewilów.

- POCZĄTEK DROGI

Bawaria jest piękna. Uroda pejzażu,

mocą wysokich, dumnych Alp, zachowaniem tradycji, dbałością o utrzymanie stylu, minogocią kwiatów, które zasypują jak barwne bukiety miasta, miasieczka, ogrody, balkony i okna. Monachium dziś to wielka metropolia. Miasto pamiętnej olimpiady, na której to po raz pierwszy w historii igrzysk połała się krew. Miasto eleganckich hoteli, wytwornych sklepów, wypełnionych po brzegi kawiarni, no i piwiarni... jak kiedyś tak i dziś. Tysiące małych i dużych lokali, we wnętrzach i ogródkach i te hektolitry piwa wypijane codziennie, ta wciąż istniejąca bawarska tradycja. Nie ma już dziś domu przy Schlesissheimstrasse 34. Pierwszego monachijskiego adresu Hitlera. Dziś nikt - tutaj - przynajmniej oficjalnie nie

pielęgnuje pamiętek po niegdysiejszym bogu wojny.

W owych czasach, podobno dbał o siebie, czesał się starannie i ubierał elegancko, chociaż nie nosił jeszcze wówczas owego tak charakterystycznego wąsika. Podobnie jak w Wiedniu, także i tu, błąkał się po dzielnicy cyganerii Schwabing! W kawiarniach toczyło się bujne życie. Towarzystwo monachijskie - wówczas - było niebywale rozpolitykowane. A na Siegfriedstrasse mieszkał nie kto inny jak sam przyszły wódz rewolucji Włodzimierz Iljicz Lenin. Może się nawet kiedyś, gdzieś spotkali, przy małej czarnej, lub kuflu piwa...

Dalszy ciąg w następnym numerze

PAKT MIĘDZY DIABŁEM I SZATANEM

Mija 50 rocznica podpisania układu Hitler-Stalin. Obietnicami, kłamstwami i terrorem pokonali dwa największe narody Europy. Austriak skusił Niemców obietnicami "narodowego socjalizmu", a Gruzini pociągnął Rosjan hasłem "socjalizm we własnym kraju".

Obaj oparli się na agentach, swoich satelitach i płatnych adwokatów osłaniających ich przestępstwa oraz kryminalnej organizacji, niezgodnej z treścią zwanej "partią". Jeden i drugi podniecali w swoich nienawiści bądź do komunizmu, bądź do faszyzmu.

Jeden uczył się od drugiego. Józef Dżugaszwili - Stalin pokazał jak można bezkarnie i bez większego rozgłosu na świecie, bez utracenia międzynarodowej renomy, tak nawet niezauważalnie, wymordować całe narodowości, a niemieccy filozofowie dopiero się nad tym głowili.

Jego uczeń Adolf Hitler szybko pojął jak można mordować tuziny dysydentów własnej partii i jednocześnie podejmować młodzież z całego świata na olimpiadzie.

Hitler jako pierwszy przestępca aresztował w Niemczech komunistycznych towarzyszy Stalina, ten drugi natychmiast pod pozorem współpracy z Niemcami rozkazał rozstrzelać swoich generałów. Obaj doszli do wniosku, że mogą to czynić w Europie bezkarnie.

W Hiszpanii ochotnicy jednej i drugiej strony strzelali do siebie, brunatne kolumny śpiewały "Czerwony front i reakcje rozstrzelać, a sowiecka młodzież brała na cel "hakenkreuz".

Świat przestraszył się, doznał szoku, którego echa odczuwa się jeszcze dzisiaj. Krótko przed północą 23 sierpnia 1939 r. Stalin wznosił na Kremlu toast przed delegatem Hitlera: "Wiem jak bardzo niemiecki naród kocha swojego wodza, piję więc jego zdrowie".

Hitler wiwatował: "Teraz mamy świat w kieszeni - nareszcie mogę rozpocząć wojnę". Stalin, natomiast uśmiecha się. Pakt o nieagresji, zachowanie neutralności każdej ze stron, miał

także w kieszeni protokół, który gwarantował mu przyrost 12 mln poddanych i powiększenie terytorium kraju.

Wtedy Moskwa pozwoliła wciągnąć się w politykę światową, zamiast przyjaznych stosunków z krajami sąsiadującymi, Rosjanie budzili stopniowo coraz to nowych potencjalnych opozycjonistów składających się z obcych narodowości. Minęło zaledwie pół wieku, a protesty są już właściwie nie do pokonania.

Ofiary trzech krajów nadbałtyckich widzą swój los przypieczętowany jednym tajnym dokumentem, na którym oparło swój układ dwóch dyktatorów, jego odwołania domagają się teraz te narody.

Dokument ten był "ściśle tajny i składał się tylko z dwóch kartek zawierających 32 wiersze maszynopisu", każdy z partnerów otrzymał po jednym egzemplarzu.

Egzemplarz strony niemieckiej nie był przechowywany w archiwum Min. Spraw Zagranicznych, lecz w osobistym biurze sygnatariusza Joachima von Ribbentrop; pod koniec wojny wydał on polecenie, aby dokument spalić. Istnieje jednak możliwość, iż wraz z innymi ewakuowanymi dokumentami w Karkonosze także ten tam się znajdował i dostał się w ręce sowieckie.

Uprzednio jednak zrobiona fotokopia tego dokumentu i wraz z filmem znajduje się w archiwum politycznym Min. Spraw Zagranicznych w Bonn. Autentyczność dokumentu została potwierdzona przez wiarygodnych świadków między innymi przez Walentina Breszkowa, tłumacza Mołotowa. Mimo to Związek Sowiecki twierdził, iż jest to fałszerstwo. Powołana przez Gorbaczowa komisja zdecydowała się na opublikowanie tekstów.

Dahe zawarte w układzie podpisanym przez pełnomocników Niemiec i Związku Sowieckiego, starą imperialistyczną metodą, podzieliły Europę Wschodnią na strefy wpływów. Fin-

landia, Estonia, Łotwa i Litwa oraz Besarbię, a także wschodnie tereny Polski zostały przydzielone Sowiетom. Granica polska miała przebiegać wzdłuż rzek: Narew, Wisła i San. Terytoria na zachód od tej linii wraz z Warszawą przypadły Niemcom.

Zgodnie z układem obydwie strony przystąpiły do brutalnego wprowadzenia go w życie. Krótko po podpisaniu układu, Hitler nie obawiając się już komplikacji ze Związkiem Sowieckim, rozpoczął II wojnę światową zagarniając połowę Polski. Niecałe trzy tygodnie później Armia Czerwona zagarnęła wschodnią część Polski, a parę miesięcy później Besarbię i państwa nadbałtyckie.

To nie wina Polski, rosyjska miłość do pokoju, niemiecka ślepota, czy brytyjski stosunek do wojny doprowadziły Europę do tej katastrofy, to była brutalność dwóch sprzymierzeńców, morderców narodów, którzy się wspólnie sprzegli.

Hitler chciał wojny, a naprzeciwko wyszła mu uległość Zachodu na konferencji w Monachium. Musiał przecież zużytkować broń zanim pozostałe państwa Europy się zastanowią. Ekstremalne zbrojenie z wykorzystaniem wszystkich środków na ten cel, aby zapobiec inflacji doprowadziłyby Niemcy do kryzysu. Wtedy też stanąłby pod znakiem zapytania narodowy socjalizm (wielu historyków niedocenia tego do dzisiaj).

Tylko szybka wojna mogła spowodować, by te inwestycje militarne procentowały. Zaczęto odczuwać brak surowców, artykułów spożywczych, a także siły roboczej. Wojna była jedyną szansą Hitlera.

Hitler zignorował gwarancje Anglii dla Polski. Zwątpienia swoich generałów związało z przystąpieniem Anglii do wojny wyperswadował im swoim genialnym pociągnięciem. Związał się z Rosją, o zniszczeniu której stale marzył. Ten faszysta otworzył w końcu drzwi komunistom do Europy, w tym

do środka Niemiec.

Prowadzone przez Stalina pertraktacje z Anglią i Francją w sprawie odzyskania terytoriów, które były pod panowaniem ostatniego cara spełzły na niczym. Kraje te odrzuciły propozycje i wypowiedziały wojnę. Stalin zaś, jak w filmie o mafii, oświadczył, iż po zawarciu układu z Niemcami "nie szuka swoich partnerów". Hitler jednak był innego zdania, polityka zagraniczna jest "środkiem do celu" układ trwa tak długo jak długo jest potrzebny.

Niedługo trwało, kiedy Hitler dał polecenie wykonania planu "Barbarosa" - agresji na Związek Sowiecki. Dowództwo wojskowe meldowało Stalinowi o koncentracji wojsk niemieckich, lotnictwie i wojsk pancernych przy rosyjskiej granicy. Stalin jednak do końca wierzył przyrzeczeniom Hitlera.

Niedaleko miejsca, w którym został podpisany układ jest dzisiaj pochowany Stalin, także resztki spopielonych szczątków Hitlera próchnieją gdzieś w pobliżu w Moskwie. Ten diabelski dokument, a dokładnie jego fotokopia przeżyła autorów, a ich dzieło trwa nadal - zawarty w nim układ nadal obejmuje Wschodnią Europę. Przez ostatnie lata pokoju Moskwa milczała na temat tajnego protokołu.

Kraje bałtyckie, z których w związku z układem deportowano jedną trzecią ludności, domagają się opublikowania tajnych dokumentów. Stary łotewski komunista Mavrils Vulfson postarał się od swojego przyjaciela z Zachodu o tekst i przeczytał go na zebraniu. Przedrukowała go jedna z gazet w Rydze, a następnie estoński organ partyjny.

W ubiegłym roku Gorbaczow na spotkaniu z polskimi intelektualistami na Zamku Królewskim w Warszawie powiedział: "Jeżeli się patrzy na twarde realia, pakt o nieagresji był nieodzowny". Kopie protokołu "mogą być z różnych powodów podejrzone". Miał na myśli także dalsze następstwa polityczne mówiąc: "jeżeli kierownictwo sowieckie uzna te odpisy za odpowiadające oryginałom, musiałoby z naszej strony nastąpić wyważone postępowanie, mogłoby to stworzyć niebezpieczny precedens".

Rzeczywiście z tego strasznego paktu można wyciągać dalsze konsekwencje, których nikt nie może przewidzieć. Także Mołdawianie demonstrują przeciwko rosyjskiej kolonizacji.

Ostatecznie także zachodnia Białoruś i Ukraina łącznie ze Lwowem winny zostać zwrócone Polsce. Granice

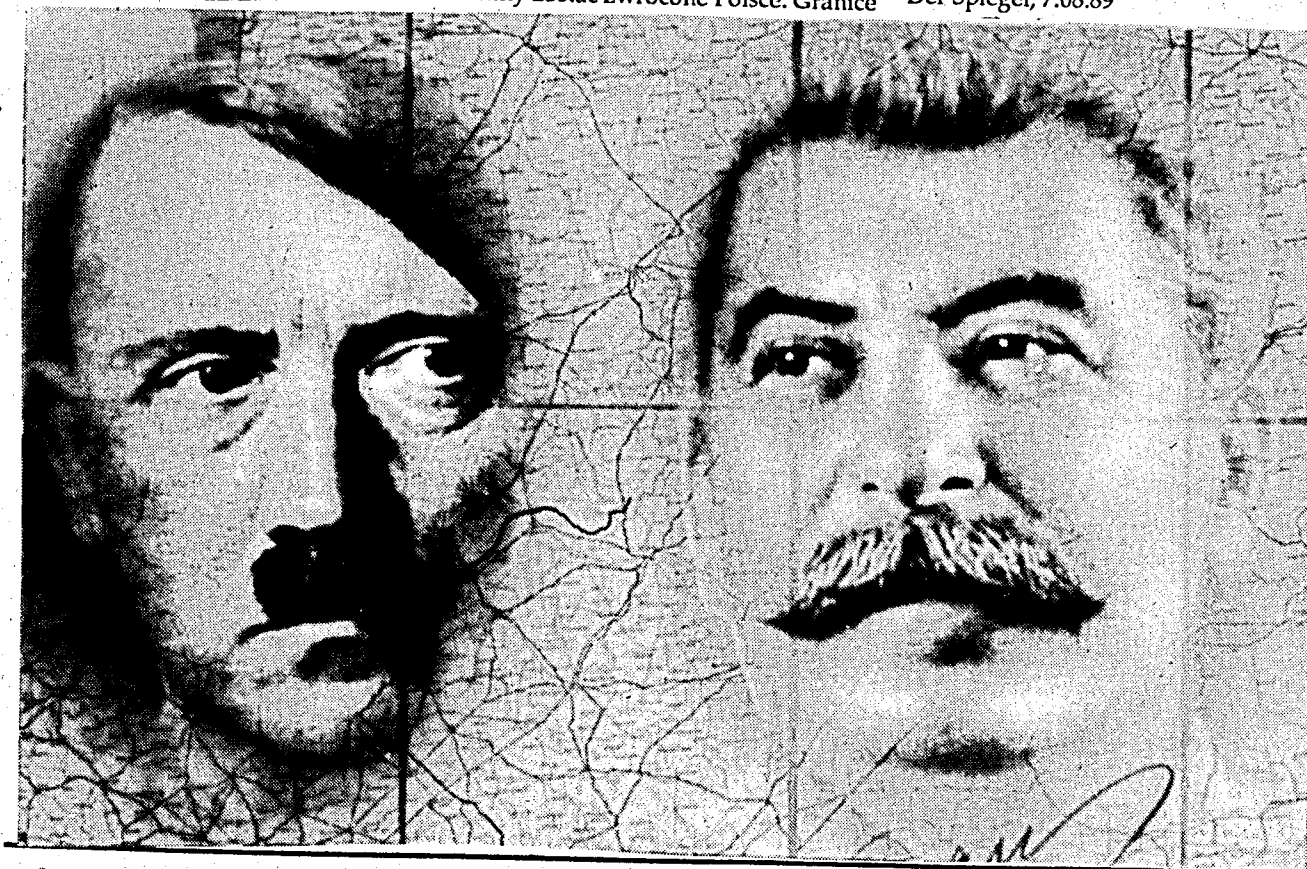

w Europie Wschodniej mogą się rozpaść i cała nieszcześna historia może się rozpocząć od nowa.

Powołana przez Gorbaczowa polsko-sowiecka komisja partyjnych historyków doszła do wniosku, iż rząd sowiecki podpisując ten pakt "poważnie naruszył prawa narodów".

Źródło: S.CECH

Der Spiegel, 7.08.89

HALUPCZOK I LEMOND MISTRZAMI ŚWIATA

LeMond (po prawej) i Konyczew na podium

Na kolarskich mistrzostwach świata w Chambéry we Francji Polak Joachim Halupczok wygrał szosowy wyścig dla amatorów, a Amerykanin Greg LeMond szosowy wyścig zawodowców. Halupczok wygrał 185-km wyścig w sposób rewelacyjny odrywając się na około 30 km przed metą od prowadzącej wraz z nim trójki kolarzy i niezagrożony samotnie minął linię mety z przewagą aż 2 minut 45 sek. nad zdobywcą tytułu wicemistrzowskiego Francuzem E. Pichon. Trzecie miejsce zajął także Francuz C. Manin 2:58 za Halupczokiem, a czwarte kolarz RFN D. Krieger - 3 minuty za Halupczokiem. Po zwycięstwie 21-letni Halupczok powiedział, że będąc przed wyścigiem zaliczany do jednego z głównych faworytów rozpoczął wyścig spięty i zdenerwowany. Dlatego znalazł się po pierwszym okrążeniu górzystej trasy w drugiej grupie kolarzy, mającej ok. 1,5 min. straty do prowadzącej grupki. Wkrótce jednak trema zniknęła i Halupczok poczuł się mocny jak nigdy. "Pewności dodawało mi to, że goniąc czołówkę z łatwością mijałem innych kolarzy, zwłaszcza na bardzo wyczerpujących podjazdach. Zrozumiałem, że jestem mocny, że jest to mój dzień. Nawet przez głowę mi nie przeszło, że mogę mieć defekt bądź może mi się przytrafić jakiś inny pech". Zwycięstwo Halupczoka w niespotykanym od lat stylu spowodowało, że francuska

prasa pisze o nim jako o supermistrzu, a wokół niego i polskiej ekipy kręca się już zawodowe "stajnie" kolarskie oferując pierwsze kontrakty.

Natomiast 260 km wyścig zawodowców wygrał tegoroczny triumfator Tour de France Amerykanin Greg LeMond, który błyskawicznym sprintem na ostatnich 300 m wyprzedził kilku innych kolarzy, walczących o zwycięstwo. Drugie miejsce zajął kolarz sowiecki Dmitrij Konyczew, trzecie Irlandczyk Sean Kelly, a czwarte Holender Steven Rooks - wszyscy w tym samym czasie co zwycięzca LeMond. Piąty i szósty na mecie Francuzi Clavevrolat i Fignon mieli 3 sek. straty do LeMonda, a Kanadyjczyk Bauer, który zajął 13 miejsce przybył w dużej grupie kolarzy sklasyfikowanej w tym samym czasie - 42 sek. za LeMondem. LeMond wygrywając w tym samym roku Tour de France i szosowe mistrzostwo świata stał się jednym z nielicznych kolarzy, którzy osiągnęli ten sukces. Obecne zwycięstwo Amerykanina w Chambéry jest jego drugim tytułem szosowego mistrza świata zawodowców. Po raz pierwszy LeMond wygrał w 1983 roku.

W 74-km szosowym wyścigu kobiet w kategorii open wygrała bezkonkurencyjna od lat Francuzka Jeannie Longo przed swoją rodaczką C. Marsal i weteranką Włoszką Marią Canins.

POLACY DRUŻYNOWYMI WICE- MISTRZAMI

Duży sukces odniósł także zespół polski w drużynowym wyścigu zdobywając srebrny medal. Kolarze polscy w składzie Zenon Jaskuła, Joachim Halupczok, Andrzej Spytkowski i Marek Leśniewski pokonali trasę 99 km w czasie 2:03.19 przegrywając z NRD o 43 sek. i wyprzedzając drużynę sowiecką o 18 sek. Polacy mieli szansę na zwycięstwo, ale defekt roweru Spytkowskiego, a następnie jazda Spytkowskiego na rowerze zapasowym wytrąciły kolarzy polskich z tempa i zabrały cenne sekundy.

W łącznej klasyfikacji medalowej kolarskich mistrzostw świata we Francji pierwsze miejsce zajęła Francja: 4 złote, 3 srebrne i 4 brązowe, przed ZSSR - 4,3,3, Włochami - 3,4,3; NRD - 4,3,1; Szwajcarią - 1,1,1 i Polską - 1,1,0.

PIŁKA NOŻNA

POLSKA - ZSSR 1:1

Pierwszy międzypaństwowy mecz pod wodzą Andrzeja Strzela reprezentacja Polski ma za sobą. Wynik meczu rozegranego w Lublinie z ZSSR 1:1 nie jest zły, ale jak zgadzają się piłkarze, trener, fachowcy i kibice przed drużyną polską, chcąc osiągnąć poziom reprezentacji Górskiego z mistrzostw świata w RFN jest bardzo wiele do zrobienia, zwłaszcza że drużyna sowiecka wystąpiła w składzie rezerwowym. Składy drużyn: Polska: Bako - Kaczmarek, Nawrocki, Wdowczyk, Budka - Ziobor, R. Warzycha, Prusik (od 46 min. Czachowski), Urban (od 80 min. Godlewski), K. Warzycha, Kosecki (od 25 min. Soczyński). ZSSR: Czarnow (od 46 min. Charin) - Katszwili, Fokin (od

27 min. Kiriakow), Łużnyj, Gorlukowicz, Zygmuntowicz, Kulow (od 46 min. Kofykwow), Dobrowolski (od 86 min. Bal), Smarow - Czerenkow, Rodionow. Bramkę dla ZSSR strzelił w 30 minucie I połowy ledwo co wprowadzony do gry Siergiej Kiriakow, a dla barw polskich w 60 minucie Dariusz Wdowczyk. Sędziował Ben Itzak z Izraela.

I LIGA

Wyniki 6 kolejki

Legia - GKS K. 0:0
Wisła - Jagiellonia 1:1
Górniki - Zawisza 2:0
Motor - Olimpia 0:0
Ruch - Zagłębie L. 2:0
Lech - Śląsk 3:0
Widzew - Zagłębie S. 1:1
Stal - ŁKS 1:0

TABELA I LIGI po 6 kolejkach

1. GKS Katowice	11	11:3
2. Ruch Chorzów	10	13:5
3. Zagłębie Lubin	10	8:3
4. Zawisza Bydgoszcz	9	10:5
5. Górnik Zabrze	8	8:5
6. Zagłębie Sosnowiec	7	9:7
7. Legia Warszawa	7	7:5
8. ŁKS Łódź	7	7:6
9. Jagiellonia Białystok	5	5:6
10. Olimpia Poznań	5	5:6
11. Lech Poznań	4	7:11
12. Wisła Kraków	4	6:10
13. Stal Mielec	4	4:8
14. Śląsk Wrocław	2	5:9
15. Motor Lublin	2	2:9
16. Widzew Łódź	1	3:11

Także pod znakiem remisów przebiegała 6 kolejka II ligi, gdzie na 10 spotkań 6 zakończyło się wynikiem remisowym. Strzelono zaledwie w całej kolejce 17 bramek. Polonia Bytom, która na własnym stadionie zremisowała 0:0 z Hutnikiem Kraków utrzymała się z 10 pkt. na pierwszym miejscu, gdyż wicelider Zagłębie Wałbrzych także zremisowało, 1:1 z Pogonią w Szczecinie.

Reprezentacja polskich piłkarzy (do 1.17) przegrała w Białymstoku z Bułgarią 2:3 (1:0). Nic nie zapowiadało porażki naszych zawodników. Decydująca okazała się zmiana bramkarza. W 15 min. Nalewajko został zastąpiony przez

Bargiela. Jemu należy przypisać winę za utratę co najmniej dwóch goli.

Eliminacje piłkarskich mistrzostw świata "Italia-90" (strefa afrykańska): - gr. "A": Algieria - Wybrzeże Kości Słoniowej 1:0 (0:0); gr. "B": Malawi - Liberia 0:0 i Egipt - Kenia 2:0 (0:0); gr. "C": Kamerun - Nigeria 1:0 (1:0) i Gabon - Angola 1:0 (1:0); gr. "D": Tunezja - Zambia 1:0 (0:0) i Maroko - Zair 1:1 (0:0). W półfinałach zagrają: Algieria z Egiptem i Kamerun z Tunezją.

KRÓTKO:

Waldemar Marszałek zdobył tytuł motorowego mistrza Europy w klasie 250. 47-letni Marszałek z warszawskiej Polonii górował nad rywalami, wygrywając w wielkim stylu trzy kolejne wyścigi. Bogdan Niklewski z Poznania zdobył medal brązowy. Tytuł wicemistrza zdobył Włoch G. Fresconi.

Na letniej uniwersjadzie w RFN sukces odnieśli polscy studenci w szermierce. W szabli medal brązowy zdobył Jarosław Kisiel, który przyczynił się także walnie do zdobycia przez Polskę złotego medalu w konkurencji drużynowej (w finale Polska wygrała z Węgrami). Polskie florecistki zdobyły srebrny medal, przegrywając w finale z florecistkami węgierskimi.

Na kajakarskich mistrzostwach świata rozegranych w Płowdiw w Bułgarii najwięcej medali zdobyli kajakarze sowieccy 17, przed NRD i Węgrami po 11. Jedyne medale dla Kanady, srebrny, zdobył Larry Cain w wyścigu na 1000 m.

Męska drużyna lekkoatletyczna ZSSR nie będzie mogła wziąć udziału w finale Pucharu Świata we wrześniu w Barcelonie. Została ona zdyskwalifikowana po wykryciu, że kulomiot sowiecki A. Bagacz, który zajął trzecie miejsce w pchnięciu kulą w półfinałach zawodów w Anglii, używał doping. Na miejscu ZSSR, który w Anglii zajął drugie miejsce wystąpi w Barcelonie trzecia drużyna z półfinału w Anglii - NRD.

Meksykanin Arturo Barrio ustanowił

rekord świata w biegu na 10 km, przebiegając ten dystans na mityngu w Berlinie Zachodnim w czasie 27:08.23. Barrio prowadził od startu do mety dublując większość zawodników. Drugi na mecie zawodnik kenijski miał czas o 41 sek. gorszy. Poprzedni rekord - 27:13.81, należał do Portugalczyka Mamede i był ustanowiony w 1984 roku.

Sztafeta amerykańska w składzie Carl Lewis, Danny Everett, Leroy Burrell i Floyd Heard ustanowiła rekord świata w biegu rozstawnym 4 x 200 m. Amerykanie przebiegli ten dystans na mityngu w Koblencji w czasie 1:19.38, zapowiadając przed startem, że pragną pobić rekord świata - 1:20.26 ustanowiony przez inny zespół amerykański w 1978 roku.

W Edmonton odsłonięto 2-metrowej wysokości pomnik najlepszego hokeisty świata lat 80 Wayne'a Gretzky'ego. Odlana w brązie statua Gretzky'ego przedstawia go w stroju hokeisty, unoszącego nad głowę najwyższe trofeum zawodowego hokeja Puchar Stanleya. 28-letni Gretzky był obecny wraz z małżonką i córeczką podczas uroczystości. Powiedział on, że nigdy nie zapomni 10 lat, które spędził w barwach Edmonton Oilers i czterokrotnego zdobycia Pucharu Stanleya wraz z kolegami z drużyny. W ubiegłym sezonie Gretzky został odprzedany przez właściciela Edmonton Oilers multimilionera P. Pocklingtona do drużyny Los Angeles Kings. Podczas uroczystości odsłonięcia pomnika Gretzky przekazał Związkowi Osób Umysłowo Upośledzonych czek w wysokości 162 tys. dol.

Hokeista Mario Lemieux stał się drugim obok Gretzky'ego hokeistą w historii hokeja zarabiającym co najmniej 2 mln dol. rocznie. Kontrakt, który Lemieux podpisał ze swą drużyną Pittsburgh Penguins opiewa na 12 mln dol. za 5 lat gry. W ubiegłym roku Gretzky podpisał 8-letni kontrakt z Los Angeles Kings wartości 20 mln dol. 23-letni Lemieux uzyskał co najmniej 100 pkt. w każdym ze swoich 5 dotychczasowych sezonów w NHL.

Zylaki nóg (podudzi) są problemem nękającym wiele osób. Nie jest to tylko sprawa kosmetyczna, często zylaki podudzi mogą powodować zmęczenie, bóle nóg, obrzęki, skurcze utrudniające sen.

Czynniki, które predysponują do zylaków są jeszcze w pełni nie poznane. Mogą to być dziedziczne skłonności do tworzenia się zylaków. Może to być praca wymagająca długotrwałego stania lub podnoszenia ciężkich przedmiotów, noszenie zbyt ciasnego ubioru lub nadwaga. Kobiety są częściej narażone na to schorzenie, a ryzyko pojawienia się tego problemu wzrasta z każdą ciążą.

Bardzo duży wpływ ma sposób odżywiania. W krajach tzw. Trzeciego Świata to schorzenie występuje rzadziej. Nasza dieta zawiera bardzo dużo pokarmów oczyszczonych, pozbawionych włókna. Co często w połączeniu z brakiem ćwiczeń fizycznych prowadzi do zaparc, osłabia, spowalnia czas przechodzenia pokarmów przez przewód pokarmowy.

Leczenie konserwatywne jest stosowane w przypadkach bez komplikacji. Wskazane jest noszenie specjalnych pończoch, obuwia na niskim obcasie. Ważne są spacer codzienne, pływanie, wykonywanie jakichkolwiek

ŻYLAKI

czynności, które powodują, że nogi są w ruchu pobudzającym krążenie krwi. W ciągu dnia wskazany jest odpoczynek z nogami w pozycji leżącej, lekko uniesionymi. Nim to zrobimy wykonać należy gimnastykę nóg. Gimnastykę zaczyna się od kilku krążeń w kostkach. Następnie podnosi się ołówki palcami i wykonuje ruchy stopą raz w prawo, raz w lewo. Nie jest wskazane zakładanie nogi na nogę, gdyż powoduje to ucisk naczyń krwionośnych.

Wodna terapia jest również zalecana w celu pobudzenia krążenia krwi. Naprzemienne gorące, zimne okłady z ręczników na nogi pomagają zredukować obrzęk i bóle.

Zimna, bieżąca woda na nogi przez 1 minutę jest wskazana. Należy to powtarzać kilka razy w czasie jednego zabiegu. Kilka kropli olejku cytrynowego dodanego do wanny lub 3 krople z cytryny zmieszane z olejkami migdałowymi na chore miejsce, ma łagodzący efekt na naczynia żyłne.

Często dobre wyniki daje kuracja ziołowa.

Wiele ziół w postaci okładów, kompresów, maści lub też doustnie w kroplach czy w postaci herbat daje dobre rezultaty, o ile stosowane są przez dłuższy czas. Zioła stosowane w tym przypadku powinny stymulować krążenie w naczyniach krwionośnych, a tym samym przepływ krwi w nogach.

Istotne jest przeciwdziałanie zaparciom, a więc ponownie dieta wysokowitamienna. Duża ilość owoców cytrusowych, jarzyn, surówek oraz pełnoziarnistych potraw jest wskazana. Dieta zawierająca owoce cytrusowe jest dobrym źródłem bioflawonoidów, czyli witaminy P, wieloczynnikowego związku, z którego najważniejsze są dla nas różne flawony szczególnie cytryn (cytrynina) i rutyna. Między innymi wpływają one na wzmocnienie ścian naczyń żylnych, zapobiegając rozszerzeniu i pozwalając na lepszy przepływ krwi. Większość z nas ma wystarczającą ilość bioflawonoidów w organizmie przy racjonalnym odżywianiu (warzywa, owoce).

W czym jest witamina P? Zasobne w nią są szczególnie wszelkie owoce cytrusowe, a szczególnie grejpfruty. Dużo witaminy P mają owoce róży oraz czarnej porzeczki i winogrona, a także:

Dokończenie na str. 32

PIGULKI PCAG

A więc już prawie mamy nowy, prawie niekomunistyczny, prawie demokratyczny rząd. Wszystko to jest "prawie" i wisi na bardzo cienkich włoskach, nie wiadomo czy się nie urwie. Wydaje się jednak, że w obecnej sytuacji jest to najlepsze, co można było zrobić.

W obecnej sytuacji odbudowanie, a właściwie zbudowanie na nowo ekonomii będzie wymagało kolosalnego wysiłku społeczeństwa i rządu, no i równie kolosalnej pomocy państw zachodnich, zachodniego kapitału oraz poparcia i pomocy Polonii. Powinniśmy zatem nie tylko zwiększyć ilość paczek i przesyłek z dolarami do cioci i wujków w Polsce, ale przede wszystkim nalegać na panów Mulroneya i Clarka, żeby zapakowali swoją dużą paczkę, wyciągnęli swoje dolary i to wszystko wysłali jak najszybciej do wujka Wałęsy.

A swoją drogą - co to się na tym świecie porobiło - jakby o tym wszystkim powiedział Jan Pietrzak. Zdecydowaliśmy, że oddamy nasz odświętny wizytowy garnitur do odprasowania, bo kto wie, może trzeba będzie pójść do Konsulatu na Lakeshore na przyjęcie z okazji rocznicy Konstytucji 3 Maja? A może na przyjęcie wydane z okazji objęcia

urzędu przez nowego konsula? I to może jeszcze przed 3 maja? Ciekawe, czy te osoby, które każdego 22 lipca latały do Konsulatu na Wyborową i koniak, też przyjdą? A może teraz oni będą stać pod płotem i krzyżeć: "Więcej członków PZPR w rządzie!" albo "Precz z wolnymi wyborami!"

W roku 1978 otrzymaliśmy od Gierki zwolnienie z obywatelstwa. Był to rezultat blisko 10-letnich zabiegów podań i petycji. Teraz chyba będziemy musieli wszystko to odkręcić! Ciekawe czy zwolnienie z obywatelstwa będzie równie skomplikowane jak zwolnienie z obywatelstwa.

BLACK RIBBON DAY. W tym roku przypadła 50 rocznica podpisania paktu Ribbentrop-Mołotow. Na Litwie, Łotwie i Estonii utworzono 2-milionowy łańcuch ludzki, którego uczestnicy z flagami narodowymi w rękach, doma-

gali się niepodległości dla swych krajów, przypominając o roli ZSRR w historycznym pakcie. Wiele osób przyszło ubranych w stroje narodowe. Jeszcze rok temu byłoby to nie do pomyślenia. Co będzie za rok?

Black Ribbon Day był również, jak co roku obchodzony i w Toronto i jak co roku - z udziałem PCAG. Delegacja PCAG wzięła także udział w Mszy św. za śp. Kazimierza Sabbata, prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie. Msza odbyła się 16 sierpnia w kościele św. Kazimierza.

Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiszy, tel. 925-8128. P.O. Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4.

POLONIA 2000

CZY POLACY NA EMIGRACJI MAJĄ PRZYSZŁOŚĆ W KANADZIE? A JEŚLI TAK, TO JAKĄ?

Kongres Polonii Kanadyjskiej organizuje serię spotkań na temat przyszłości i możliwości Polaków w Kanadzie. Wszystkich zainteresowanych prosimy o przybycie i udział w dyskusji.

Rejestracja dla uczestników przed 10 września - \$ 25.00
Po 10 września - \$ 30.00. Emeryci - \$ 18.00
W koszt wliczony jest lunch.

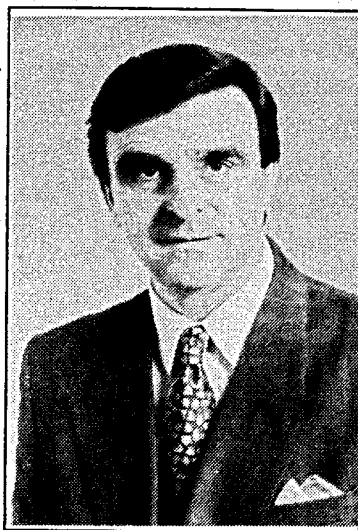
Mówcami będą przedstawiciele różnych organizacji polskich i kanadyjskich

KONFERENCJA ODBĘDZIE SIĘ
23 i 24 WRZEŚNIA 1989
SOBOTA i NIEDZIELA W GODZ. 9 - 6 wieczorem.

Uroczysty bankiet odbędzie się w Holiday Inn, 89 Chestnut, Toronto naprzeciwko City Hall w sobotę 23 o godz. 8 wieczorem.
Cena biletu \$ 35.00.

Informacja i zgłoszenia: TEL. 762 - 2953

Czeki kierować na: CANADIAN POLISH CONGRESS COMMITTEE FOR SOCIAL AFFAIRS, 288 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2M4

ANDRZEJ BERNARDYN - R.E. Broker

PIERWSZE i JEDYNE
POLSKIE
BIURO REAL ESTATE
W
MISSISSAUGA
3035 'A' Hurontario St.

2091 Hurontario St., Mississauga - nowe 3-sypialniowe co-dominium, basen, korty tenisowe. Wyjątkowa okazja - właściciel przestępny - musi sprzedać.
31 Hanson Rd. Mississauga - 4-letni dom - piwnica z osobnym wejściem - rentowana \$600, 3 sypialnie, 4 łazienki. Sprzedaj dom za cenę bliźniaka.

Nikt nie zna Mississauga lepiej niż my

566 - 5656

ANDRZEJ MAJEWSKI - R.E. Broker

Kabaret D U D E K

EDWARD DZIEWOŃSKI

Na prośbę naszego impresaria pana Andrzeja Kołaczyńskiego wybrałem z mojej książki "W życiu jak w teatrze" kilka fragmentów dotyczących DUDKA, mogących zainteresować tych, którzy się na nasz występ wybierają. Patrząc na DUDKA z dwudziestoletniej perspektywy mogę podsumować to doświadczenie paroma refleksjami bez sentymentalno-wspomnieniowej melancholii, za to z próbą suchego, rzeczowego obiektywizmu, co jeżeli nie jest łatwe to jest konieczne, żeby zostało kawałek prawdy o DUDKU jako takim. Czego ja osobiście nauczyłem się przez nasze podstawowe dziesięć lat (1965-1975). Przede wszystkim - odpowiedzialności. Nie za siebie -

to miałem, jeżeli chodzi o sprawy artystyczne chyba w ogóle wrodzone, ale za tę instytucję, która bardzo szybko stała się w Warszawie, a potem w "rozrzucie" ogólnokrajowym, symbolem dobrej, prawdziwej rozrywki. Bardzo dbałem zawsze o atmosferę, gdyż uważam, że jest to podstawa, jeżeli chodzi o wynik naszej pracy. Aktorzy, jak wszyscy inni ludzie, chociaż to klan szczególnie, mają swoje prywatne życie i nie mogą być na każdej próbie oddani bez reszty tej bardzo specjalnej pracy. Pracy, w której w znacznie większym stopniu niż gdzie indziej - nic, ale to absolutnie nic, nie da się zrobić na siłę. Próby w DUDKU odbywały się w nocy, nie było innej możliwości. Kawiarnia

Nowy Świat była w dzień oczywiście czynna, a my wszyscy mieliśmy swoje zajęcia, do tego jeszcze każdy w innym teatrze. Można mieć do kabaretu rozmaite podejście, można go cenić czy nie lubić, ale trzeba wiedzieć, że jest to rodzaj pracy aktorskiej bardzo trudny i bardzo ciężki. Jako pomoc, albo nie, akompaniament, kostium zasadniczo odpada, bardzo rzadko używa się minimalnych rekwizytów. Bardzo rzadko też, raz na pięćdziesiąt lat, zdarza się taki tekst jak "Sęk", który oczywiście trzeba umieć powiedzieć, ale który jest genialny sam przez się, jako taki. Od trzeciego programu zaczęliśmy trochę jeździć. Bronilem się przed tymi rękami i nogami, bo wiedziałem, że prawdzi-

wy DUDEK jest tylko w Nowym Świecie, ale listy z całej Polski spowodowały, że uległem i odwiedziliśmy wszystkie duże miasta polskie, czując się wspaniale nawet na scenach dla kabaretu na pewno nieodpowiednich jak np. Teatr Polski we Wrocławiu, gdzie za to publiczność nie była publicznością, była marzeniem o publiczności. Gdański teatr "Wybrzeże", jedyny w Polsce, gdzie kabaret czuje się przez jego kameralność u siebie w domu, odwiedziliśmy chyba najczęściej, ale wszędzie reakcja widzów była wspaniała. Za kulisami pojawiały się różne osoby mówiące po prostu "dziękujemy". Nasz zawód bez reakcji ze strony publiczności można wyrzucić za okno. Stanisława Perzanowska powiedziała zdanie: "Teatr to nie my. Teatr to my i publiczność". I to jest właśnie to.

Przytoczę teraz parę wypowiedzi prasowych o dawnym DUDKU.

"Trybuna Ludu" - Nareszcie więc mamy w Warszawie kabaret literacki z prawdziwego zdarzenia. Dzięwoński pokazał, że wbrew biadaniom i biadoleniom ludzi chorych na niemożność, można zbudować program satyryczny, chwilami nawet dość ostry, poruszający niekiedy sprawy bardzo istotne, a przy tym wesoły i dowcipny.

"Życie Warszawy" - A jednak można drugi program zrobić dobrze. Opozycjonistów odsyłam do DUDKA. I niech nikt nie tłumaczy, że z satyrą nietęgo. Zobacz tam kabaret. To wszystko. Wykonawcy sztandarowi!

"Panorama" - Dudek ma ambicje i zespół najprzedniejszych aktorów, którzy nie traktują estrady jako okazji do zachłurzenia. Prezentują humor różny, od beztroskiego po gorzki, ale nigdy nie zniżają się do humorku, który tak lubi mieszczańska publiczność.

"Express Wieczorny" - Czwarty program DUDKA jest niewątpliwie najlepszym, najbardziej zaangażowanym powojennym programem kabaretowym, dotykającym jakże wielu zagadnień, przeważnie natury moralnej i społecznej naszego dnia codziennego.

Cytować mógłbym jeszcze długo, ale nie o to chodzi. Do roku 1985 DUDKA nie było chociaż przypomniano nas często w kinie i telewizji. Po czym, stwierdziwszy, że jesteśmy ciągle aktualni, ruszyliśmy w świat. Europa, USA i Kanada (1986), Australia. I wreszcie, na-

mówiony przez przyjaciół, zaryzykowałem "powołać do życia legendę" i 27 listopada 1987 w tej samej kawiarni Nowy Świat odbyła się premiera programu "Po 13 latach, czyli Dudek wciąż żywy". Graliśmy półtora roku i przywozimy go teraz do Państwa serdecznie zapraszając na nasze występy. (Na zachodzie Kanady i w Kalifornii, gdzie nigdy nie byliśmy, pokażemy "starego" DUDKA). (...)

Opisawszy Państwu historię kabaretu DUDEK "w pigułce" przedstawiam zespół, który tym razem obejmie scenę: Magda Zawadzka, Grażyna Barszczewska, Agnieszka Kotulanka, Gabriela Kownacka, Wiesław Michnikowski, Krzysztof Kowalewski, Paweł Wawrzecki, Wojciech Młynarski - "podstawowy" współtwórca DUDKA, Jerzy Derfel przy fortepianie no i ja. Do zobaczenia

Artex International

prezentuje

KABARET DUDEK

"Po 13-tu latach
czyli Dudek wciąż żywy"

EDWARD DZIEWOŃSKI

WIESŁAW MICHNIKOWSKI

KRZYSZTOF KOWALEWSKI

GRAŻYNA BARSZCZEWSKA

MAGDA ZAWADZKA

WOJCIECH MŁYNARSKI

JERZY DERFEL

PAWEŁ WAWRZECKI
AGNIESZKA KOTULANKA
GABRIELA KOWNACKA

TORONTO

sobota 23 września godz. 8.00 p.m.

University of Toronto, McMillan Theatre
80 Queen's Park Cres. (Bloor & Avenue Rd.)

(Edward Johnson Building - na tyłach McLaughlin Planetarium)

PRZEDSPRZEDAŻ:

POLIMEX, 215 Roncesvalles Ave. Tel. 537-7914

Informacje i zamówienia: Tel. 833-0640 po 6.00 wiecz.

MONTREAL

czwartek 21 września godz. 8.00 p.m.

Westmount High School, 4350 St. Catherine St. W.

PRZEDSPRZEDAŻ:

Restauracja Cracovia, 1246 Stanley St., Tel. 866-2196

Tatra Travel, 3628 St. Laurent Blvd., Tel. 849-3451

1001 Plante, 5518 Monkland Ave., Tel. 481-2263

Informacje i zamówienia: Tel. 483-5621 po 6.00 wiecz.

W październiku br. zapraszamy na spektakl Kazimierza Brandysa "Sztuka konwersacji". W rolach głównych wystąpią: Anna Sonluk i Andrzej Łapicki.

Horoskop tygodnia 31 sierpnia - 6 września

KTO SIĘ URODZIŁ - psychozabawa

BARAN: 21 marca - 2 kwietnia
Trochę zmian, zwłaszcza w bliskim kręgu towarzyskim. Ponadto w innych już sprawach, chyba zawodowych, zaskoczy Cię czyjaś decyzja, bowiem będziesz liczyć na coś innego. Trudno przyjdzie cokolwiek zmienić. Szefowie pragną powierzyć Ci znacznie szerszy zakres samodzielnych działań. Konstruktywny znak - Ryby, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 4.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja
Choć to i owo nie przyjdzie łatwo, nie zrażaj się, albowiem finał będzie korzystny. Trzeba się tylko będzie zdobyć na więcej cierpliwości i wytrwale dążyć do tego, na czym Ci przede wszystkim zależy. Znajomość teraz zawarta okaże się zapowiedzią przychylnych kontaktów dla obu stron! Dzieci wyciągają trochę pieniędzy! Wodniki sprzyjają, unikaj Ryb. Dzień miły - 3, liczba szczęśliwa - 6.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca
Tydzień w zasadzie będzie udany. Kłopoty mogą sprawić jedynie ewentualne krótkie wyjazdy. Natomiast warto zainteresować się kimś, kogo w tych dniach poznasz w jakimś większym gronie osób. Dużo emocji. Szykuje się wydatek, który pociągnie za sobą następne. Wygląda to na worek bez dna. Nie zawiedziesz się na Wodniku, ale na Lwa już nie licz. Dzień miły - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 5.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca
Po dniach napięć i nieporozumień przyjdą dni bardzo udane. Ktoś bliski sprawi Ci niespodziewaną przyjemność, którą przyjmiesz z niemalą satysfakcją. Jeśli nawet inne sprawy okażą się mniej udane, wskazany rozsądek i koncentracja. W pracy wszystkie działania wydają się łatwiejsze. Najważniejszy znak: Baran, unikaj Ryb. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 5.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia
Na szczęście wyjdiesz z tego kłopotliwego tygodnia zwycięsko! Propozycja, którą lada dzień otrzymasz, warta będzie zastanowienia. Trudno jednak wykluczyć małą, ale irytującą przeszkodę. Nie wyolbrzymiaj trudności, ponieważ wszystko wskazuje na to, że osiągniesz zamierzony cel. Sympatyczny znak - Skorpion, unikaj Wagi. Dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 2.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września
Tydzień niezłych szans. Będą rokować powodzenie, o ile dostatecznie szybko zorientujesz się w sytuacji i zechcesz od razu zacząć działać. Warto nawet zaryzykować. Gdy zabierzesz się do działania zbyt późno, efekty będą zaledwie mierne. Ktoś niecierpliwie czeka na jakiś sygnał. Pomyśl o drugiej Pannie. A na pewno nie poświęcaj czasu Rakowi, nie warto. Dzień miły - czwartek, liczba szczęśliwa - 5.

WAGA: 23 września - 23 października
Nagromadzenie zajęć i różnych niespodziewanych obowiązków będzie dość męczące. Zechcesz wszystko załatwić, ze wszystkim zdążyć. Nie będzie to łatwe, dlatego że ktoś przeszkodzi Ci w realizacji zamierzeń. Taka sytuacja nie wpłynie korzystnie na Twój nastrój. Przyjazd krewnych z dalekich stron. Twój znak - Rak, unikaj Bliźniąt. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 3.

SKORPION: 24 października - 22 listopada
Twoje najbliższe plany mogą ulec zmianom czy choć modyfikacji. Nie pójdziesz Ci to w smak, ale trzeba się będzie najpewniej pogodzić z tą sytuacją. Postaraj się zachować w miarę wiele ze swoich zamierzeń, bo koncepcja warta, by ją obronić. Teraz zaczniesz myśleć o swojej przyszłości w zupełnie innych kolorach. Docenij rzetelność Raka. Panna czyha na Twoje potknięcia. Dzień - piątek, liczba - 7.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
Jeśli chcesz, żeby Twoje projekty się powiodły, musisz postępować planowo; umiejętnie włączyć otoczenie do działania w tym samym kierunku. Potrzebna więc będzie siła przekonywania, dyplomacja i sporo energii! Ktoś wyciągnie do Ciebie rękę w geście pojednania. Kłopoty finansowe. Przychylny znak - Wodnik, unikaj Raka. Dzień ważny - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 9.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Trochę napięć, jakaś nerwowa rozmowa, a także wiadomość, która zmieni Twoje bieżące zainteresowania. Tak to się rysuje w perspektywie tygodnia. Pod jego koniec - niespodziewane rozwikłanie jakiegoś problemu. Finanse wymagają dodatkowej kontroli. Udany wyjazd na długi weekend. Interesujący jest drugi Wodnik. Unikaj Lwa. Dzień miły - wtorek, liczba szczęśliwa - 4.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego
Potrzebujesz więcej czasu na przemyślenie pewnych problemów. To jest najważniejsze w tych dniach. Bez tego dalsze działanie może być mało celowe. Niezbędne jest rozwiązanie pewnych sytuacji i odczuć. Gdy będziesz miał jasność w niektórych sprawach, łatwiej przyjdzie Ci znaleźć wyjście z sytuacji. Znak popierający - Lew, unikaj Barana. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 7.

RYBY: 19 lutego - 20 marca
Sprawy, którymi teraz się zainteresujesz wprowadzą trochę ożywienia w Twoje monotonne dotychczas życie. Sytuacja będzie Cię niepokoić, ale przede wszystkim cię zaciekawi! Zjawia się więc nowe pomysły i warte uwagi rozwiązania problemów. One też sprawią, że szybko przyjdą sukcesy. Uznanie ze strony Strzelca, unikaj Barana. Dzień ważny - środa, liczba szczęśliwa - 10.

31 sierpnia

Lubi życie proste. Jest pełen naturalności, otwartości i prawości. Interesuje się życiem publicznym, jest pełen postępowych ideałów, zarazem jest krytyczny i zawzięty. Lubi zagłębiać się w marzeniach, co sprawia, że nie lubi uciążliwej pracy. Na starość lubi wieść życie samotne.

1 września

Posuszny i skromny. Posiada sporo życiowej zaradności, łatwo zarabia pieniądze. Dbao siebie do przesady. Ma skłonność do chorobliwych urojeń. Grożą mu straty majątkowe i kłótnie z małżonką. Zresztą sam łatwo wybuchnie gniewem. Lubi zbytek, nie ceni ciężkiej pracy.

2 września

W życiu dość szczęśliwy. Pracowity, obdarzony zdolnościami konstrukcyjnymi, wynalazczymi. Interesuje się wszelkimi nowościami. Ma sporo przyjaciół. Umie koło swych spraw chodzić. Pieniądze przychodzą mu łatwo. Z płcią przeciwną - przeboje. Może go zgubić namiętność.

3 września

Elegancki w stroju i gestach. Ukrywa swe szczere i dobre intencje wobec bliskich. Jest bardzo wrażliwy, impulsywny. Szybko podejmuje decyzje. Objawia sporo energii organizacyjnej. Jest dyskretny i dotrzymuje tajemnicy. W miłości naraża się na niemiłe przeżycia.

4 września

Skryty, sumienny, dokładny, pracuje ciężko i wytrwale. Dąży do równowagi wewnętrznej. Podoba się płci przeciwnej ściągając na siebie różne komplikacje. Wywołuje też różne nieporozumienia przez nie szczerość i utrzymanie swych poglądów. Wstydy się również swego stylu życia i pracy, jeśli uważa je za niegodną.

5 września

Rozkochany w sztuce i muzyce. Ma zdolności krasomówcze i literackie. W młodości słabowity, przeżywa w życiu dorosłym różne cierpienia na tle nerwowym. Naraża się też na intrygi wrogów. Nie powinien wspinać się zbyt wysoko.

6 września

Dobry podwładny, chętnie podąża za kimś kto utoruje mu drogę lub może liczyć na czyjąś pomoc. W pracy poświęca się ponad siły. Jest przywiązany do domu, choć ciężko mu z racji uwodzenia zyskać rodzinną harmonię. Musi uważać, zwłaszcza w krótkich podróżach, gdzie czyha nań kalectwo.

Kalendarz Echa

Święty Idzi w polu nic nie widzi.

Gdy na święty Idzi ładnie,
śnieg na pewno późno spadnie.

W święty Idzi pogoda, to dla siewu wygoda.

Czego sierpień nie dowarzy,
tego wrzesień nie doparzy.

31 sierpnia - czwartek

Wsch. Słońca: 05.22 Zach. Słońca: 18.43
Wsch. Księż.: 05.44 Zach. Księż.: 18.45
Imieniny obchodzą: Bohdan, Izabela, Paulin, Rajmund i Światosław

PATRONI:

Św. Paulin był biskupem Trewiru i zmarł na wygnaniu w 358 r.

Św. Rajmund Nonnatus był Hiszpanem, generałem zakonu mercedariuszy zajmującego się kiedyś wykupywaniem z jasyru. Zmarł w 1240 r. jako kardynał. Nonnatus oznacza nienarodzony (łac.). Nazwano tak św. Rajmunda, gdyż urodził się w wyniku zabiegu chirurgicznego.

Paulin - łac. paulus (mały).
Rajmund - germ. rain, regin (dopusz Boży) + munt (opieka).

Bohdan i Światosław nie mają patronów.

1980 - W następstwie licznych i długotrwałych strajków robotniczych zostało podpisane w Gdańsku porozumienie Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego z Komisją Rządową.

1 września - piątek

Wsch. Słońca: 05.24 Zach. Słońca: 18.41
Wsch. Księż.: 06.49 Zach. Księż.: 19.02
Imieniny obchodzą: Bronisława, Dzierżysława, Gedeon, Idzi i Wiktor

PATRONI:

Bł. Bronisława (1200-1259) urodziła się w rodzinie szlacheckiej. Wstąpiła do klasztoru norbertanek na krakowskim Zwierzyńcu i przebywała w nim przeszło 40 lat, wśród modlitw wyrzeczeń znosząc surowe wymogi reguły. Uważano ją za siostrę św. Jacka, dominikanina i jednego z największych świętych tamtej epoki. Miejsce jej kultu jest wzgórze krakowskie Sikorniki oraz sam klasztor zwierzyniecki. Jest patronką broniącej dobrej sławy.

Św. Wiktor był biskupem Le Mans (Francja), który żył w V w.

Św. Idzi był pustelnikiem i opatem, który w VII w. założył w ujęciu Rodanu klasztor, z czasem miejsce licznych

pielgrzymek nazwany jego imieniem (franc. Saint-Gilles). Uważano go za patrona karmiących matek, epileptyków i ludzi owładniętych strachem, a także za opiekuna myśliwych i rybaków.

Wiktor - łac. victor (zwycięstwo).
Idzi - grec. aigiolos (tarcza).
Bronisława - prasłow. broni(ć) + (sław) a.

1939 - Napaść Niemiec hitlerowskich na Polskę, rozpoczynająca II wojnę światową.

1945 - Japonia poddaje się - koniec II wojny światowej.
1979 - Powstaje Konfederacja Polski Niepodległej.
1983 - Myśliwce sowieckie zestrzeliwiają samolot południowokoreańskich linii lotniczych. Zginęło 269 osób.

2 września - sobota

Wsch. Słońca: 05.25 Zach. Słońca: 18.39
Wsch. Księż.: 07.53 Zach. Księż.: 19.18
Imieniny obchodzą: Adela, Akseł, Czciobóg, Ingrida, Julian, Salomon, Stefan i Wilhelm

PATRONI:

Św. Wilhelm był misjonarzem angielskim, który nawracał Danię na chrześcijaństwo i zmarł ok. 1975 r.

Św. Ingrida, dominikanka szwedzka, znana z objawień i stygmatów, zmarła w 1282 r.

Bł. Salomon, zakonnik francuski, który wraz z innymi towarzyszami zginął w 1792 r. w następstwie sytuacji rewolucyjnej.

Wilhelm - germ. wille (chęć, wola).
Ingrida - germ. Ing. (bożek germ.) + gardło (różdżka).

Stefan - obecnie obchodzimy 16 sierpnia (św. Stefana węgierskiego).

1621 - Bitwa pod Chocimiem, w której wojska polskie, dowodzone przez hetmana Chodkiewicza, odniosły zwycięstwo nad Turkami.

3 września - niedziela

Wsch. Słońca: 05.26 Zach. Słońca: 18.37
Wsch. Księż.: 08.58 Zach. Księż.: 19.35
Imieniny obchodzą: Erazma, Eufrozyna, Grzegorz, Izabela, Przemysław i Szymon

Św. Grzegorz I zwany Wielkim był papieżem. Zmarł w 604 r. i był znany z wielu świątliwych dokonań w Kściele (reforma liturgii), a także cenionych dzieł religijnych. Niegdyś jego święto przypadało 12 marca. Na pamiątkę, ponieważ pomagał on dzieciom w zdobywaniu wiedzy, rozpoczynano naukę wtedy

w szkołach, poprzedzając to wesołymi zabawami (gregorianki).

Grzegorz - grec. gregorios (gorliwy).

4 września - poniedziałek

LABOUR DAY

Wsch. Słońca: 05.27 Zach. Słońca: 18.35
Wsch. Księż.: 10.02 Zach. Księż.: 19.55
Imieniny obchodzą: Ida, Liliana, Rościśław, Rozalia i Róża.

PATRONI:

Św. Rozalia była pustelnicą, która żyła w okolicach Palermo. Zmarła ok. 1160 r. Podobnie jak św. Roch, jest patronką chroniącą przed zarazą.

Św. Ida z Herzfeld była krewną Karola Wielkiego i margrabiną saską, zmarła ok. 825 r. Uważana jest za patronkę kobiet spodziewających się potomstwa.

Rozalia - łac. rosa (róża) + lilium (lilia).
Ida - imię germańskie.

Liliana - łac. lilium (lilia); imię to nie ma patronki.

5 września - wtorek

Wsch. Słońca: 05.28 Zach. Słońca: 18.33
Wsch. Księż.: 11.08 Zach. Księż.: 20.20
Imieniny obchodzą: Dorota, Teodor, Wawrzyniec, Wiktoryn i Wodzisław

PATRONI:

Św. Wiktoryn to męczennik, który zginął w pierwszych wiekach chrześcijaństwa.

Św. Wawrzyniec Justyniani (1381-1455) był pierwszym patriarchą Wenecji, z której pochodził. Cieszył się wielkim autorytetem jako "ojciec ojczyzny".

Wiktoryn - łac. victor (zwycięzca); tu: należący do zwycięzcy.

Wawrzyniec - łac. laurentius (człowiek z Laurentom, nagrodzony laurem).

1919 - Zawarta została konwencja pomiędzy Francją a Polską, regulująca sprawy emigracji i imigracji robotników do Francji.

6 września - środa

Wsch. Słońca: 05.30 Zach. Słońca: 18.32
Wsch. Księż.: 12.14 Zach. Księż.: 20.50
Imieniny obchodzą: Beata, Berta, Eugeniusz, Faust, Magnus, Petroniusz i Pamina

PATRONI:

Św. Faust pochodził z Aleksandrii i zginął męczeńsko w IV w.

Św. Magnus był opatem klasztoru w Fussen (Niemcy), który zmarł ok. 772 r.

Faust - łac. faustus (błogi, szczęśliwy).
Magnus - łac. magnus (wielki).

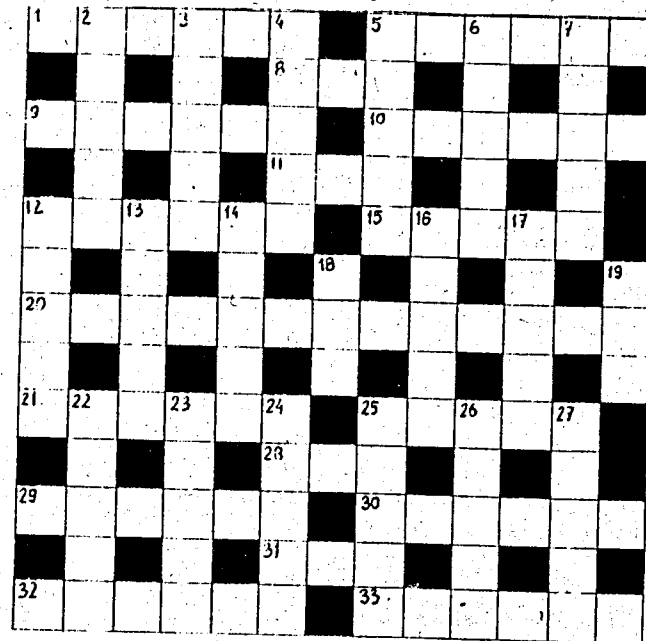
Krzyżówka • Brydż • Szachy

POZIOMO:

- 1 Roślina oleista
- 5 Z abażurem
- 8 Owad błonkoskrzydły
- 9 Gumowa łódź
- 10 Nazwa mieszkańców górskich terenów
- 11 Część nogi
- 12 Ważniejszy od parafy
- 15 Inaczej trzós
- 20 Szlachcic niezamożny
- 21 Ludowy taniec śląski
- 25 Żona Mahometa
- 28 Pańskie - konia tuczy
- 29 Większy od tuzina
- 30 Największy równoleżnik
- 31 Schronienie, przytułek
- 32 Strata materialna
- 33 Fortele, podstęp

PIONOWO:

- 2 Kuszec szlachetny
- 3 Wielki różew wód
- 4 Ostrokrąg, mozek
- 5 Państwo
- 6 Imię męskie
- 7 Drogocenna ozdoba kobieca
- 12 Dzierżawca
- 13 Narzędzia rzeźbiarza
- 14 Obraz cerkiewny
- 16 Przedstawiciel starożytnej Grecji
- 17 Miasto związane z obroną "Waju Pomorskiego"
- 18 Parów, wawóz
- 19 Może być kobiecy
- 22 Przedmiot materialny

- 23 Gruczoł nasienny
- 24 Napad ostrych bólów
- 25 Główna tętnica
- 26 Maść konia
- 27 Jon o ładunku ujemnym

ROZWIĄZANIE Z POPRZEDNIEGO NUMERU
POZIOMO: Paskal, Powódz, Ara, Ewa, Faraon, Turban, Stryj, Kabat, Aster, Kwacz, Rytuał, Zdanie, Osa, Hol, Pedaty, Aromat. **PIONOWO:** Anoda, Koala, Lament, Pasaty, Walor, Dzida, Fakir, Robot, Ostka, Ujazd, Butan, Nurie, Rwa, Włochy, Czapla, Yonne, Uczta, Awizo, Iskra.

BRYDŻ NR 61

ZADANIE

Obie strony po partii:

A K W 8 4 3
 A 6 2 K D 5
 7 5 4 W E A W
 A 8 7 2 9 6 5 4 3

Jak rozgrywasz 3 bez atu (licytacja: 1 BA - 3 BA), po wście trójką kier?

ROZWIĄZANIE

Przy podziale trefli 2-2 nie ma problemu. Natomiast przy podziale trefli 3-1 wygrasz gre, jeśli obrońcy nie zmienią ataku na karowy. W rzeczywistości ręka S wyglądała następująco: piki D 10 6 kiery: 10 8 3 kara: D 9 8 5 trefle: K D W. Zasugeruj S, że atak nastąpił z pięciokartowego koloru: kiery: A x 3 2. W tym celu pierwszą lewą węz w stole, a z ręki dołoż szóstkę. Następnie zagraj blotkę trefli dokładając z ręki także blotkę. W ten sposób S znajdzie się w bardzo trudnej sytuacji, przecież ręka rozgrywającego może wyglądać następująco:

piki: A K W kiery: W x
 kara: K x x x trefle: A x x x

a wtedy zwycięska dla obrońców jest kontynuacja ataku kierowego.

DAMA PIK

SZACHY NR 69

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 68

1. Gc6 - d5
2. Hg1 - g3
3. Sa8 - b6 x

- Wa2 - f2
- Wf2 - g2

2. - " -
3. Sa8 - b6 x

- Kc8 - d7 i każdy dowolny ruch

1. - " -
2. Hg1 - h2
3. Hh2 - h3 x

- Ge1 - f2
- Gf2 - g3

2. - " -
3. Sa8 - b6 x

- Wa1 - h1

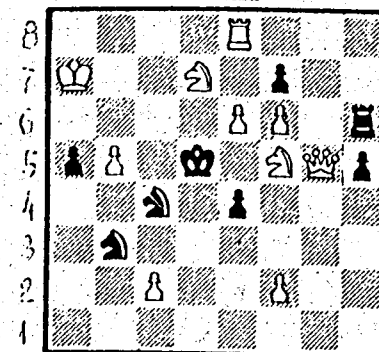
1. - " -
2. Hg1 - f1
3. Hf1 - h3 x

- f3 - f2
- dowolny ruch

1. - " - na inne dowolne ruchy nastąpi
 2. Hg1 : C5 dowolny ruch czarnych
 3. Sa8 - b6 x
- Charakteryzując twórczość T. Czarnieckiego, stwierdzić należy poprawne opracowania, przy ładnych konstrukcyjnych rozwiązaniach.

ZADANIE NR 69

Wacław Hebelt. Ośr. WARSZAWSKI
 B.C.F. 1935 r.
 Pochwała

Białe zaczynają i dają mat w 3 ruchach. Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

ECHO POLECA

• Rick Astley - brytyjski przedstawiciel muzyki pop da koncert 1 września w Kingswood Music Theatre w Canada's Wonderland, Hwy 400 i Rutherford Road, tel. 832-8131.

• Od 7 września otwarta będzie wystawa rosyjskich strojów od epoki cara XIX w. po bardziej współczesne. Moscow Art Gallery, 25 Bellair St. 975-9733.

• 7 września otwarcie wystawy znanej fotografi Barbary Cole. Jane Corkin Gallery, 179 John St., tel. 9979-1980.

• Od dawna zapowiadany "Phantom of the Opera" wreszcie wchodzi na deski Pantages Theatre, 263 Yonge St. Przedstawienia przedpremierowe od 12 września. Premiera 20 września.

• Do 26 października czynna będzie wystawa japońskich druków w Stuart Gallery, 119 Yorkville Ave., tel. 967-9166.

• Coca-Cola funduje koncerty w York Quay Centre, 235 Queens Quay W., tel. 973-3000. W każdą niedzielę o godz. 14 za darmo!

• W hallu McMichael Museum (Islington Ave., Kleinburg, tel. 893-2787) o 13 koncert.

• Cabbage Town Festival od 8 do 10 września w Riverdale Park. Szczegóły pod tel. 924-2387.

ECHO POLECA DZIECIOM:

• Kids Woodstock 3 września o godz. 16 w High Park. Tel. 363-KIDS.

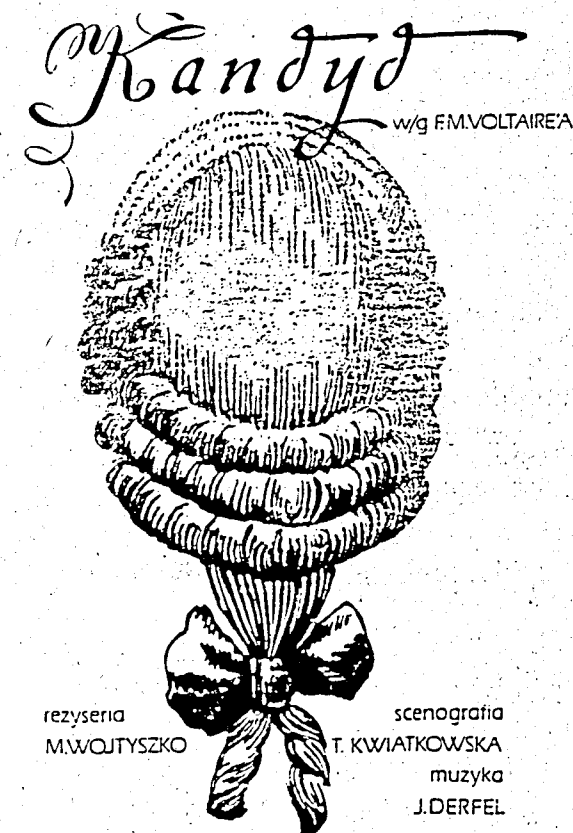
• Wystawiana będzie przez teatr rąk (Hands Theatre Production) sztuka "Czerwone pantofelki" ("The Red Shoes") inscenizacja znanej bajki Andersena na deskach Young People's Theatre (Nathan Cohen Studio, 165 Front St.E., tel. 690-5775) tylko do 3 września.

• Pokaz sztucznych ogni w Canada's Wonderland 2-4 września, Hwy 400 i Rutherford Road, tel. 832-2205.

POSK Z "KANDYDEM"

Jak już informowaliśmy, 16 września (sobota) o godz. 19:00 w torontońskiej Central Technical School (725 Bathurst St.) wystąpi Teatr Nowy z Londynu w znakomitej śpiewogrze (albo musicalu, jak kto woli) "Kandyd" wg utworu Woltera.

Niezależnie od walorów artystycznych spektaklu (znani aktorzy, doskonały reżyser Wojtyśko), z których niewątpliwie wszyscy skorzystają, będzie to też wyjątkowa okazja wsparcia (kupnem biletu) tych, którzy w Polsce potrzebują najpilniejszej pomocy - ludzi starszych.

reżyseria
M. WOJTYŚKO

scenografia
T. KWIATKOWSKA
muzyka
J. DERFEL

TEATR NOWY W POSKU

Sobota 16 września, godz. 19.00
 Central Technical School
 725 Bathurst St. (przy Harbord)

Bilety. SOLARSKI PHARMACY 149 Roncesvalles Ave.
 Informacje tel. 769-9630

Wstęp: \$18 i \$16 (balkon)

Dochód przeznaczony na pomoc dla ludzi starszych w Polsce

Ciąg dalszy ze str. 24

natka pietruszki, sałata i wszelkie inne zieleniny. Sporo jest w strąkach papryki. Rutyny najwięcej ma kasza gryczana, dlatego też poleca się ją przy zapobieganiu i leczeniu zylaków.

Witaminy B complex, C i E powinny być dodatkiem do diety, tę ostatnią należy przyjmować w zmniejszonej dawce w przypadku wysokiego ciśnienia.

Należy pamiętać, że zylaki nóg jest to jeden z problemów zdrowotnych, któremu możemy zapobiec, nawet jeśli istnieją predyspozycje dziedziczne do tego schorzenia.

Dr LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.
TEL. 543-0050

NOWA SZKOŁA JĘZYKA POLSKIEGO

Od 1 września rozpoczyna pracę nowa szkoła języka polskiego w North York. Zgodnie z programem "Heritage Language" uczniowie poznawac będą również historię i geografię Polski.

Lekcje będą się odbywały we wtorki i czwartki od godz. 5 po południu do godz. 6.15 po południu.

Szkoła jest bezpłatna. Zapewnia podręczniki i pomoce naukowe. Znajduje się pod opieką rodziców i Związku Nauczycielstwa Polskiego w Kanadzie.

W szkołach publicznych North York nauczano do tej pory 37 języków. Język polski będzie 38.

Adres szkoły: 76 Three Valleys Dr., North York

Do naszej szkoły można zapisywać dzieci bez względu na miejsce zamieszkania i rodzaj szkoły dziennej, do której dziecko uczęszcza. Jedynym warunkiem jest pisemne zgłoszenie dziecka przez rodziców lub opiekunów.

Wstępne zgłoszenia można kierować do pani Elżbiety Koziełskiej, nr telefonu 391-5121

Piotr Jakubiak

JAN WOJEWÓDKA
prezentuje

OKOLICZNOŚCIOWY PROGRAM ROZRYWKOWY

p.t.

ZAKAZANE PIOSENKI

WYSTĄPIĄ GWIAZDY POLSKIEJ ESTRADY:

BIELICKA Hanka ■ BOROWIECKA Danuta
GLINKA Marian ■ JANECEK Jerzy
JANKIEWICZ Bożenna ■ DUKAY Jerzy
MULEWICZ Janusz ■ WIELANEK Stanisław
■ PIECZARA Ryszard ■

oraz

ORKIESTRA Z CHMIELNEJ
— PO RAZ PIERWSZY W AMERYCE —

PIOSENKA ■ HUMOR ■ SATYRA ■ TANIEC

KALENDARZYK WYSTĘPÓW

MONTREAL, P.Q. - czwartek, 14 września - 8 pm, Westmount High School, 4350 Ste. Catherine West
OSHAWA, ONT. - piątek, 15 września - 8 pm, Sala Weteranów, 1551 Stevenson St. North
TORONTO, ONT. - sobota, 16 września - 8 pm, niedziela, 17 września - 2:30 pm, West Toronto Secondary School Aud. BILETY: Solarski Pharmacy - 149 Roncevalles - Tel. 536-5452
Kraków Delicatessen - 2560 Sheppard, Mississauga, Tel. 897-0695
Informacje i rez. biletów: W.KOPOWSKA - Tel. 259-0649
HAMILTON, ONT. - niedziela, 17 września - 8 pm, Sir Winston Churchill High School, 7715 E. Main St.
ST. CATHERINES, ONT. - wtorek, 19 września - 8 pm, Sala Pol. Can. Legionu, 292 Vine St. North
KITCHENER, ONT. - środa, 20 września - 8 pm, Pol. Can. Legion, 601 Wellington St. North
LONDON, ONT. - czwartek, 21 września - 8 pm, Sala Parafialna, 419 Hill St.
ZAPRASZAMY WSZYSTKICH SERDECZNIE!

THE NEW ENVIRONMENTAL PARTNERS FUND.

TOGETHER, WE CAN MAKE A DIFFERENCE.

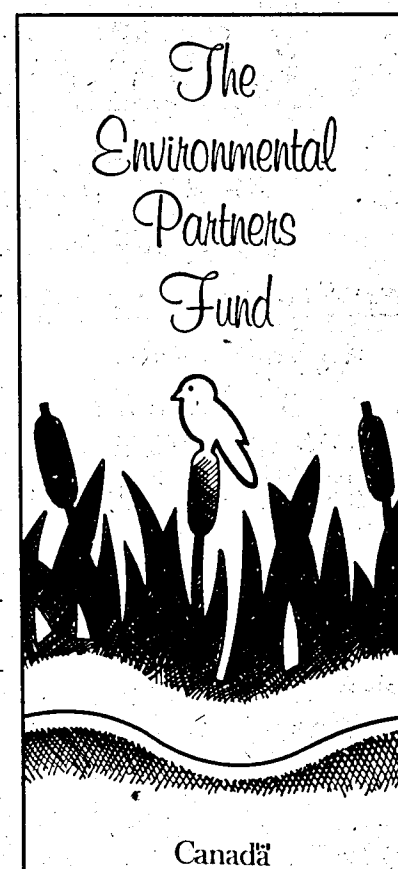
Created by the Government of Canada, the Partners Fund will make \$50 million available over the next five years for projects to help local groups protect, preserve, enhance and restore our environment.

Anyone can get involved.

If you're a member of a service club, community organization, environmental group or a school or youth group, discuss the Partners Fund with your leaders. If you have a good idea, organize your own group and apply to the Partners Fund soon.

How much can a Partner receive?

Partners can receive up to \$200,000.00 over three years, depending on the size of the project. In keeping with the idea of partnership, the federal contribution is limited to 50 per cent of the total cost.

Environment Canada / Environnement Canada

Many ways to be effective.

Clean up local parks, lakes or streams. Develop new community or office recycling programs. Use your imagination and get involved!

Apply soon

The first deadline for applications is September 1st, 1989 with awards to be announced in early autumn. Beginning in 1990, there will be three deadlines each year: March 1st; June 1st; and September 1st.

For more information or for an application kit to get your ideas into action, please write or call the Environment Canada office in your province or territory.

Ontario:
Environmental Partners Fund, Environment Canada,
25 St. Clair Avenue East,
Toronto, Ontario
M4T 1M2

Phone: (416) 973-6467

BLASKI I CIENIE CANADIAN NATIONAL EXHIBITION 1989

Początek jest bardzo zachęcający - już pierwszy pawilon, a właściwie niemal pałac, to piękny pokaz starych i nowych samochodów, czyli to, co interesuje niemal wszystkich: dorosłych i dzieci, kobiety i mężczyzn, mieszkańców Kanady i gości. To fragment wystawy eksponowanej na co dzień w hotelu Imperial Palace w Las Vegas, jednej z największych na świecie prywatnych kolekcji starych samochodów.

Najpiękniejsze są oczywiście te stare samochody - jednocyfrowy Cadillac z 1908 roku, samochód, który w latach siedemdziesiątych mógł być szczytem nowoczesności z drzwiami podnoszonymi jak skrzydła. Ale rzeczywistość poszła dalej - dziś to cacko wygląda staromodnie na tle modeli roku 1990. Dalej jest słynny Model T Forda z 1927 roku produkowany serijnie, taki samochód dla Kowalskiego, Austin z 1958 roku, typowy mały samochód dla paryskich czy rzymskich podrywaczy. Takie samochody oglądaliśmy wtedy w filmach z Brigitte Bardot czy Gerardem Phillippem. Te europejskie samochody wyglądają jak małe pchły w porównaniu z ówczesnymi amerykańskimi krążownikami szos. Jest Chrysler z 1948 roku z drewnianą karoserią. Te wszystkie samochody to prywatna własność bogatych kolekcjonerów, którzy przy takich okazjach, jak ta wystawa, udostępniają je publiczności. Imperial Palace Auto Collection ma nadto samochody słynnych ludzi: Alfa Romeo z 1939 roku подарowane przez Benito Mussoliniego swej kochance Clarze Petucci, Chrysler 1952 Imperial Limousine, którym prezydent Dwight D. Eisenhower przyjmował wielkie defilady i Mercedes Benz z 1939 robiony dla Adolfa Hitlera na specjalne zamówienie.

I dalej nowe typy, nowe modele - w tym roku widać aż kilkadziesiąt Jeepów Eagle, widać modę na Jeepy, które szczególnie w Kanadzie, kraju tak bardzo farmerskim, znajdują chętnych nabywców. Są m.in. Jeepy nierdzewne,

pokryte nierdzewną, ocynkowaną blachą - za 24 tys. dolarów, ale także tańsze, za kilkanaście tysięcy. Obok stoi wielka Limuzyna Czajka, którą i sekretarze, kremlowscy dostojnicy przemakali ulicami Moskwy w latach największego terroru patrząc zza zasłoniętych firanek na swój zastraszony lud.

Wszystkie samochody są wyczyszczone, z doskonale pracującymi silnikami, z tablicami z przodu i z tyłu - gotowe do drogi. Każdy z nich ma swą historię, swą duszę, to nieprawda, że auto to tylko kawał metalu, to także coś, co myśli, przeżywa, wspomina.

Tak jak wspomina chwile swej największej wielkości wystawiony obok samochód prezydenta Kennedy'ego, 1962 Lincoln Continental Limousine, znany jako "Kennedy Bubbletop" robiony specjalnie na zamówienie Białego Domu. Nie był uzbrojony, ale miał (raczej nadal ma) specjalne wyposażenie: syrenę i pulsujące czerwone światła, "bezpieczne" kuloodporne szyby, dwa radioodbiorniki, apteczkę pierwszej pomocy, system przeciwpożarowy, oraz dwa niezależnie od siebie działające systemy klimatyzacyjne. Biały Dom wykorzystywał ten wóz w latach 1962-1969, a jeździły nim słynne osobistości: Papież Paweł VI, Jacqueline Kennedy, prezydent Lyndon Baines Johnson, prezydent Marcos z Filipin (jeszcze za czasów swej świetności, gdy był gościem Głównego Państwa), wiceprezydenci Hubert Humphrey i Spiro T. Agnew, oraz astronauta Apollo 8 wraz z żonami.

Tyle o samochodach, choć temat ten można by rozwijać w nieskończoność. Kilka pawilonów poświęconych jest rolnictwu, terenom zielonym, ochronie środowiska, zdrowemu jedzeniu i w ogóle wszystkiemu, co wiąże się z ziemią i jej płodami. Oglądaliśmy więc robaki, które m.in. polscy emigranci do Kanady zbierają w nocy za kilkanaście dolarów puszką, były mrówki karmione cukrem, czy np. wszystkie niemal zwierzęta gospodarskie, domowe, które

zjadamy pod różnymi postaciami, lub z których mamy inne korzyści. Przy każdej niemal okazji ostrzegają nas ze wszystkich stron o zanieczyszczeniach, które coraz bardziej ogarniają ziemię i utrudniają nasze życie, o *acid rain*, o naszej działalności, która zmierza niemal do samozagłady.

Ochrona środowiska jest "bohaterem" między innymi stoiska "Oh, Canada". Zafascynowała mnie postać Andy Russela, który urodził się w Albercie w 1915 roku i przez pewien czas był tropicielem i myśliwym. Połował do lat 40 - do momentu, gdy zorientował się, że niedźwiedzie grizzly, do których tak często strzelał, prawie zupełnie wyginęły. Całkowicie zmienił styl życia, zaczął zwracać uwagę innych ludzi na zanikanie niektórych gatunków zwierząt, napisał wspaniałą książkę "Grizzly Country", według której potem nakręcono film. Andy Russell żyje do dziś i obecnie w Albercie, w tamtejszych rezerwach przyrody chroni swych czworonożnych przyjaciół przed niszczącą działalnością człowieka.

The Canadian National Exhibition jest prawdziwym rajem nie tylko dla dorosłych, ale także dla dzieci. Każdy pawilon, każde stoisko ma na ogół dość bogatych sponsorów w postaci Canadian Molton, Coca Coli, czy Kentucky Fried Chicken. Sponsorzy, chcąc do siebie przyciągnąć rodziców działają na wyobraźnię dzieci, wręczając im masowo różne prezenty - w "Oh, Canada" można było otrzymać kolorową chorągiewkę Kanady, w stoisku patronowanym przez Kentucky Fried Chicken - kolorową koronę na głowę. Obok gadają papugi, dalej mamy wesołe miasteczko, jakich w Kanadzie wiele, z różnymi zabawami dla dzieci i dorosłych, karuzelami, grami zręcznościowymi i tym wszystkim co kraina bajki i dziecięca rzeczywistość wymyślić potrafi.

Wracajmy jednak do zabawek dla dorosłych. Nie sposób, oczywiście, opisać wszystkie stoiska, niemniej przy niektórych warto na dłużej się zatrzy-

mać. Oto mały, skromny pawilon zatytułowany "50 lat telewizji". Dziennikarz ciekawie opowiada o tym, że to już pół wieku minęło od momentu, gdy 20 maja 1939 roku na Nowojorskich Targach Światowych odbył się pokaz, który później uznano za początek amerykańskiej telewizji. Pod hasłem "The World of Tomorrow" publicznie pokazano pierwsze ruchome obrazki na domowym sprzęcie - sensacja była równie wielka co kilkadziesiąt lat wcześniej, gdy w dalekiej Europie, bracia Lumiere pokazali ruchome obrazki, tylko że na dużym ekranie, wtedy były to początki kina. Wracając do TV - cztery miesiące później, firma RCA i Toronto Star pokazali wynalazek telewizji po raz pierwszy tutaj, w Kanadzie. By nie zwiększać ilości cyfr i dat - w początkach roku 1949 było w Kanadzie tylko 250 odbiorników telewizyjnych, ale już pod koniec roku było ich 15.000. Pierwszy odbiornik - Table Model - kosztował 495 dolarów, mniej więcej tyle co teraz, ale jaka była wtedy wartość dolara? Pierwszy telewizyjny program kanadyjski poszedł w eter 6.IX.1952 roku z Montrealu, a dwa dni później z Toronto, natomiast pierwszy program telewizji kolorowej nadano w roku 1964.

Dotychczas było głównie o sprawach poważnych - samochodach, telewizorach. Ale na Exhibition jest też pełno drobniaków. To śmieszne, że obok siebie pokazywane są rzeczy wielkie, które zaważyły na rozwoju ludzkości, i drobniaki, które nasze życie upiększają, czy raczej zapaskudzają. W wielkim pawilonie, dość szumnie i trochę na wyrost nazwanym "Arts and Crafts" obejrzeć można mnóstwo takich drobniaków: malowanki na kamieniu, puzderka, pudełeczka ze świnkami na pkrwyce, pierścionki z brylancikami prawdziwymi i sztucznymi, drewniane zabaweczki, malowane szkiełka, wyćcinanki, popielniczki, paciorki kolorowe, T-shirts z ręcznie wymalowanymi napisami i rysunkami, broszki, wisiorki, kolie, lalki w strojach regionalnych, filizaneczki, wyroby srebrne, skórzane, plastikowe, szklane, wszystko to na co dzień można obejrzeć czy kupić niekoniecznie na Exhibition, ale w każdym niemal sklepie czy sklepiku określanym jako boutique, albo gift shop. Co dziwne, Kanadyjczycy to kupują, stawiają sobie w domu, a potem wspominają.

Istnienie tych niepotrzebnych rzeczy zaliczyć możemy do niewielu cieniów wystawy, która bez nich byłaby może ważniejsza, nabrała większego znaczenia. Nie czepiamy się jednak - wystawa jest wspaniała, jest lekcją poglądową dla wielu Kanadyjczyków dorosłych czy malutkich, dla wielonarodowej ludności Kanady, która tu odnajduje swoje korzenie, tu przypomina sobie o istnieniu dalekich stron rodzinnych.

Sprzyjają temu na pewno również stoiska jedzeniowe, czyli raj dla smakoszy. Obok siebie ustawione są małe stoiska, a w nich dania regionalne, no nie zawsze te najlepsze, najbardziej charakterystyczne i wyszukane. Oto kilka takich potraw, przy ich oglądaniu ślinka cieknie: Grecja i kebaby, Ukraina i pierogi, Jamajka i strucle jabłkowe, Austria i sznycel po wiedeńsku, Bawaria i piwo, Polska i bigos, Francja i zupa cebulowa oraz naleśniki z truskawkami, w Szwajcarii - jeden z licznych wafli z lodami nazywa się Matterhorn, Włochy - pizza, ravioli, spaghetti, Meksyk - placki smażone Taco Burrito. Ceny umiarkowane, takie jak w średniej kategorii lokalach.

Od przyjemności kulinarnych przechodzimy do przyjemności zapachowych i wzrokowych. Wielki pawilon poświęcony jest hodowli kwiatów i w ogóle roślinności domowej i ogrodowej. Są tam wszystkie ogrodnicze narzędzia, maszyny do strzyżenia trawników, koszyczki do zawieszania kwiatków, sadzonki, sztuczne bukiety, pachnidelka. Pięknymi wodospadzikami, mosteczkami, sztucznymi ogródkami popisują się ci, którzy dbają o parki i o zieleń na terenie Mississauga czy Toronto. W specjalnym Garden Theatre miła specjalistka pokazuje jak należy hodować, które rośliny, jak strzyć trawniki, jak dbać o rośliny hodowane naturalnie, bez pestycydów, jak robić komposty i specjalne nawozy.

Po krótkim "locie" wagonikiem przypominającym nieco naszą kolejkę linową na Kasprowy, jesteśmy w wielkim pawilonie, w którym dziś gospodarzem jest (21.VIII.) Tajlandia. Jest tu wszystko, co wytwarza się w tym pięknym i dalekim kraju, a najpiękniejsze są chyba parasolki ręcznie zdobione, od malutkich, do wielkich o 3-metrowej średnicy. Są parasolki przeciwsłoneczne, przeciwdeszczowe, ceremonialne.

Rączki z bambusa, a pokrycie z wysuszonego papieru ręcznie wyszywanego, czy malowanego. I przy okazji informacja, że do Tajlandii można wybrać się na 12 dni za jedyne 2.399 dolarów.

Zagłębiamy jeszcze do stoiska polskiego - są tu przede wszystkim książki, jest wiele książek, które w kraju jeszcze do niedawna nie mogły się ukazać - "Dzieci Arbatu", "Mała Apokalipsa" Konwickiego, "Człowiek z marmuru", śpiewnik "O mój rozmarynie" z piosenkami z lat 1914-1939, "Serce" Amicisa, Garlickiego o Piłsudskim. Ponadto wystawia Polska trochę wyrobów z Cepelii, i... to prawie wszystko. Skromnie. Aha, jeszcze orły wyrzeźbione w drewnie, polskie Orły z Koroną, ciekawe gdzie rzeźbione, tutaj czy w Polsce.

Pisać o wystawie można by jeszcze wiele, właściwie bez końca, tyle na niej ciekawych stoisk, pawilonów, plansz czy spraw. Ale myślę, że każdy znaleźć tam może coś dla siebie - był naturalnie jeszcze sport, były konie, była muzyka, która zresztą nad wszystkimi innymi definitywnie górowała i wszystko odbywało się przy jej akompaniamencie. Ale co wynika z tej wystawy, co i dla kogo:

- po pierwsze - dla miasta. To jeszcze jedna atrakcja wspaniałego Toronto, gdzie ojcowie miasta dbają o to, by jego mieszkańcy nie nudzili się, by ciągle doznawali nowych wrażeń;

- po drugie: dla różnorodnych mieszkańców Kanady, którzy przyjeżdżają tu do "swoich" stoisk, bo do dawnej Ojczyzny im za daleko;

- po trzecie: dla zwykłych ludzi, którzy tak ciekawi są świata, tak bardzo wiedzieć chcą, co dzieje się daleko, za morzami i oceanami;

- po czwarte - dla dzieci i młodzieży, która tu na wystawie uczy się. Uczy innych stron, zwyczajów, poznaje sztukę, kulturę innych narodów. I to wydaje mi się celem najważniejszym, zwłaszcza teraz, gdy świat jest jak jedna wielka wioska, zaprzyjaźniona, otwarta dla sąsiada, dzieląca się z nim tym, co ma.

MAREK GASZYŃSKI

KOMUNIKAT PRASOWY 6/89

1. Akcja o odszkodowania sowieckie
W związku z prośbami otrzymywanymi z terenu zawiadamiamy, że termin składania aplikacji został przesunięty do dnia 31 grudnia 1989 r. Data ta jest ostatecznym terminem składania materiałów przez osoby, które ucierpiały podczas drugiej wojny światowej i po jej zakończeniu od Związku Sowieckiego.

2. Uczczenie Praw Człowieka przez Kanadę

Pragnę przypomnieć, że uczczenie praw człowieka przez Kanadę nastąpi wkrótce poprzez odsłonięcie Pomnika w Ottawie, który był zainicjowany przez Kongres Polonii Kanadyjskiej. Na pomniku będą zacytowane słowa Lecha Wałęsy.

Wszystkie grupy narodowościowe Kanady dopełniły finansowego obowiązku. Polonia nie zareagowała na naszą prośbę dostatecznie. Ciągłe brak nam 1750 dol. Będę wdzięczny za pozytywną reakcję na tę prośbę. Do dnia dzisiejszego na ten cel złożono 3,750 dol.

3. Wizyta w Halifaxie i Sydney

W dniach od 7 do 9 lipca odwiedziłem organizacje polonijne w Halifaxie i Sydney. Jak mi wspomniano, była to pierwsza wizyta prezesa KPK w historii tamtejszej Polonii. Na lotnisku spotkał mnie prezes Polskiego Stowarzyszenia w Halifax-Dartmouth, skąd poleciałem 500 km dalej do Sydney.

Pan F. Starzomski, kierownik techniczny Kanadyjskiego Kolegium Ochrony Wybrzeży spotkał mnie na lotnisku i opiekował się mną podczas pobytu w Sydney. Polonia datuje się tam od początku tego stulecia. Przybyłszy pracowali w kopalniach i stalowni, a zarazem kształcili swoje dzieci. Odwiedziłem historyczny kościół polski, który jest jedynym na przestrzeni od Montrealu do Sydney. W Domu Polskim spotkałem się z przedstawicielem Polonii z pp. Ed Derkaczem prezesem Stowarzyszenia Kultury Polskiej w Cape Breton, Tom Chmielem i Frank Starzomskim. Na drugi dzień spotkałem p. Kevin Gniwka prezesa Polskiego Stowarzyszenia im. St. Michała.

Spółeczność polonijna jest bardzo aktywna, ma swój chór, a także szkołę polską. Z okazji 75-lecia kościoła polskiego społeczność nasza w Sydney wydała książkę pamiątkową.

Prezes KPK S.T. ORŁOWSKI

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia

- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP, BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić

Biuro: 226-6515 Dom: 858-0129

Andrzej Krysiak

DANUTA ROZBICKA N.D.M.

lekarz medycyny, okulista (Polska).

Absolwent Ontario College of Naturopathic Medicine

Leczenie ostrych i przewlekłych schorzeń metodami naturalnymi, takimi jak: zioła, akupunktura, elektroakupunktura, hydroterapia, homeopatia, "Bioelectric Function Diagnosis", wykrywanie choroby w fazie początkowej zakłócenia biopola.

Adres: 425 Jane Str. przy Annette, Suite 3

TEL. 762 - 5697

Pierwsza polonijna NATUROPATHIC CLINIC

HALINA SROCZYŃSKA, M.D., N.D.

LIDIA DOBOSZ, M.D., N.D.

Leczenie środkami naturalnymi.

Zioła • Akupunktura • Homeopatia • Dieta

• Hydroterapia • Fizjoterapia

1595 Bloor St. W. Stacja metra: Dundas West

TEL. 534 - 0050

TIPS

Tomasz Iwanowski
Professional Services

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA, ONT. L5R 1P2

Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!
Systemy alarmowe dla domów prywatnych i firm
Możliwość kupowania na raty • Wynajem • Wymiana na nowe (Trade In)
• Pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

TEL. TORONTO 399-9950 (cała doba) i 522-6070
MISSISSAUGA 890-4766, FAX 890-6092

RADIOFOX
Telefonie

MITSUBISHI

Panasonic

CANTEL

Canon

SHARP

NEC

MOTOROLA

Cellular

Znana z urody,
znakomitej
kuchni
i polskiej
gościnności
restauracja

zaprasza

na lunch, obłady, kolacje z dansingiem
i występami.

Własny wybór alkoholi, win i piw.

Sale bankietowe na wszystkie okazje.

DWA DOBRZE ZAOPATRZONE SKLEPY MIĘSNE
W KITCHENER

WALESA'S MEATS & DELI

331 B King St. W., Kitchener, 741 - 5383

270 Bleams Rd., Kitchener, 893 - 6666

Pieczywo, wędliny, sery, słodczyce, gazy,
świeże mięso. Można zamówić 1/2 krowy lub świni.

POLSKI PROGRAM RADIOWY

PANI JADWIGA

Soboty od godz. 1 do 2 po poł. CHWU, fala AM 1250 Oakville,
Tel. 691-8789.

City of Toronto

WAŻNE ZAWIADOMIENIE

Śmieci w poniedziałek 4 września nie będą zbierane.
Zamiast w poniedziałek zabrane zostaną we wtorek 5 września.

Te śmieci, które normalnie wywożone są we wtorek
zostaną zabrane w środę 6 września.
Także niebieskie skrzynki na surowce wtórne nie będą
zbierane w środę 6 września.

Bardzo prosimy o wystawianie toreb ze śmieciami we
właściwym czasie. Nigdy nie wkładaj do toreb szkła,
ani ostrych przedmiotów.

R.M. Bremner, P.Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works

Kingsway Meat Products and Delicatessen Co.

Hubert Węsierski, Ivan Grgić

2342 Bloor St. W., Toronto

Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej
produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych
polskich rzeźników według tradycyjnych polskich
receptur

CENY KONKURENCYJNE

TOWARY DO POLSKI

- Można DOWOLNIE zestawiać skład paczek.
- Dostawy do Polski do 14 DNI.
- Dostawa bezpośrednia do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kg.
- Ceny ważne do 30 września, 1989.
- UWAGA: Od 1 czerwca do 30 września
MANDARYNEK nie wysyłamy.

Ilość	Nazwa towaru	Cena C\$	Razem
--- x 1 kg	Pomarańcze	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Cytryny	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Grelpfruty	2.90 =	-----
--- x 1 kg	Banany	3.40 =	-----
--- x 1 kg	Mandarynki*	3.40 =	-----
--- x 1 szt.	Ananas	2.90 =	-----
--- x 1 szt.	Orzech kokosowy	2.90 =	-----
--- x 1 szt.	Kiwi	0.80 =	-----
--- 100 g	Czekolada orzechowa	1.30 =	-----
--- 100 g	Czekolada mleczna	1.30 =	-----
--- 100 g	Czekolada gorzka	1.30 =	-----
--- 125 g	Guma do żucia 20 szt.	1.80 =	-----
--- 1 kg	Chalwa	11.20 =	-----
--- 500 g	Miód - dziki kwiat	2.40 =	-----
--- 250 g	Kawa ziarnista braz.	4.00 =	-----
--- 250 g	Herbata	4.80 =	-----
--- 100 szt.	Herbata ekspresowa	4.80 =	-----
--- 100 g	Kawa "Nescafe"	4.40 =	-----
--- 800 g	Czekolada w proszku	6.40 =	-----
--- 250 g	Rodzynek	1.60 =	-----
--- 200 g	Figl	2.20 =	-----
--- 200 g	Migdały	2.20 =	-----
--- 200 g	Włókno kokosowe	2.20 =	-----
--- 450 g	Pasta czekl. Nutella	3.20 =	-----
--- 1 kg	Kabanosy	12.00 =	-----
--- 1 kg	Półędwica wędzona	14.00 =	-----
--- 1 kg	Baleron	12.00 =	-----
--- 454 g	Szynka w puszcze	4.80 =	-----
--- 340 g	Szynka mielona	2.50 =	-----
Dostawa do domu, ubezpieczenie		C\$	5.50
Załączam Cheque Money Order		Total C\$	
Nadawca:			
Odbiorca:			

Zamówienia: **EUROPAK INTERNATIONAL**
1547 Merivale Road, Station F. Box 5554
OTTAWA, Ontario K2G 4V0, Canada
TEL.: (613) 728-4446

STRONA 37

Jolanta Interiors

- żaluzje poziome i pionowe
- wyposażenie kuchni i łazienek
- modne dodatki do mieszkań
- nowoczesny sprzęt oświetleniowy
- srebrna biżuteria
- upominki z importu
- zabawki

2368 Bloor Street W., Toronto M6S 1P5
tel. 762-9638 762-9880

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

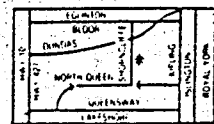
Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.
Mamy wyposażenie, które pozwala na naprawę takich samochodów jakich inne warsztaty nie chcą nawet oglądać.

- naprawy powypadkowe • malowanie
- prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją

MIAŁEŚ WYPADEK?

PAMIĘTAJ! Możesz wybrać nas. To dobry wybór.

- Bezpłatne kosztorysy napraw • Całkowite rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi
- Holowanie • Samochody zastępcze na czas naprawy.

Duża zniżka na kompletne malowanie

(416) 239-7377

zaufaj nam

BALTIC HOME RENOVATION

- Malowanie • Renowacje kuchni i łazienek
- Wykładziny
- Ścianki działowe
- Krycie dachów
- Tynki

848 - 9505

DODGE CHRYSLER

Dundas St. E., Mississauga
Finansowanie nowych i używanych samochodów **9.5%**

Samochody nowe 7 lat lub 115.000 km gwarancji

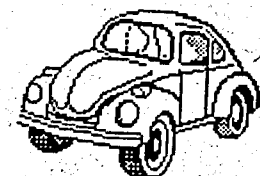
I około 100 używanych różnych marek.
Zakup, dogodne finansowanie, rejestracja i naprawy na miejscu. Mówimy po polsku. U mnie kupisz także nowe samochody firm: Ford, Toyota, Mazda, Nissan, Volkswagen, GM i inne.

KRZYSZTOF (KRIS) SZAFAŃSKI

Zanim przyjdiesz - zadzwoń!

BIURO: 279-3031 DOM: 279-1830

• na rok do 10 tys. dolarów

AUTO DRIVING SCHOOL The Helpful Professionals

Wojtek Antczak

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

270-8145

res.
536-5454

bus.

900 Dufferin St. ste 215
Toronto, Ontario

KAPITAŁNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

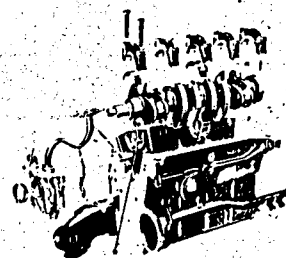
objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowych i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjna sprzedaż części zamiennych do silników

FORTE zabezpieczy Twój motor

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

A & A MOTORS

ZAPRASZA

PLANUJESZ URLOP?

Nie zapomnij o samochodzie!

Chcesz wyjechać i wrócić bez kłopotów?
Zawczasu sprawdź stan samochodu i dokonaj niezbędnych regulacji i napraw.

TYLKO ZA \$34,99

- wymienimy olej i filtr w silniku
- nasmarujemy podwozie
- sprawdzimy hamulce, paski klinowe, przewody zapłonowe, stan układu chłodzenia, zawieszenie samochodu, układ wydechowy, oświetlenie

Ponadto polecamy używane samochody

w dobrym stanie

KONKURENCYJNE CENY

1541 The Queensway, Toronto, tel. **252-0226**

72 HOWARD PARK AVENUE
TORONTO, ONTARIO
M6R 1V6
TEL.: (416) 534-9864

PRZEZ WISŁĘ DO KRAJU

Najtańsze ceny paczek drogą morską i lotniczą!

Paczka morska - \$1.60 za 1 kg + \$5

Paczka lotnicza - \$3.70 za 1 kg + \$5

Przekazy pieniężne do rąk odbiorcy i na konta walutowe, sprzęt gospodarstwa domowego.

Ubezpieczenia dla odwiedzających

Samochody "SKODA" 120L 4-biegowa
"SKODA" 135G Coupe 1990

Odbiorcy paczek z domów w Toronto
przez cały tydzień.

W soboty: Brampton, Brantford, Hamilton, Kitchener, Oshawa, St. Catharines, Windsor oraz okolice Toronto.

POLONEZ DRIVING SCHOOL

Licencjonowany instruktor udziela lekcji i przygotowuje do egzaminów na prawo jazdy kategorii G

TEL. 242-8462

ZDZISŁAW PAŃSZCZYK

Arnold Penk

oferuje

3 miesiące bez zadatku

3 miesiące bez rat

3 miesiące bez procentu

Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody

General Motors

ADDISON ON BAY LTD.

SALES & LEASING

832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

Nowe samochody 88 i 89 posiadają 6-letnią gwarancję lub 100 tys. km na mechanizm napędowy (power train) oraz gwarancję antykorozyjną na 6 lat lub 160 tys. km, **9.9% finansowanie**

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu! Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. 1. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, poleca tanią ubezpieczalnię, uwzględniając zagraniczne prawa jazdy. Osoba opieką ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Senior Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: **964-3211** lub do domu: **731-0757** o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

TOYOTA

TERCEL • CAMRY • COROLLA • CRESSIDA
CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
zanim podpiszesz transakcję kupna
nowego samochodu!
DO ZOBACZENIA!

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
(tuż obok przystanku metra)

Jack KLIMCZAK

Tel. 481-5216
dom: 762-9421

Wszystkie naprawy samochodowe.

Specjalne ceny

Certyfikaty aut. - \$29.95

Hamulce tylne - \$59.95

Hamulce przednie - \$84.95

Tłumiki od \$40.05

(Installed, Lifetime Warranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut
- Bezpłatna inspekcja

251-2203, po polsku 274-8229

Throway Muffler & Brakes Centre

3090 Lakeshore Blvd. W.

UBEZPIECZENIA • ADWOKACI

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

- n \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- n plany finansowe zabezpieczające dzieci
- n plany emerytalne RRSP
- n ubezpieczenia na życie

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. buś. 631-6523; home: 792-0866

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem karnym

adwokat

KRZYSZTOF PREOBRĄŻŃSKI

dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:

99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

Halina Baranowska
MA, A.I.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
suite 531, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

Tel. buś. 622-1115

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

WYCIECZKI
ZAPROSZENIA - \$ 40.00
WIZY
WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -
100 dni TYLKO \$ 135.00
BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

TEL.: 531 - 4648

oferuje Polonii na wyjątkowo dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepsze oprocentowanie na sumy złożone w Kasie
pon.-środa: 10-15
czwartek i piątek: 10-20

Lech Prusiński
NAJSTARSZE
POLONIJE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJ

W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamiamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie

—niezależnie od ich obecnego statusu—że nasze biuro udziela bezpłatnie porad we wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

Skorzystaj z być może ostatniej szansy uzyskania pobytu stałego w Kanadzie.

Bardzo przystępne ceny i indywidualny serwis.

Biuro prowadzone przez byłego kierownika polskiego programu w Departamencie Imigracji

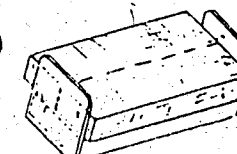
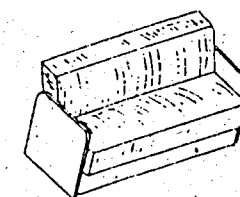
LINDA LEVER
Associates Inc.
86 Parliament St.
TORONTO, Ont.
M5A 2Y6

(416) 866 - 7996

po polsku

(416) 532 - 4065

POLSKIE WERSALKI
z pojemnikiem na pościel
i tradycyjną włosianą tapicerką
DOBRA CENA - SZYBKI SERWIS

HOME-DOM
246 - 9223

Zabiegi regenerujące, oczyszczające • Masaż, makijaż, henna • Usuwanie włosów z twarzy i ciała • Manicure, pedicure • Porady
DLA PAŃ I PANÓW
w wykonaniu dyplomowanej kosmetyczki

KRYSTYNY
20% zniżki z kuponem
438 • 4141

1583 Ellesmere Rd.
at McCowan, Scarborough

PERFECT FLOORS

Układanie, cyklinowanie, bejcowanie i lakierowanie oraz drobne naprawy wszystkich rodzajów podłóg drewnianych.
Ceny przystępne, wycena za darmo.
TEL. 663 - 4084

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212 lub 742-1302

KLINIKA PROTEZ DENTYSTYCZNYCH

4 Wall Ave. (Toronto)

(Hwy 401 i Weston Rd.)

URSZULA L. BAUMAN, D.T.

przyjmuje codziennie i w soboty
TEL. (416) 245-7168

CHCESZ POZNAĆ

swoją przyszłość, masz problem, nie wiesz jak go rozwiązać? Może pomoże Ci w tym wróżba z kart.

Dzwoń

633 - 4469

prosić Anię

KEY PARALEGAL

Low Cost Divorce/
Tani rozwód
bez problemu

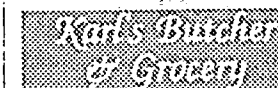
Ang. pon.-piątek
polski pon. i środa 6-8 wiecz.

TEL. 626-5245

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

ANKA & PETER

2374 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
Tel. 769-4488
Zdjęcia i portrety na różne okazje

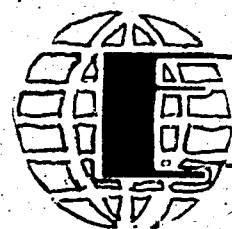

właściciel: Karol Jarząbek

Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze.

105 Roncesvalles Ave.

TORONTO

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONSEVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2S5 TEL. (416) 536-3554/6991
(naprzeciwko Credit Union)

POD FACHOWYM I DOŚWIADCZONYM KIEROWNICTWEM

AIR CANADA RENATY OKOŁO-KULAK

BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI od \$ 599.00 (cena w obie strony)
BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski
i wszystkich krajów świata liniami Air Canada, Lufthansa, Finair, KLM, Air France
i innymi

PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA

Atrakcyjne WAKACJE i ciekawe WYCIECZKI po przystępnych cenach (Hawaje,
Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)

Wysyłamy PACZKI ŻYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby do Polski

UBEZPIECZENIA dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 121,50 za 3 miesiące
Załatwiamy wszystkie FORMALNOŚCI WIZOWO-PASZPORTOWE

AKTA NOTARIALNE, legalizacje, tłumaczenia

Upoważniony dealer PEKAO: pieniądze na konto "A", bony, gotówka, samochody —
szybka dostawa, sprawna i uprzejma obsługa

AUTHORIZED
DEALER

PRZYJMujemy ZGŁOSZENIA
TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE
ZAPRASZAMY

Tel. (416) 536-3554/6991

FUR of CANADA

Manufacturers of Fine Furs

Posiada do sprzedaży futra, kurtki.
Wykonujemy wszelkiego rodzaju przeróbki, reperacje
czyszczenie.

Wszystko to po atrakcyjnych cenach oferuje

BEN GONDEK

345 Adelaide St. W., Suite 602 Tel. 349-7871

PEKAO TRADING CO. (Canada) LTD.

UPRZEJMIE INFORMUJE, ŻE
Z DNIEM 15 WRZEŚNIA 1989

EMPRESS TRAVEL AGENCY LTD.
KIEROWANA PRZEZ P. RENATĘ OKOŁO-KULAK
185 RONSEVALLES AVE., TORONTO, ONT.
M6R 2L5

TRACI UPRAWNIENIA DEALERA PEKAO

FIRMA PRZEWOZOWA NEPTUN

Przewóz osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Oferujemy: • pomoc w przenoszeniu bagażu •
serwis pod dom •
komfortowe mikrobusy • konkurencyjne ceny •
bezpłatny posiłek z kawą i napojami chłodzącymi
OBSŁUGUJEMY półwysep Niagara, Cambridge,
London.

ZNIŻKA dla rodzin, emerytów i dzieci.

TEL. (416) 245 - 2306;

FIRMY PRZEWOZOWE

JANOSIK I MIRA TRAVEL

polecają swoje usługi w zakresie przewożenia
osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Jedyna firma przewozowa

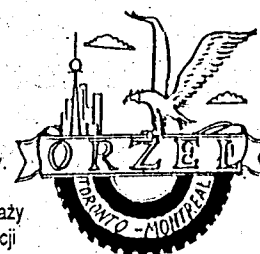
posiadająca 2 samochody.

Czas zabierania i rozwożenia o połowę krótszy.
Obsługujemy również trasę na zachód od
Toronto, wzdłuż 401 do London.

TEL. 247 - 0817 lub 421 - 3591

PRZEWÓZ PASAŻERÓW
na trasie **TORONTO -
MONTREAL - TORONTO**
(lotnisko Mirabel)

- Mikrobusu dowożą i odwożą pasażerów
pod wskazany adres w Toronto i w okolicy.
Tego nie robi żaden autobus.
- Pomoc przy odprawie i przenoszeniu bagażu
- Posiłek, kawa, napoje chłodne w restauracji
na trasie
- Wewnętrzny telefon dla stałej łączności z rodzinami
- Komfortowe, klimatyzowane mikrobusy
- Zniżka dla rodzin, emerytów i dzieci

(416) 748-1694

**PRZEWÓZ PASAŻERÓW
TORONTO - MONTREAL -
TORONTO**

MIRAPOL-URAND

CORPORATION

- Serwis pod dom • Bezpłatny
posiłek • Bezpłatna rezerwacja
biletów LOT • Zniżka za przewóz
dla rodzin i emerytów • Firma
rejestrwana i ubezpieczona
• NAJNIŻSZE CENY

TEL. 566 - 1679

MALICKI and MALICKI
Marek S. Malicki
Adwokat

3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250

Załatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy
matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki
Czwartki 6 - 9 pm.

226 Roncesvalles Ave. Mississauga,

Międzynarodowe Biuro Matrymonialne

DREAM CONNECTION

posiada ponad 1000 ofert samolotnych
Pań i Panów, głównie z Polski

DREAM CONNECTION

posiada także katalog z informacjami.
Piszcie do nas podając odpowiednią grupę
wiekową, załączając 7 dolarów.

P.O.Box 566

Sault Ste. Marie, Ont. P6B 6A5

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL

Polski Program Radiowy

ECHO OJCZYZNY

prowadzony przez Krystynę Piotrowską
dla Polonii i o Polonii.

- ★ Wiadomości z Polski
- ★ Informacje o życiu i działalności
środowiska polonijnego w Toronto,
Kanadzie i na całym świecie
- ★ Wywiady z politykami, ludźmi nauki
i rozrywki
- ★ Muzyka i piosenka
- ★ Koncert życzeń

Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7
od godz. 10:30 do 11:30 rano, w sobotę
magazyn muzyczno-rozrywkowy na fali
CHIN AM 1540 stereo od godz. 22:00-23:00

NIERUCHOMOŚCI

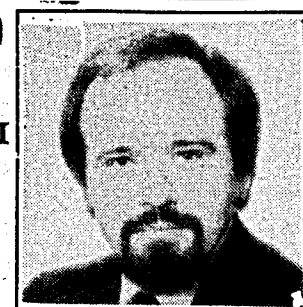
- SPRZEDAŻ
- KUPNO
- FINANSOWANIE
- INWESTYCJE

ALEKSANDER OKOŁO-KULAK

ASSOCIATE BROKER

biuro: 259-9231 dom: 626-0532

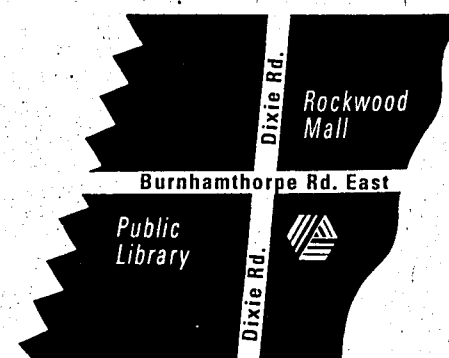
UDZIELI FACHOWEJ I RZETELNEJ PORADY
WE WSZELKICH SPRAWACH ZWIĄZANYCH
Z KUPNEM I SPRZEDAŻĄ DOMÓW

St. Stanislaus
St. Casimir's
Polish
Parishes

CREDIT
UNION
LIMITED

ZMIANA LOKALIZACJI NASZEGO BIURA W MISSISSAUGA

3621 DIXIE RD.

Godziny urzędowania :

Od Poniedziałku do Piątku

od 9 rano do 8 wieczorem,

Soboty

od 9 rano do 5 po południu.

**AGATA
LIS**

KUPNO • SPRZEDAŻ •
WYCENA NIERUCHOMOŚCI
TEL.biuro: 537-3431; dom: 760-8383

Popularna, renomowana restauracja z pełnym
wyposażeniem na Roncesvalles Ave. wraz z
budynkiem i nowoczesnym 3-sypialniowym
mieszkaniem. Świetna inwestycja!

247-7884;

dom. 249-2958

**Dzidka
Skretekowska**

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem
kupnem i sprzedażą nieruchomości

- Etobicoke - osobno stojący 3-sypialniowy, przystosowany do wynajmu, Cena \$299 tys.
- Exhibition Place - bar z pełnym wyposażeniem, z europejskim jedzeniem po przystępnej cenie odstąpię od zaraz.
- Etobicoke - 3-sypialniowe bungalowy, 2 łazienki, z częściowo wykończoną piwnicą, na dużej działce. Cena \$234 tys.
- Etobicoke - condo 3-sypialniowe, 2 łazienki, sala gimnastyczna, sauna, tennis court, 5 minut do metra.

**Marek
Urbaniak**

Sales Representative

Biuro: 763 - 5161

Dom: 763 - 2415

- \$ 289,900 - Etobicoke, duży 3-sypialniowy bungalow, z osobnym apartamentem w piwnicy, duża łota.
- \$ 279 900 - Etobicoke południowe, wolno stojący, dwupiętrowy z cegły, 3 sypialnie, 3 łazienki, 2 kuchnie, doskonała inwestycja.
- \$ 185 000 - Southport & Queensway - luksusowe condominiumia, 1- lub 2-sypialniowe, basen kąpielowy, sala gimnastyczna, sauna.
- \$ 114 000 - business na Bloor
- \$ 218,900 - Brampton - 4 sypialnie, backsplit, duża działka 50 x 100.
- \$ 184,900 - Mississauga, Bloor i Cawthra - bardzo ładny townhouse, 3 sypialnie, duży. Do nabycia od zaraz. Można przejąć hipotekę.

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

CODZIENNIE od 10 do 2.30 po poł. i od 7.30 do 9 wieczór
WTORKI tylko od 10 do 2.30 po poł.
oraz SOBOTY od 10 do 12.30

Konta depozytowe...	8 1/4% rocznie
Specjalne konta depozytowe...	7 3/4% rocznie
(minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	
3-miesięczne certyfikaty...	8 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	9 1/2% rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	10 1/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
1-rocne certyfikaty...	10 1/4% rocznie
1-rocne certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
3-letnie certyfikaty...	10 1/4% rocznie
3-letnie Non-redeemable...	10 1/3% rocznie
3-letnie certyfikaty (min. \$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
R.R.S.P.	
Demand Deposit...	11% rocznie
1-rocne Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	10 1/2% rocznie
3-letnie Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	10 1/2% rocznie
R.R.I.F.	11% rocznie
Pożyczki personalne...	16 3/4% rocznie
Pożyczki hipoteczne...	13 1/4% rocznie
(\$ 50.000 ubezpieczone na życie)	
Line of Credit	17 1/4% rocznie
OHOSP	11% rocznie

• BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

RENOWN REALTY LTD.

4887 Dundas Street West

Islington, Ontario M9A 1B2

EVA FIRLA

Associate Broker

Udzieli rzetelnej, fachowej porady we
wszelkich sprawach związanych z
kupnem i sprzedażą domów.

Wiele lat sukcesów i wielu zadowolonych
Klientów stanowi najlepszą rekomendację.

Bus. 232-2322 Res. 237-0137

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

HENRY

A.RASTON

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022

1600 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A7

TROSKA O KLIENTA NASZĄ DEWIZĄ

Realtor

Telefon 532 - 4444

Główne biuro

217 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ont. M6R 2L6

SŁUŻYMY CI

NASZYM

DOŚWIADCZENIEM

Jeśli zamierzasz kupić lub
sprzedać posiadłość

w Ontario, czy to dla siebie,

czy jako inwestycję, czy to

obiekt przemysłowy, farmę,

domek letniskowy, motel -

pensjonat itd.

zwróć się do nas

w celu dokonania bezpłatnej
wyceny...

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wynajem
domów, interesów
i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

**Kamil
KOWALCZYK**
Tel. biuro: 536-5000
dom: 247-2658

- Brock Ave./Bloor - 2-piętrowy, wolno stojący dom do generalnego remontu. Cena wywoławcza \$240,000.
- High Park - pokoje z używalnością kuchni i łazienki oraz osobne mieszkanie 1-sypialniowe do wynajęcia.
- Dundas/Jane - wolno stojący dom, 3 sypialnie, kominek. Działka 20 x 140 stóp. Cena \$ 260,000.
- Bloor/Royal York - 3-sypialniowy, wolno stojący dom, ładne wnętrza, działka graniczy z dużym terenem rekreacyjnym. Cena \$ 399,000.
- Square One (Mississauga) - 3-sypialniowe condominium. Cena wyw. \$ 143,000.
- Keel/Annette - murowany, wolno stojący, 4-sypialniowy dom, 3 łazienki, podwójny garaż. Dom w idealnym stanie. Cena \$ 319,000.

ATRAKCYJNA praca - computer operator
- stała pensja \$ 26 - 32 tys. - doświadczenie niekonieczne
- pełne szkolenie - możliwość pracy w domu
Po szczegółowe informacje dzwonić
CTC CORP. TEL. 483-4543
prosić Gabriele

MŁODY mężczyzna z Polski oczekujący na pobyt stały poszukuje pracy.
TEL. 766-0218

MŁODY, energiczny, przybyły z Polski poszukuje pracy. TEL. 925-7974 prosić Adama

MĘŻCZYZNA z pobytem stałym, SIN, zaradny z doświadczeniem kanadyjskim, szuka pracy. TEL. 253-1558 prosić Andrzeja

LABORATORIUM dentystyczne poszukuje technika do wyrobu protez ze znajomością wykonywania całosci protezy od początku do końca. Wymagane kanadyjskie doświadczenie. TEL. 269-8644 od 9 rano do 6 po poł.

DPSKONALA krawcowa na wizycie uszyje każdą kreację. Mississauga, Tel. 569-2364

MIESZKAM w London, Ont. Posiadam cube van, czekam na propozycję.
TEL. 649-0896

POMOGĘ lub doradzę w poprawieniu starego lub urzędzeniu nowego ogródka.
TEL. 840-5287

NA PEŁNY etat bądź pół etatu potrzebna kobieta z dobrą znajomością angielskiego do Donut Shop. 9 am - 2 pm, TEL. 599-0684

ASYSTENT fotografa potrzebny od zaraz na soboty i niedziele samochodem. Tylko poważne oferty od osób pragnących poznać tajniki fotografii weselej i portretowej. TEL. 233-6550 Andrzeja

NOWO przybyła z Polski, w średnim wieku, podejmie każdą pracę. Może zaopiekować się dziećmi. TEL. 270-0852

POTRZEBNA pani do opieki nad dwógiem dziećmi z zamieszkaniem. Proszę dzwonić wieczorem, tel. 438-1630

31-LETNIA kobieta poszukuje pracy.
TEL. 785-7196

POTRZEBNA opiekunka do 2-letniego dziecka z zamieszkaniem. TEL. 567-4511

2 MĘŻCZYZN z doświadczeniem spawalniczym podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 844-8116

OSOBA do pilnowania dziecka i lekkiej pracy domowej potrzebna. Okolica Lakeshore i Mimico. TEL. 255-4957

DWIE Polki oczekujące na pobyt stały podejmą się każdej pracy - może być sprzątanie. TEL. 532-6880

POTRZEBNA dochodząca kobieta do dwóch dziewczynek 2 i 7 lat, okolica Dixon - Islington. Proszę dzwonić po 4 po poł.
TEL. 249-1373

MŁODY mężczyzna posiadający doświadczenie w malowaniu. TEL. 273-9451, Tadeusz

MŁODA nauczycielka z Polski, znająca język angielski, francuski i rosyjski zaopiekuje się dzieckiem lub gospodarstwem domowym z zamieszkaniem lub bez.
TEL. 244-2805 Maria

MĘŻCZYZNA podejmie pracę chałupniczą. Posiada stały pobyt i SIN. Dzwonić w późnych godzinach wieczornych lub rano do 10. TEL. 255-3205

MŁODA kobieta, cukiernik z Polski, SIN, podejmie pracę. Po 6 wiecz. TEL. 233-1509 Elżbieta

NOWO przybyła starsza Pani podejmie pracę przy sprzątaniu w okolicach Etobicoke. TEL. 239-8753

MŁODY mężczyzna, podejmie każdą pracę. TEL. 767-0183

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu w Mississauga. TEL. 275-8572

POTRZEBNA odpowiedzialna kobieta do pomocy dla osoby starszej. TEL. 276-1719

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu w Mississauga. TEL. 275-8572

POTRZEBNA odpowiedzialna kobieta do pomocy dla osoby starszej. TEL. 276-1719

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu w Mississauga. TEL. 275-8572

POTRZEBNA odpowiedzialna kobieta do pomocy dla osoby starszej. TEL. 276-1719

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu w Mississauga. TEL. 275-8572

POTRZEBNA odpowiedzialna kobieta do pomocy dla osoby starszej. TEL. 276-1719

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu w Mississauga. TEL. 275-8572

POTRZEBNA odpowiedzialna kobieta do pomocy dla osoby starszej. TEL. 276-1719

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu w Mississauga. TEL. 275-8572

POTRZEBNA odpowiedzialna kobieta do pomocy dla osoby starszej. TEL. 276-1719

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu w Mississauga. TEL. 275-8572

UWAGA! Małżeństwa i osoby wolne, do-
rośle. Nowa firma poszukuje natychmiast
133 osób
Zarobki od \$20 tys. do \$100 tys. rocznie.
Jeżeli spełniasz wymagane warunki: SIN,
stała praca minimum jednego członka ro-
dziny, podstawowa znajomość j. angiel-
skiego proszę zgłaszać się osobiście (mał-
żeństwa razem) w poniedziałek, wtorek,
środa - o godz. 18:45 i sobota - 13:15.
5737 Cooper Ave. Mississauga, blisko Hwy
401 i 10. Ogłoszenie to należy wyciąć i oka-
zać przy wejściu. Y.C.P. # 11966

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt
stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w
domu w Mississauga. TEL. 275-8572

POTRZEBNA odpowiedzialna kobieta do
pomocy dla osoby starszej. TEL. 276-1719

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt
stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w
domu w Mississauga. TEL. 275-8572

POTRZEBNA odpowiedzialna kobieta do
pomocy dla osoby starszej. TEL. 276-1719

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt
stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w
domu w Mississauga. TEL. 275-8572

POTRZEBNA odpowiedzialna kobieta do
pomocy dla osoby starszej. TEL. 276-1719

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt
stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w
domu w Mississauga. TEL. 275-8572

POTRZEBNA odpowiedzialna kobieta do
pomocy dla osoby starszej. TEL. 276-1719

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt
stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w
domu w Mississauga. TEL. 275-8572

POTRZEBNA odpowiedzialna kobieta do
pomocy dla osoby starszej. TEL. 276-1719

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt
stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w
domu w Mississauga. TEL. 275-8572

POTRZEBNA odpowiedzialna kobieta do
pomocy dla osoby starszej. TEL. 276-1719

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt
stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w
domu w Mississauga. TEL. 275-8572

POTRZEBNA odpowiedzialna kobieta do
pomocy dla osoby starszej. TEL. 276-1719

MŁODY mężczyzna oczekujący na pobyt
stały podejmie jakąkolwiek pracę.
TEL. 275-8572

POTRZEBNA opiekunka do małego
dziecka z zamieszkaniem na miejscu.
Brampton. TEL. 454-5352

POTRZEBNA osoba do opieki nad chorą z
zamieszkaniem, okolica Bathurst i Shep-
pard. Własny pokój, wyżywienie.
TEL. 633-3317

ZATRUDNIĘ murarzy i pomocników mu-
rarzy, praca Oakville. TEL. 266-5325

POTRZEBNI monterzy poręczy stalowych
do firmy w Brampton, SIN wymagany
znajomość angielskiego niekonieczna.
Do 16 - tel. 791-2594, wiecz. 450-1231

MŁODE małżeństwo posiadające pobyt
stały poszukuje pracy chałupniczej.
TEL. 447-1840

MŁODY, posiadający pobyt stały poszu-
kuje pracy jubilerskiej. TEL. 447-1840

ŚLUSARZ harządziowy z 22-letnim sta-
żem, obsługujący maszyny i czekający na
pobyt stały poszukuje pracy.
TEL. 538-4306 po g.19, prosić Henka

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem, okolica La-
keshore-Mimico. TEL. 259-2764

MŁODA, spokojna, z wykształceniem pe-
dagogicznym zaopiekuję się dzieckiem
powyżej 3 lat, Eglinton i Danforth Rd.
TEL. 261-9580 po g. 17

2 SIOSTRY lat 24, 20 pracowite, odpowie-
dzialne, średnia znajomość angielskiego
podejmą każdą pracę w rejonie Don Mills,
Scarborough. TEL. 429-6457

NAUCZYCIELKA przedszkolna z poby-
tem stałym zaopiekuję się dzieckiem.
Kitchener/Waterloo. TEL. 886-9634

PANI posiadająca pobyt stały, przyjmie
jakąkolwiek pracę w regularnych godzi-
nach od 7 września. Proszę dzwonić po 4 po
poł. TEL. 249-1373

MŁODY, dyplomowany pielęgniarz z du-
żym doświadczeniem chętnie zajmie się
starszą lub chorą osobą z zamieszkaniem
lub bez. Może również wykonywać
drobne prace domowe. Kitchener (1-519)
894-0379 prosić Wojtkę

KULTURALNA pani w średnim wieku
przyjmie opiekę nad dzieckiem, okolica
Black Creek/Lawrence. TEL. 241-9365 po
godz. 19.

SPAWACZ elektryczno-gazowy oraz w
ostanie dwutlenku węgla z dużym doś-
wiadczeniem w Afryce i Europie Zach., z
SIN, oczekuje propozycji.
TEL. (1) 434-8512 Oshawa

DWIE dziewczyny - plastyczki podejmą
każdą pracę. TEL. 274-3922

STUDENTKA z Polski podejmie każdą
pracę. TEL. 749-4139

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem we własnym
domu. Runnede i Annette.
TEL. 767-4562

GÓRNIK z Polski, lat 29, podejmie każdą
pracę. TEL. 826-6728

NOWO przybyły malarz budowlany po-
dejmie każdą pracę. Dzwonić wieczorem
TEL. 534-8579

PEDAGOG zaopiekuję się dziećmi
zapewniając im, całodzienne polskie
wyżywienie w swoim domu, Lakeshore/
Mimico, 39 Albert Ave. TEL. 253-5313

INŻYNIER elektroniki, 12 lat zatrudnienia
w zawodzie poszukuje pracy. Oczekuje na
pobyt stały. Marek, tel. 444-6868

KOBIETA, z zawodu jubiler, oczekująca
na stały pobyt poszukuje jakiegokolwiek
pracy. Magda, tel. 444-6868

KOBIETA w starszym wieku przyjmie
pracę niani. TEL. 828-1195

POSIAJĄCY SIN i doświadczenie w
remontach domów, technik elektryk, po-
dejmie każdą pracę. TEL. 625-8272
wiadomość na maszynie dla Jerzego.
FIRMA remontowo-budowlana poszukuje
pracowników budowlanych.
TEL. 445-6691

NIE zawiodę Was jeżeli podacie mi rękę
ofiarowując pracę na 3 miesiące. Elżbieta.
TEL. 963-8810

PRZYJMĘ wszystkie prace do wykonania
w swoim domu, łączenie elementów, skre-
nianie, pakowanie i inne. Posiadam SIN.
Mieszkam w okolicy Finch i Weston.
TEL. 747-7179 wiadomość na maszynie.

KAWALER, lat 23 (znający również pracę
na komputerach i j. angiel.) podejmie
się jakiegokolwiek zajęcia, miejscowość
obojetna. TEL. (519) 973-1571

MECHANIK z kanadyjskim prawem
jazdy szuka jakiegokolwiek pracy.
TEL. 279-9071

NAUCZYCIELKA z Polski poszukuje
pracy. TEL. (519) 763-6932

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem, okolica
Hurontario-Dundas. TEL. 279-7378 przed
południem.

PANI w średnim wieku niepaląca, znająca
trochę angielski, posiadająca SIN zaopie-
kuje się dzieckiem lub starszą osobą z za-
mieszkaniem. TEL. 270-7435 po g. 6 wiecz.

PROSZA
O SPONSORSTWO

PIOTR KUT - lat 28,
mieszka u S i R. Chwe-
siuk, 58 Rue de Dunker-
que, 75009 Paris.

JERZY WĄSIK - lat 23,
13 Rue Daubenton
75005 Paris

Obaj znają angielski,
posiadają zabezpieczenie
finansowe oraz niedaw-
no przybyłych do To-
ronto przyjaciół (tel. 743-
8670).

APEL do osób piszących listy
do tej rubryki.

Zamieszczamy listy wed-
ług kolejności zgłoszeń i
miejsca w piśmie. Mimo za-
wartych w nich próśb o od-
powiedź i udzielenie wyjaś-
nień nie jesteśmy w stanie
ich spełnić. Jesteśmy
jedynym piśmie w Kan-
adzie, które regularnie
zamieszcza ten typ listów
bazując na pomocy ochot-
ników. Niestety nasza
sytuacja administracyjna
(praktycznie brak biura) nie
pozwala na prowadzenie
korespondencji z czytel-
nikami. Nie zwracamy
również nadesłanych zdjęć i
dokumentów. Przepraszamy
i prosimy o przekazanie
tej wiadomości wszystkim
zainteresowanym.

MAM 25 lat, 167 cm
wzrostu. Wykształcenie
wyższe, rozległe zainte-
resowania. Od roku prze-
bywam w Kanadzie.
Chciałabym poznać inte-
ligentnego, sympatycz-
nego mężczyznę w wieku
30-40 lat zainteresowane-
go poważnym związ-
kiem. Oferty proszę wy-
syłać na adres redakcji z
dopiskiem ANNA

SZUKA SPONSORA:
Krzysztof SZYGENDA,
ur. 24 listopada 1966 r. w
Koninie, zawód mecha-
nik samochodowy,
kawaler.

CI JOAQUINTURINA
18 - 2°C
280980 PARLA - Madrid,
Spain

GEODETA lub inżynier budownictwa lą-
dowego potrzebny do wytyczania robót
drogowych i mostowych.
TEL. 769-6793 po 19.

POTRZEBNA dochodząca pomoc domo-
wa do 3-osobowej rodziny na pół dnia, 5
razy w tygodniu. Okolica Bloor & Jane.
TEL. 769-6793 po 18.

POTRZEBNA pani do opieki nad dziećmi
i lekkiej pracy domowej z zamieszkaniem.
TEL. 881-2012 po 17.

HOUSEKEEPER babysitter wanted. En-
glish speaking Monday-Friday, live out,
Lawrence-Bathurst. Leave message on
answering machine. TEL. 781-0934

POTRZEBNA pani do pracy w Donut Shop
- Downtown. Part-full time. Tel. 599-0684
Angielski konieczny, 9 - 3.

CUKIERNIK (papieru mistrzowskiej Pol-
ski) z zezwoleniem na pracę, oczekujący na
pobyt stały poszukuje pracy.
TEL. (604) 873-8161 (Vancouver)

KOBIETA 38-letnia poszukuje pracy z za-
mieszkaniem lub bez. Zna angielski.
TEL. 438-3943 Elżbieta

OPIEKUNKA do dziecka od 8:30 do 1:00, 6
dni w tygodniu potrzebna. Downtown,
King/Parliament do rosyjskiej rodziny.
TEL. 366-0937

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem, okolica La-
keshore-Mimico. TEL. 259-2764

MŁODE małżeństwo posiadające pobyt
stały poszukuje pracy chałupniczej.
TEL. 447-1840

ŚLUSARZ harządziowy z 22-letnim sta-
żem, obsługujący maszyny i czekający na
pobyt stały poszukuje pracy.
TEL. 538-4306 po g.19, prosić Henka

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem, okolica La-
keshore-Mimico. TEL. 259-2764

MŁODA, spokojna, z wykształceniem pe-
dagogicznym zaopiekuję się dzieckiem
powyżej 3 lat, Eglinton i Danforth Rd.
TEL. 261-9580 po g. 17

2 SIOSTRY lat 24, 20 pracowite, odpowie-
dzialne, średnia znajomość angielskiego
podejmą każdą pracę w rejonie Don Mills,
Scarborough. TEL. 429-6457

NAUCZYCIELKA przedszkolna z poby-
tem stałym zaopiekuję się dzieckiem.
Kitchener/Waterloo. TEL. 886-9634

PANI posiadająca pobyt stały, przyjmie
jakąkolwiek pracę w regularnych godzi-
nach od 7 września. Proszę dzwonić po 4 po
poł. TEL. 249-1373

MŁODY, dyplomowany pielęgniarz z du-
żym doświadczeniem chętnie zajmie się
starszą lub chorą osobą z zamieszkaniem
lub bez. Może również wykonywać
drobne prace domowe. Kitchener (1-519)
894-0379 prosić Wojtkę

KULTURALNA pani w średnim wieku
przyjmie opiekę nad dzieckiem, okolica
Black Creek/Lawrence. TEL. 241-9365 po
godz. 19.

SPAWACZ elektryczno-gazowy oraz w
ostanie dwutlenku węgla z dużym doś-
wiadczeniem w Afryce i Europie Zach., z
SIN, oczekuje propozycji.
TEL. (1) 434-8512 Oshawa

DWIE dziewczyny - plastyczki podejmą
każdą pracę. TEL. 274-3922

STUDENTKA z Polski podejmie każdą
pracę. TEL. 749-4139

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem we własnym
domu. Runnede i Annette.
TEL. 767-4562

GÓRNIK z Polski, lat 29, podejmie każdą
pracę. TEL. 826-6728

NOWO przybyły malarz budowlany po-
dejmie każdą pracę. Dzwonić wieczorem
TEL. 534-8579

PEDAGOG zaopiekuję się dziećmi
zapewniając im, całodzienne polskie
wyżywienie w swoim domu, Lakeshore/
Mimico, 39 Albert Ave. TEL. 253-5313

Wysokiej jakości transfer
taśm VIDEO
wszelkiego formatu, z systemu
europejskiego na amerykański lub
odwrotnie.

Video produkcja reklam, ślubów oraz
różnych uroczystości.

Montaż dostarczonych materiałów.

Przystępne ceny

UNITRON - VIDEO COMM.

3071 Universal Dr. Mississauga L4X 2E4

TEL. 629 - 3109

MĘŻCZYZNA poszukuje pracy.
TEL. 766-6310

LEKARZ z Polski ze średnią znajomością
angielskiego poszukuje pracy. Posiada
prawo jazdy. TEL. 897-2443 po g. 20

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem 4 - 6 lat we
własnym domu. Okolica Glenlake, High
Park. TEL. 762-2349

40-LETNIA, energiczna, z doświadcze-
niem zajmie się dziećmi i prowadzeniem
domu z zamieszkaniem. TEL. 569-2581

LIVE in 2 nannies housekeeper needed in
Thornhill and Richmond Hill. Kyco Do-
mestic 881-4319 Judy after 6.00

OPPORTUNITY with growing company.
Lathes and milling machine operators
and general factory help needed. High
quality work. Minimum supervision. Mi-
nimum seven years experience, SIN.
Apply in person between 4-5 Mon. -
Thursday. FORO Machine Repair Ltd.,
571 Fenmar Dr. Weston, Ont.

KLUB SAMOTNYCH
SERC
organizuje spotkania
dla osób samotnych
powyżej 30 roku życia.
Dzwonić w godzinach 11 - 20
Informacji udziela się
po polsku
TEL. 633-4469
ANNA

JESTEM kawalerem zde-
cydowanym na małżeń-
stwo, urodziłem się pod
znakiem Raka, dobrego
charakteru i dobrych ma-
nier, mam 34 lata i 175 cm
wzrostu, jestem szaty-
nem o niebieskich
oczach, zdrowo i przyz-
woicie wyglądającym.
Kobiety mówią, że jes-
tem przystojny, mam też
zawód murarza, dlatego
też jeśli "nasze" mał-
żeństwo będzie sukce-
sem to wybuduję Ci cie, wspólna kuchnia.
wspaniały domek. Od lat
marzyłem o emigracji do
Kanady, dlatego chciał-
bym tam znaleźć żonę!
Jeśli więc zastanawiasz się na
uwagę to proszę odpisz
na adres:
Piotr MAZUR,
wieś Czarna 7,
55-026 GOSŁAWICE,
woj. Wrocław, POLAND

SPRZEDAM cube-van
1980 z licencją do
sprzedaży hot-dogów,
hamburgerów, pizzy i
lodów.
TEL. (519) 649-0896

MIESZKANIA

Jako poseł reprezentuję
wszystkich mieszkańców
rejonu Etobicoke - Lakeshore.

Proszę zwracać się do mnie we wszystkich
sprawach dotyczących federalnego rządu,
a włąć: imigracji, podatków, pracy, kursów
szkoleniowych i in.

PRACUJĘ DLA WAS !
DZWOŃCIE, PISZCIE, PRZYJDŹCIE !

Constituency Office

255-0151

434 Royal York Road
(przy Evans Ave.)

**PATRICK
BOYER**

DRZWI DO MNIE SĄ ZAWSZE OTWARTE

UWAGA! Specjalny dzień przyjęć dla Polaków zamieszkujących w dzielnicy
Etobicoke - Lakeshore. Patrick Boyer i jego asystenci przyjmują osoby mówiące
tylko językiem polskim w każdy pierwszy piątek miesiąca

Toronto
Tel.: 532-3794

SAVE-O-WAY
PARCEL SERVICE

**DLA WYGODY
KLIENTÓW
OTWIERA
NOWE BIURO**

MISSISSAUGA 720 BURNHAMPTON RD WEST

TEL : 896-2832 FAX : 278 -5993

GODZINY OTWARCIA

PON. - PIĄTEK : 11 - 19 • • SOBOTA : 10 - 16

- jesteśmy autoryzowanym delerem PEKAO
- wysyłamy pieniądze na konta • owoce cytrusowe • lekarstwa,
- paczki żywnościowe • samochody • maszyny rolnicze •
- sprzedajemy bilety lotnicze • charty do Polski •

PACZKI MORSKIE (jako jedyni
w Kanadzie wysyłamy raz
w tygodniu kontener do Polski)
PACZKI LOTNICZE
(2 razy w tygodniu)

• załatwiamy zaproszenia
i ubezpieczenia dla
odwiedzających Kanadę
• kupony Orbisu •
słoneczne wakacje
w ciepłych krajach
331 Roncesvalles Ave.

PACZKI DO POLSKI

NAJLEPIEJ PRZEZ
POLIMEX

215 Roncesvalles Ave., Toronto. Ont.
Tel. 537-7914

FAX /416/ 537-6993
TLX 06-23984 POLIMEX TOR

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE □ PRZEKAZY NA KONTA □ WĘGIEL
- GOTÓWKA DO RĄK □ PACZKI ŻYWNOŚCIOWE □ SAMOCHODY
- MASZYNY ROLNICZE □ SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW

UWAGA CALGARY I OKOLICE
LOKALNE PRZEDSTAWICIELSTWA POLIMEX ZNAJDUJĄ SIĘ W:

ALTA POL
2816 46th Str.S.E.
CALGARY, Alta
TEL.235-0434

POL-MAC
501 Cleveland
Cresc.S.E.
CALGARY, Alta
TeL.243-7333
243-2785